



VÅR MARIN

Utges av Föreningen Marinkamraterna

KAMRATSKAP ÖRLOGSTRADITION SJÖFÖRSVAR

Nr 2 2026

VÅR MARIN

Tidskrift för Riksförbundet Föreningen
Marinkamraterna

Nr 2 juni 2026

Årgång 92
ISSN 3119-2572



Förbundets Högste Beskyddare:
Amiral H.M. Carl XVI Gustaf

Rikshedersordförande:
Konteramiral Johan Norlén, Marinchef



REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE:

Ingmar Elofsson – ingmar.elifsson@marinkamraterna.se
Tel: 076-800 1600
Blåportshöjden 2E, 371 56 KARLSKRONA



GRAFISK FORMGIVARE:

Thomas Engevall – thomas.engevall@marinkamraterna.se
Tel: 070-588 7589
Junibacken 9, 135 54 TYRESÖ

TRYCKERI: Multiply, Järfälla

PRENUMERATION:

Kontakta kansliet. Kostnad 250 kronor/år. 4 nummer.
Kostnad lösnummer 80 kronor.

ANNONSER:

Kontakta redaktören eller den grafiske formgivaren alt:
E-post: annonser@marinkamraterna.se

KANSLI:

Teatergatan 3, 111 48 Stockholm
Öppet efter överenskommelse
Internet: www.marinkamraterna.se
Adress e-post: riks@marinkamraterna.se
Tfn via ordförande: 070-588 7589

PLUSGIRO- & BANKGIRONUMMER:

Riksförbundet: 5 88 19-4 (plusgiro)
Stora Tratten: 827-7071 (bankgiro)

**FÖRENINGEN MARINKAMRATERNAS
RIKSFÖRBUND**

Ordförande: Konteramiral Thomas Engevall
Tel: 070-588 75 89

Vice ordförande: Örlogskapten Lars Sager
Tel: 070-811 81 02

Förbundssekreterare:

Jan Eric Knutas tel 070-672 17 62
jan.eric.knutas@gmail.com

Webansvarig/medlemsregister

Fredrik Scholander
itsupport@marinkamraterna.se

STORA TRATTEN (Arrendator LoF Stockholm)

PL 326, 130 25 Ingmarsö Tel: 070-20 30 743
Telefontid juni-augusti 09-10, 17-18

Innehållsförteckning

Ledare	3
Redaktören har ordet.....	4
Gästskribent Kk/Fil.Dr. Stefan Lundqvist	6
Framtidens marin	9
Anna Jönsson ny chef för Fjärde sjöstridsflottiljen	12
Martin Göth – marinbaschef	14
Invigning av nya ubåtspiren.....	16
Allt fler värnpliktiga i marinen	18
Marinens expansion fortsätter i Rosenholm	20
La Royale - Franska marinen - 400 år	23
Fregatter i svenska flottan – en återblick	26
France Libre – det nya franska hangarfartyget	28
Aktuella föredrag om världsläget då och nu	30
Marinmålaren Christer Hägg	32
Riksårsmötet 2026 på Marstrand	35
Marinstridscentrum och krigsförband.....	39
Marindagen 2026	43
Återställande av utseende på Fyrstugan, Sätersholmens fyr.....	44
Korvetten Carlskronas förlisning för 180 år sedan.....	46
Domingo Swerinis stiftelse	49
Lokalföreningarna informerar.....	51
Födelsedagar/Vi hyllar	60
Nya medlemmar.....	61
Avlidna kamrater.....	62
Kontaktpersoner i förbundsstyrelsen och lokalföreningar	63

Omslagsbild: Omslagsbilden utgörs av Marin-kamraternas nya "telegramblankett", vilken konst-nären och kommendören Christer Hägg målat. En artikel om Christer Hägg och hans konstnärskarriär återfinns på sidorna 32-33 i detta nummer.

Baksida: Annons.

Fregatter och påverkansoperationer

För första gången på 160 år ser det ut som om vi kommer att beställa nya fregatter till Marinen. Vi har visserligen haft fregatter under 1900-talet som säkert rätt många av Föreningen Marinkamraternas medlemmar seglat på men då fregatter i form av omklassade jagare. Från min uppväxt kommer jag ihåg när fregatten *Öland* (F 16) låg i malpåse i Gullmarsfjorden och slet sig vid en storm. Lokalpressen med Bohuslänningen i spetsen dundrade med rubriker om "Öland på drift".

Någon malpåse lär det inte bli på länge än för de fyra nya fartygen när de väl kommer, det första redan om cirka fyra år. Enligt de besked man kunnat ta del av så är faktiskt det första av våra fartyg redan under byggnation då Frankrike lovat att Sverige ska få "bryta sig in" i produktionslinan för att få det första fartyget så snabbt det bara går. Tidningens läsare kan utgå från att de som i marinen och på Försvarets Materielverk (FMV) deltar i kontraktsförhandlingarna får en sen semester. Nu gäller det att få kontraktet på plats utgående från regeringens beslut om att gå vidare med det franska erbjudandet.

Det har också varit intressant att följa debatten efter beslutet som presenterades för ett par veckor sedan. Sällan har så många "fregatexperter" skådats som nu. Kommentarna har duggat tätt med allehanda kommentarer om varför beslutet är fel och att vi borde "köpa vingar för pengarna", dvs drönare eller i alla fall betydligt mindre fartyg. Här gäller det att vara vaksam över vad som pågår. Självfallet kan man ha olika åsikter om valet är det rätta eller om Sverige skulle fortsatt på "den lätta flottans väg. Där har vi befunnit oss i dryga 40 år sedan jagaren *Hallands* befälstecken halades 1982. Men, som marinchefen tydligt uttrycker, vi är nu med i Nato och marinens roll och uppgifter har skiftat. Från att vara en del i ett svenskt försvar mot angrepp över Östersjön där den sovjetiska/ryska anfallspilen skulle brytas till att verka i en allians. Inom alliansen måste vi, även i en konflikt, över tid kunna hålla sjövägarna öppna över Östersjön, men även på andra hav, och kunna bidra till det gemensamma luftförsvaret. För att få den förmågan krävs att man kan kontrollera såväl luftrum, yta som läget under vattenytan. Det kräver något större fartyg än dagens Visbykorvetter. Sedan är fregatterna inte jättestora. Med en längd på ca 120 meter och ett displacement på 4500 ton är fregatterna bara något större än jagarna *Halland* och *Småland* som hade samma längd men ett displacement på ca 3400 ton.

Det som går att se i debatten är också att det finns ett tydligt inslag av påverkansoperation från "motståndarens sida" där syftet är att "elda på" tvivel och skapa splittring inom Sverige kring fregatternas nytta och användbarhet. Det är ingen slump. Det är fregatter idag men kommer att vara andra system i morgon, alltifrån det kommande beslutet om stridsflyg efter Gripen, utbyggnaden av drönarförmåga (offensivt/defensivt), rymd/cyberförmåga och så vidare. Sådant som gör det

alliansen och det svenska försvaret och marinen farligare för fienden kommer man från rysk sida att på olika sätt försöka försvåra, försena och förkläna med målet att vi väntar med, eller låter bli att göra det vi borde. Att hålla en skärpt vaksamhet mot dolda budskap är därför viktigt även bland oss marinkamrater.

Jag vill också kort beröra det nyligen genomförda Rikssämsmötet på Marstrand. Det blev en väldigt lyckad tillställning som ni kan läsa om längre fram i tidningen. Jag är dock medveten om att årets möte uppfattades som "lite dyrt" och att resan till och från Marstrand ställde lite extra krav på flexibilitet – men vad gör man inte för att få lära sig hur det ser ut på busstorget i Ytterby.

Hursomhelst så hade vi som var där väldigt trevligt och arrangemanget från Göteborgsföreningen var utmärkt med Nils Carlsson som primus motor i detaljplaneringen. På själva mötet kunde vi också konstatera att alla lokalföreningar nu bytt namn till "Marinkamraterna" (även om vi formellt heter Föreningen Marinkamraterna). Det är väldigt glädjande och hela processen blev därför klar ett år innan "deadline".

De som varit på förbandsavslutningar och likartade tillställningar vittnar också om att namnbytet fallit i mycket god jord hos dagens marin. Även vårt stora utskick av förra numret av *Vår Marin* har uppskattats, något jag själv och redaktören fått många kvittenser på.

Nu är ju inte namnbytet någon frälsning i sig men väl en grundpelare för fortsatt rekrytering till våra lokalföreningar. Att dra någon slutsats redan nu är nog väl tidigt men jag kan konstatera att av de 54 nya medlemmar vi fått sedan sist (fler än vanligt) är 14 kvinnor, dvs drygt 25 procent, betydligt högre än dagens medlemssnitt. Inget kvitto som sagt, men väl en tydlig indikation.

I morgon väntar avslutning på Fjärde sjöstridsflottiljen för min del med utdelning av två av våra medaljer till marinens informatörer som beslutades tidigare. De är de mycket väl förtjänta av och tidskriften *Vår Marin* skulle inte kunna hålla den klass den gör utan deras hjälp och stöd. Som jag brukar säga; – Det är trevligt att få en medalj – men ännu trevligare att dela ut dem"

En skön sommar tillönskas alla Marinkamrater!

Thomas Engevall



Redaktören har ordet

Att vi lever i en föränderlig värld har säkert inte undgått någon av läsarna. Inte bara flottan och marinen utan hela Försvarsmakten har gått en kräftgång anpassad till det världspolitiska läget under flera decennier. Sedan några år tillbaka är bilden en helt annan. Då jag förberedde mig för att ta över redaktörskapet efter Olle Melin för vår tidskrift hade jag nog inte kunnat föreställa mig att vi inom några få år skulle vara medlemmar i Nato och nu även ha avsikten att beställa fyra nya fregatter. Det är den första beställningen på fartyg i denna storleksklass, förutom HMS *Carlskrona*, som beställts sedan slutet av 1950-talet. Det sista stora fartyget var jagaren HMS *Hälsingland* som levererades till flottan 1959.

I detta nummer av *Vår Marin* kan du läsa mer om både fregatternas historia i den svenska flottan och även om den franska marinen som en anknytning till avsikten om att köpa fyra franska fregatter som i Sverige är av Luleå-klass. Klassen heter i Frankrike FDI som står för *Frégate de Défense et d'Intervention*. I kommande nummer kan du läsa mer ingående om de nya fregatterna.

Det är ju inte bara fartygsinnehållet som utvecklas och förändras i marinen. I de utökade uppgifterna och Nato-medlemskapet sker en utbyggnad av Marinbasen vars huvudsakliga uppgift är att logistikförsörja, understödja Försvarsmaktens marina förband och övervaka det svenska sjöterritoriet samt utbilda värnpliktiga. Sjöstridsskolan, SSS, som vid årsskiftet byter namn till Marinstridscentrum, MSC, har beskrivits som Marinens framtidsfabrik och en utveckling både av dagens

Manusstopp och utgivning för tidskriften är fasta tider året runt och den 10:e för lokalförening och den 15:e för övriga enligt följande:

Nr 3 manusstopp 10 respektive 15 augusti, utgivning mitten av september.

Nr 4 manusstopp 10 respektive 15 november, utgivning mitten av december.

och framtidens marin. Om dessa båda kan du läsa längre fram i tidskriften.

Tidskriften *Vår Marin* vilken ges ut fyra gånger per år, finansieras helt genom medlemsavgifter, annonser och donationer. Utan dessa skulle vi inte kunna ge ut *Vår Marin*.

Detta är en viktig del i vår tidskrift och tack till er alla för bidragen. För att vi ska få en läsvärd tidskrift krävs även reportage som spänner över dåtid, nutid och framtid med en marin koppling, inte minst vad som händer runt om i landet i våra 24 lokalföreningar och omvärlden.

Ett stort tack även till alla aktiva i marinen och Försvarsmakten vars chefer, kommunikatörer och personal, trots en mängd andra uppgifter, alltid tar sig tid att hjälpa till och lämna underlag och annat till vår tidskrift. Tack vare dessa bidrag kan vi ge en allsidig bild av dagens och framtidens marin.

Trevlig läsning önskar redaktionen!

Ingmar Elofsson

Redaktör

E-post: ingmar.elfsson@marinkamraterna.se

Tfn: 076-800 1600



Marinchefen konteramiral Johan Norlén berättar vid Kungliga Örlogsmannasällskapets sammanträde om de nya fregatterna, Luleåklassen. Foto: Gustaf von Hofsten.

Helhetslösningar inom logistiktjänster för värdlandsstöd

Nordic Way Services levererar sömlösa helhetslösningar inom logistiktjänster för värdlandsstöd i Norden och Baltikum. Vi frigör militära resurser och stärker totalförsvarets uthållighet genom att planera och koordinera allierade styrkors logistikbehov i fred, kris, höjd beredskap och i krig.

TOTAL DEFENCE - LOGISTICS - COORDINATION

Läs mer



Stockholms Reparationsvarv i marinens tjänst sedan 1995



Stockholms Reparationsvarv – centralt, tillgängligt och nära till hands

På Beckholmen, mitt i centrala Stockholm, erbjuder vi ett brett utbud av tjänster - från underhåll och ombyggnation till livstidsförlängningar.

Med vår mobila enhet MSS kan vi även komma direkt till ditt fartyg när du behöver oss, och i vår skeppshandel hittar du ett brett sortiment för sjöfart och båtliv.

Ett varv. Hela lösningen - www.srvab.com

**STOCKHOLM
REPAIRYARD**

Gästskribent Kk/Fil.Dr. Stefan Lundqvist

Fånge i sin egen strategi: Hur kan USA:s President Trump avsluta det krig som stängde Hormuzsundet?

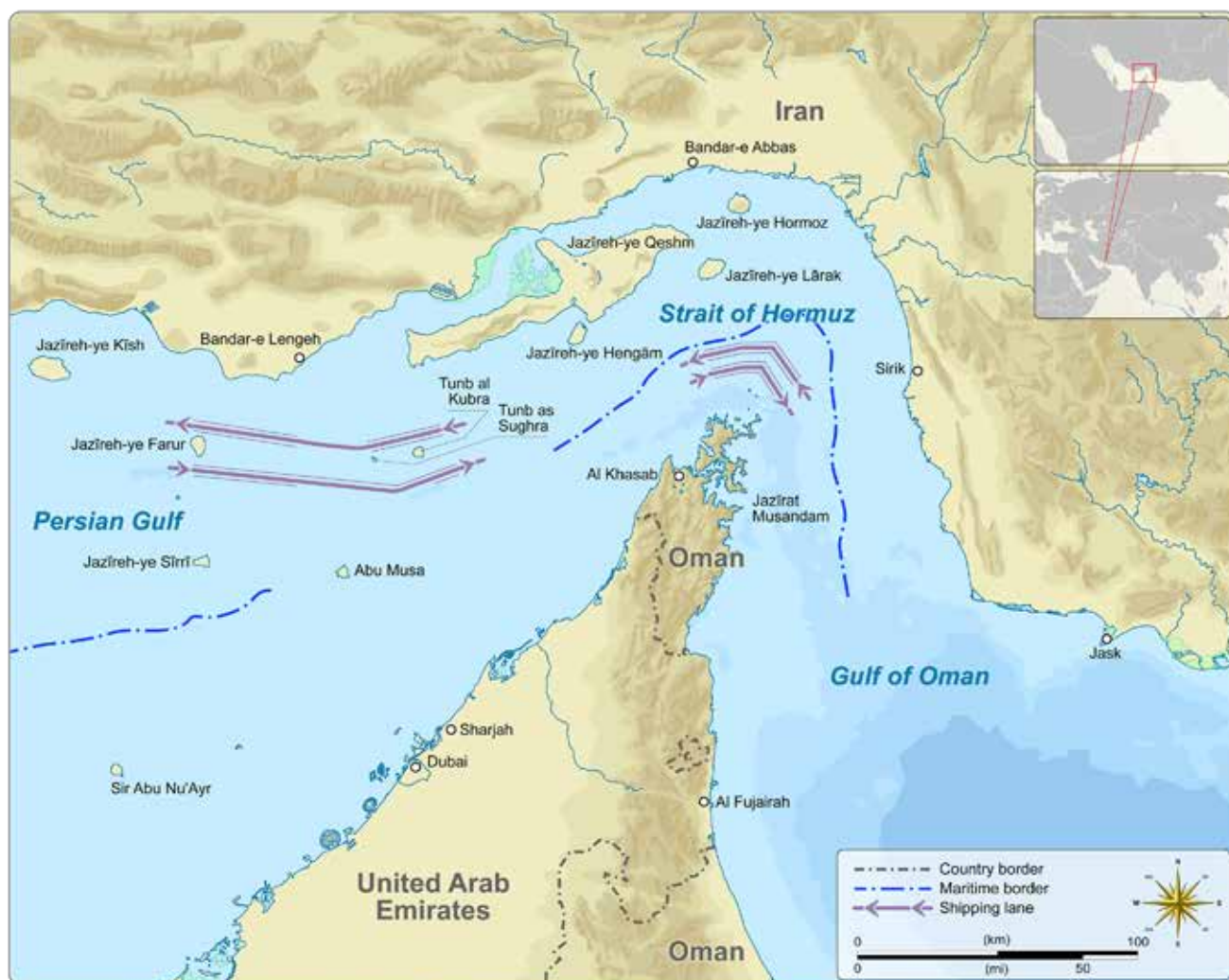
Kodnamnet för den militära insats som USA och Israel inledde mot Iran och Libanesiska Hezbollah den 28 februari 2026 var *Operation Epic Fury* – i Israel *Operation Roaring Lion*. President Trump uppges ha fattat beslutet om att inleda operationen efter att ha mottagit underrättelser från Israel om en betydande iransk upprustning som hotade USA. Här måste vi notera att USA:s president har exekutiv makt att fatta beslut om att inleda en militär operation, men inte att förklara krig mot andra stater. Däremot måste presidenten underrätta kongressen inom 48 timmar efter att amerikanska förband har tilldelats stridsuppdrag och *begränsa* operationen till 60 dagar. I februari var förväntningarna stora i USA:s presidentadministration. Genom att kombinera cyberattacker med en våldsam bombkampanj skulle USA och Israel dels utradera Irans flotta och annan viktig säkerhetsinfrastruktur, dels utplåna Irans förmåga att producera missiler och genomföra missilattacker. Krigets främsta målsättning uppgavs vara att säkerställa att Iran aldrig skulle förfoga över kärnvapen, vilket motiverade anfallen mot kärnkraftsanläggningar och platser kopplade till Irans kärnkraftsprogram. USA:s och Israels inledande attacker eliminerade inte bara Irans högste ledare Ali Khamenei utan även stora delar av Irans militära ledningsstruktur. Iran och Libanesiska

Hezbollah svarade genom motattacker med hundratals missiler och tusentals drönare mot Israel och USA:s allierade i regionen.

De högentensiva striderna varade i sex veckor och inkluderade iranska missilattacker mot amerikanska militärbaser och annan infrastruktur i regionens värdländer, genom vilka Iran med viss framgång vidgade konflikten. Kriget har resulterat i enorma skador. Tusentals människor har dött och skadats i Iran, Libanon, Israel och Golfstaterna; medan miljontals människor har fördrivits inom Iran. Det scenario som många kritiker varnat USA för blev verklighet då Iran valde att stänga Hormuzsundets sjötrafik. En bräcklig vapenvila mellan USA och Iran inleddes den 8 april 2026 – efter att President Trump bombastiskt hade hotat att förgöra Iran – och förlängdes den 22 april. I mitten av maj 2026 är 1 600 fartyg och 20 000 sjömän fortfarande instängda i Persiska viken under svåra humanitära förhållanden. *Operation Epic Fury* avslutades i tysthet den 5 maj, då tidsgränsen för den amerikanske presidentens exekutiva mandat att bedriva en militär operation närmade sig sitt slut. En förändring som i relativ tyngd har fortsatt under *Operation Epic Fury* är att the U.S. Department of War i förtid pensionerar erfarna amiraler och generaler.



Bulkfraktfartyget Mayuree Naree brinner efter en iransk attack i Hormuz-sundet. Foto: Royal Thai Navy.



Hormuz-sundets väl separerade sjöleder och Irans strategiskt belägna ö Qeshm. Källa: Wikimedia Commons. File: Strait of Hormuz-svg-en.svg, Attribution: Goran_tek-en.

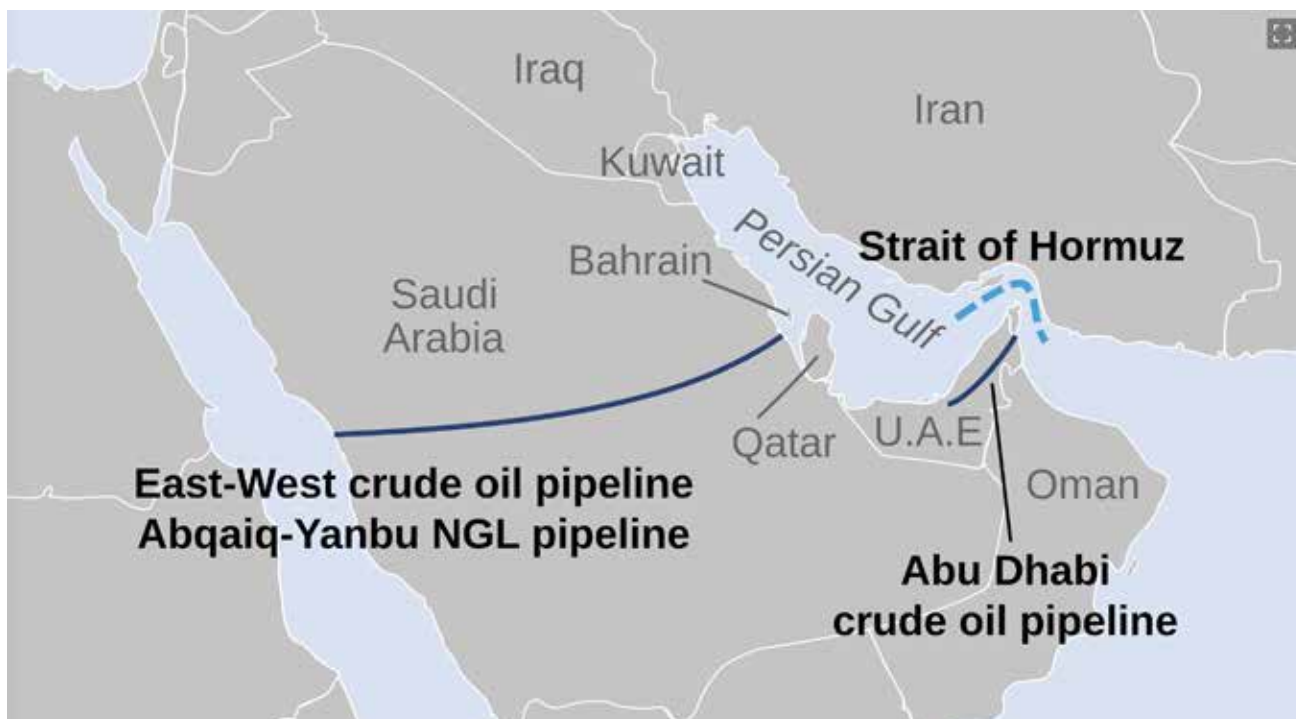
Personalförändringarnas omfattning har väckt oro för att USA:s presidentadministration tystar intern kritik – men även att de relaterar till dess bristande respekt för folkrättsliga principer och ett svagt intresse för USA:s alliansåtaganden. Kritiker har varnat för att MAGA-rörelsens slogan "America First" riskerar att utvecklas till "America Alone".

President Trump är en otålig man. Som ett svar på Irans attacker mot sjöfart i Hormuzsundet inledde USA den 4 maj en ny militär operation benämnd *Project Freedom* för att eskortera handelsfartyg genom Hormuz-sundet. Operationen marknadsfördes som en andra etapp av kriget och under det närmaste dygnet eskalerade våldsanvändningen. När USA avdelade *Aegis*-jagarna USS *Maeson* och USS *Truxton* för att passera in genom Hormuz-sundets sjöled attackerades de med svärmar av drönare och missiler från avstånd av 10–15 nautiska mil. Därtill attackerades de med sjömålsmissiler från snabbgående stridsbåtar från baser i bergssidorna. Men, *Aegis*-jagarnas besättningar var förberedda på det flerdimensionella hotet – och de var inte ensamma i striden.

Jagarnas SM-2 luftvärnsmissiler kräver kontinuerlig målbelysning, vilket begränsar fartygens kapacitet till att samtidigt kunna bekämpa tre mål. Deras dyra SM-6

luftvärnsmissiler har inbyggda radarmålsökare som ökar kapaciteten. Flerdimensionella hot i kombination med korta avstånd till land är en formidabel utmaning för fartygens *Spy1*-radar och besättningar. Lösningen blev att U.S. Army AH-64 *Apache* – som opererade från baser i regionen – och fartygens MH-60R *Sea Hawk* attackhelikoptrar hanterade yt-hotet från Irans stridsbåtar, medan de båda *Aegis*-jagarnas *Spy1*-radar hantlade lufthoten. Enligt USCENTCOM sänktes sju iranska stridsbåtar. Hotet från Irans samtliga avfyring av många sjömålsmissiler reducerades genom elektronisk krigföring från EA-18G *Growler*, med multispektrala störsändningar och signalsökande AGM-88 *High-speed Anti-Radiation Missiles*. Efter denna dyra och riskabla uppvisning av USA:s militära förmåga och beslutsamhet valde President Trump att den 5 maj ta en diplomatisk paus i den militära insatsen *Project Freedom* i Hormuzsundet – sannolikt för att undvika att situationen i Hormuz-sundet urartade till ett fullskaligt krig.

Att Hormuzsundet är stängt för sjötrafik innebär att en femtedel av världens oljeförsörjning blockeras. Störningen i oljeleveranser har drivit upp de globala energipriserna, stört leveranskedjorna och ökat kostnaderna för hushåll och företag globalt. Mer oroande är att de



Oljerörledningar på den arabiska halvön, där den ena löper genom Saudiarabien på sin väg från Abqaiq i Persiska viken till Yanbu al-Bahr i Röda havet. Den andra löper genom Förenade arabemiraten på sin väg från Habshan i Persiska viken till Al Fujairah i Omanbukten. Källa: Wikimedia commons/US Department of Energy.

oljelager som utgör en kommersiell buffert vid svåra störningar krymper i stadig takt. Iran har ställt krav på avgifter för att tillåta fartygstrafik genom Hormuzsundet och att USA häver sin blockad mot iranska hamnar. Samtidigt utnyttjar Saudiarabien sin rörledning Petroline för att pumpa olja från fältet Abqaiq vid Persiska viken till Yanbu vid Röda havet. Förenade Arabemiraten pumpar olja genom sin oljerörledning Habshan-Fujairah till Omanbukten. Tyvärr är rörledningarnas totala kapacitet om 7 miljoner fat olja om dagen otillräcklig för att ersätta det normala flöde av 20 miljoner olja som dagligen utpasserar genom Hormuz-sundet. Tillgång och efterfrågan avgör oljans pris till kund, som ökat från 70 USD per fat den 28 februari 2026 till 99 USD den 11 maj. Oljepriset riskerar att stiga rejält när existerande lager är tömda.

USA:s President Trump navigerar nu i den komplexa situation som beslutet att tillsammans med Israel attackera Iran i februari 2026 resulterat i. Hormuz-sundet är i en de facto-blockad, då såväl Iran som USA begränsar sjöfarten. Konflikten är därför i ett dödläge där Hormuzsundet utgör den centrala knäckfrågan, ett scenario som Irans teokratiska regim har förberett sig för i decennier. Pressen att undsätta de sjömän som lider på handelsfartygen i Oman-bukten åligger främst USA. President Trump har två alternativ:

- i) en diplomatisk lösning; eller
- ii) militär eskalering, inkluderande att med USA:s Marine Expeditionary Brigade och specialförband ta kontroll över Irans strategiska Quesm- och Kharg-öar.



Kommendörkapten & Filosofie Doktor Stefan Lundqvist tjänstgör sedan 2010 som militär lärare vid Institutionen för Krigsvetenskap vid Försvarshögskolan. Sedan 2022 är han Försvarshögskolans prodekan och sedan 2025 Sweden Chair to the Ted Stevens Center for Arctic Security Studies, Alaska, USA. Stefan Lundqvist erhöll sin sjöofficersexamen i december 1990 och sin doktorsexamen i statsvetenskap vid Åbo Akademi, Finland, i september 2017. Fram till insteget i den akademiska världen tjänstgjorde han i olika sjö- och landbaserade befattningar på taktiska och operativa ledningsnivåer. Stefan Lundqvists expertområden inkluderar Internationella Relationer, strategi, Arktis säkerhet, maritim säkerhet, operationsplanering och operationsvärdering, militär riskhantering, Force Protection och CBRN-skydd.

Framtidens marin

I slutet av maj presenterades resultatet av arbetet med hur marinen ska organisera sig i framtiden för personalen. Vägen fram till beslutet har bestått av såväl externa som interna analyser kompletterat med spel på den nya organisationen för att sätta den på prov.

Beslutet grundar sig på utvecklingen av omvärldsläget, Sveriges anslutning till Nato och marinens nya uppgifter i senaste försvarsbeslutet. Marinens gruppning och organisation är idag anpassade efter försvarsbeslut baserade på helt andra säkerhetspolitiska förutsättningar med nedskärningar och besparing. Idag är tillväxt och Nato i fokus vilket ställer helt andra krav på organisationen.

Marinchef Johan Norlén är den som fattat inriktningsbeslutet som nu går in till Försvarsmaktens ledning:

– Jag vill vara tydlig med att delar av den nya organisationen kräver politiska beslut, exempelvis att ändra i krigsförband och organisationsenheter. Därför har jag haft en löpande dialog, såväl med mina chefer som med den politiska nivån. Arbetstagarorganisationer och skyddsorganisationen har informerats löpande och kommer självklart att vara med i det fortsatta arbetet.

Tre marina baser

Beslutet innebär att marinen i framtiden består av fem organisationsenheter; tre Marina baser (på Berga, i Karlskrona och i Göteborg), Marinstridscentrum (nya namnet på Sjöstridsskolan) och Marinstaben. Namnet på de tre marina baserna är inte slutligt beslutat utan kommer att tas fram i det fortsatta arbetet. Administrativa stödresurser samlas på respektive Marinbas vilket innebär robusthet och redundans.

– Detta ger en likhet mellan krigs- och grundorganisation. Denna organisation ger en tydlighet i vilken nivå som leder (marinstab), samordnar (marinbaser), och genomför (förbandsnivå) och gör att krigsförbanden kan fokusera på att träna och genomföra insatser, säger Johan Norlén.

Dessutom införs tre taktiska ledningsresurser (Amfibie, Ubåt och Sjöstrid). Dessa underställs Marinchefen för att leda verksamhet, utveckla förmågor och metodik samt vid behov förstärka staber. Ledningsresurserna kompletteras med reservofficerare.

Marinstridscentrum

Sjöstridsskolan byter namn till Marinstridscentrum. Marinen utvecklas och växer. Marinstridscentrums betydelse ökar vilket innebär att fler kommer att tjänstgöra där, inom exempelvis utbildning och innovation.

Marinens dykeriverksamhet

Marinens dykeriverksamhet ska fortsatt analyseras för att utvecklas och växa. Utbildning och insatsverksamhet delas och rollerna tydliggörs. Krigsförbandet 44.röjdykdivisionens verksamhet utvecklas och renod-



Marinchef Johan Norlén

las. Utbildningsdelen tillförs Marinstridscentrum och bildar Marinens EOD-skola. Övriga tillförs Marinbas Väst i form av ett EOD-kompani. Analysarbete har påvisat att med nuvarande omvärldsutveckling behöver EOD-funktioner utvecklas och tillväxa. Verksamheten utvecklas från Skredsvik men dykverksamhet kommer att finnas vid alla marina baser.

Johan Norlén fortsätter:

– Några saker återstår att analysera, exempelvis Marinstabens utveckling som ju delvis beror på motsvarande utveckling som planeras på central ledning. En annan är hur vi vårdar våra gamla traditioner och samtidigt utvecklar nya. De slutliga namnen på de marina baserna är också en fråga som vi behöver landa i. Arbetet med detta startar nu.

Vad händer nu?

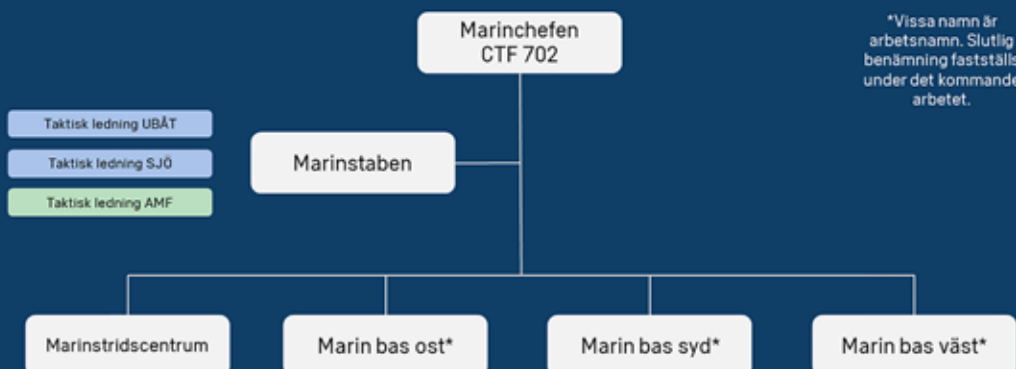
Direkt efter sommaren 2026 påbörjas lokalt arbete med den nya organisationen. I mars 2027 börjar bemaningsarbetet av organisationen. I början av 2028 börjar integrationen av stödfunktionerna på de marina baserna. Den nya organisationen ska i huvudsak vara intagen vid årsskiftet 28–29.

– Jag förstår att den här typen av förändringar väcker känslor hos personalen. Vissa kan känna oro medan andra välkomnar förändringen och det är här ledarskapet kommer in. Förändringsarbetet som påbörjas nu ska präglas av transparens och med delaktighet av personalen. Framtidens marin bygger vi tillsammans, betonar Marinchef Johan Norlén.

Marinchefen är också tydlig att detta förändringsarbete inte är det sista.

– Att fortsätta anpassa oss för att bättre att möta framtidens utmaningar är helt nödvändigt, därför ser jag det som troligt att vi i framtiden kommer att göra ytterligare förändringar.

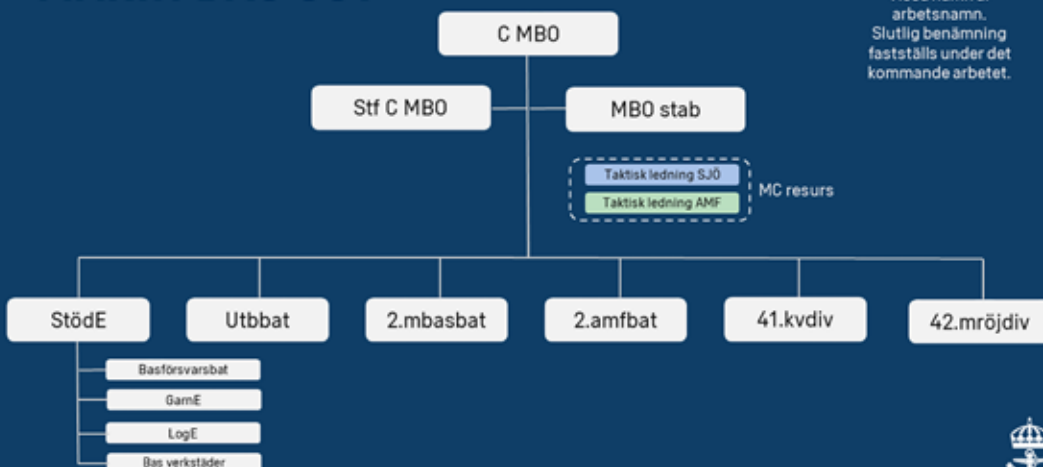
MARINEN



*Vissa namn är arbetsnamn. Slutlig benämning fastställs under det kommande arbetet.



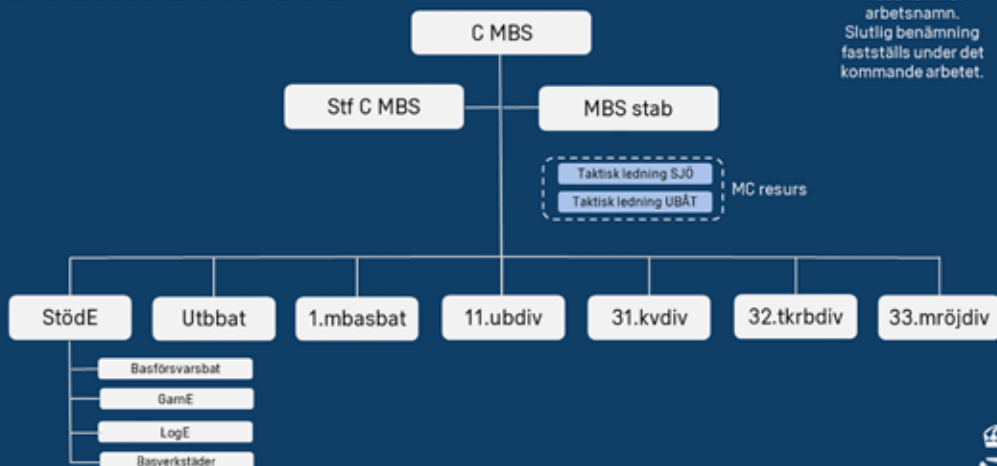
MARIN BAS OST



Vissa namn är arbetsnamn. Slutlig benämning fastställs under det kommande arbetet.



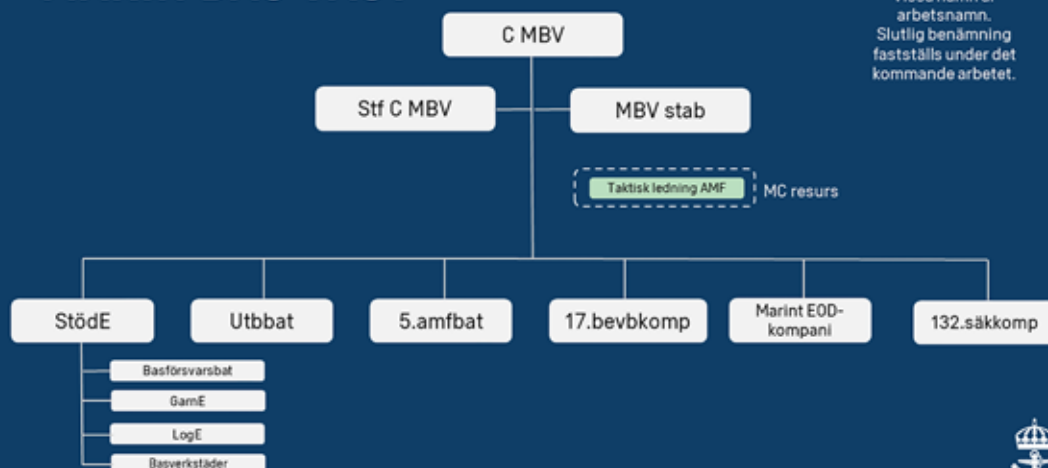
MARIN BAS SYD



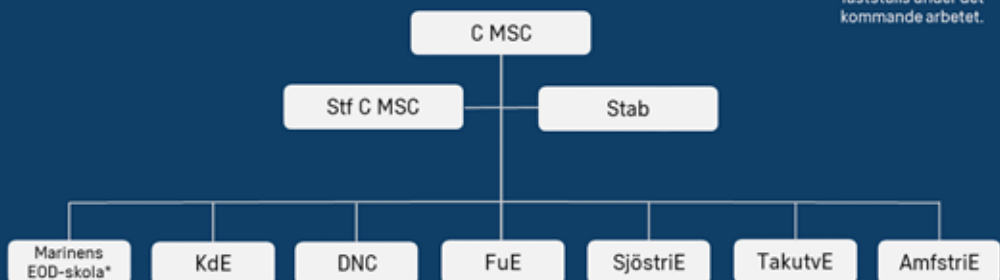
Vissa namn är arbetsnamn. Slutlig benämning fastställs under det kommande arbetet.



MARIN BAS VÄST



MARINSTRIDSCENTRUM



Korvetten HMS Härnösand samt stridsbåt under Aurora 26. Foto: Axel Edlund/Försvarsnakten.

Anna Jönsson ny chef för Fjärde sjöstridsflottiljen



Den nya flottiljchefen, kommandör Anna Jönsson, tar emot förbandets flagga från den tillförordnade flottiljchefen, kommandörkapten Fabian Tamm, som ett tydligt tecken på att hon nu har befälet över flottiljen. Foto: Ola Jacobsen.

Efter att ha arbetat under större delen av sitt yrkesliv vid flottiljen och dess fartyg återvänder nu kommandör Anna Jönsson efter ett par år på Högkvarteret till Fjärde sjöstridsflottiljen.

– Det är få förunnat att få leda det förband som man är fostrad vid och det är med stolthet, en stor portion av ödmjukhet och glädje jag antar mig uppdraget, säger Anna Jönsson.

Anna Jönsson är uppvuxen i Limhamn, söder om Malmö. Farfar var fiskare och familjen seglade mycket. På Fjärde sjöstridsflottiljen har hon seglat HMS *Ystad*, HMS *Sundsvall*, HMS *Kalmar*, HMS *Gävle*, HMS *Visby* och HMS *Helsingborg*. Dessutom en mission i Libanon ombord på HMS *Gävle*. Kommandör Anna Jönsson har gått från fänrik till fartygschef, divisionschef till att nu tillträda som flottiljchef.

– Jag har hela min sjökarriär här på Fjärde, så för mig är det som att komma hem igen. Det är en trygg och skön känsla att ha som chef. Jag ser fram emot att tillsammans med er göra vårt yttersta för att bidra till en starkare marin som är redo att möta de krav som ställs både nationellt och inom Nato och med hopp om ljusare framtid, säger Anna Jönsson. Hon har ett stort friluftsintrasse och tillbringar mycket av sin fritid i naturen.

– Jag tycker om att utsätta mig för olika miljöer och elementet, oavsett om det är havet eller fjället så bestämmer terrängen och vädret förutsättningarna. Utifrån dessa får jag tillsammans med besättning eller kompisar, beroende på om det är på jobbet eller på fritiden, anpassa oss och lösa uppgiften. Det är samma mekanismer som driver mig som seglare, vandrare eller turskidåkare som jag utmanas av i officersyrket. Varje situation kommer med sina givna förutsättningar, sedan är det upp till oss att problemlösa oss fram och lösa uppgiften, säger Anna Jönsson.



Flaggvakt och Marinens Musikkår hör till vid chefsbyte. Chefsbytet skedde i Exercishallen på Berga som fått ett rejält utseendemässigt lyft för ett antal år sedan. Foto: Ola Jacobsen.

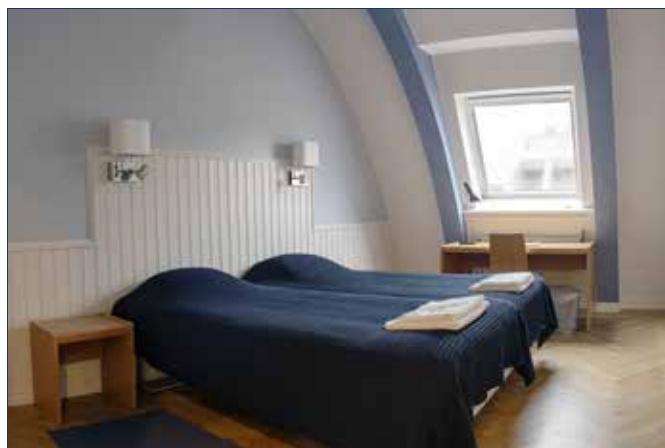


Kommendör Anna Jönsson

Ålder:	50 år
Familj:	Maken Oskar
Bor:	I Stockholm
Bakgrund:	Uppvuxen i en seglar- och fiskarfamilj i Skåne
På fritiden:	Jag tycker om att vara utomhus, allt från små dagsutflykter till att ha skidat över Svalbard

Text och foto: Ola Jacobsen

Red anm: Utöver tjänstgöring på robotbåt och korvetter var Anna Jönsson "Officer vid Kungliga flaggan" på Kungaslupen Vasaorden vid HKH Kronprinsessans bröllop med Daniel Westling år 2010.



Hotell Drottning Victorias Örlogshem

Bo som en Drottning men betala som en sjöman.

Du som tillhör Försvarsmakten och någon av alla dess frivilligorganisationer är extra välkommen, det är för dig vi finns till.

Vi är ett litet familjärt hotell på ett av de bästa lägena i Stockholm. Vi erbjuder flera olika rumstyper, enkel, dubbel till sviter. Frukost och gratis wifi ingår.

Martin Göth – marinbaschef

När saluten på Kungshall har tystnat, reveljen genom Karlskronas gator avslutats på Gröna gången och Marinens musikkår någon dag senare hälsat våren välkommen i Ulrika Pia har startskottet för marinens vårexpeditioner definitivt avlossats. Med den mest omfattande verksamheten på många år har *Aurora-26* med ett stort marint deltagande genomförts. Jag heter Martin Göth, jag började på fiskeminsveparna och avslutade min egentliga sjökarriär som chef vid 33. minröjningsdivisionen för att därefter på HKV utvecklas genom planering av internationella operationer, en tur på Regeringskansliet, tre år vid Natos högkvarter i Bryssel, chef för 4. sjöstridsflottiljen och nu Marinbaschef. Än är inte karriären över, men hade jag bara fått välja två jobb så hade det varit stridsledningsofficer och mitt nuvarande. Å andra sidan hade jag inte varit den jag är i dag utan alla steg, möjligheter och människor som har format mig längs vägen, vilket jag är både tacksam och stolt över.

Marinbasen är en plats, ett förband, en garnison, en marin traditionsbärare av rang och inte minst ett begrepp. Marinen i Karlskrona är för många kort och gott Basen trots att det just nu finns runt 10 olika enheter i garnisonen, de flesta just inne på själva marinbasen. Kärt barn har många namn och Marin militärbas Karlskrona är det senaste för att omfamna alla de uppgifter som organisationen har att lösa i alla konfliktnivåer. Det är en verksamhetsbredd som få egentligen känner till och att vid givna tidpunkter gå från en produktionsorienterad till en insatsorienterad leverans kräver förtänsamhet. Självklart är verksamheten orienterad kring begreppet logistik men också så mycket mer, inte minst utifrån att vår sedan tidigare tröskelbaserade introverta försvarsplanering nu utgår från avskräckning baserad på kärnvapen och att kriget ska föras vid den ryska gränsen tillsammans med 31 allierade, inte 12 nautiska mil från den svenska kusten. Det är en tydlig målsättning att organisationen utvecklas med utgångspunkt i operationen snarare än produktionen.

Utvecklingen vid Marinbasen från slutet av 90-talet till i dag kan beskrivas som cirkulär och att ständigt jaga ikapp målsättningar till en så låg kostnad som möjligt. Under en period fanns det bara en enda marin bas med ansvar för hela kuststräckan i Sverige, organiserad i Karlskrona. I dag är Marinen etablerad med garnisoner på tre platser. I Göteborg, på Berga/Muskö och naturligtvis fortsatt i kronjuvelen Karlskrona. Det under lång tid eftersatta kostnadsdrivande underhållet jagas nu ikapp för att också omhänderta framtidens behov, vilket är en omfattande process med ett stort ansvar att omvandla skattekonor till operativ effekt och inte en föreställning om att förråd och byggnader



nödvändigtvis uppfattas som avskräckande. Det görs parallellt i garnisonerna Amf 4, Amf 1 och MarinB som tillsammans med de organiserade krigsförbanden utgör de Marina fältförbanden. MarinB är därmed ett annat förband idag än igår och det kommer att tas ytterligare steg i utvecklingen mot de förändrade behoven, inte med självklarhet en återgång till organisationen som en gång var garanten för Sveriges frihet. Marinen växer; det går bra men det är också ansträngt med anledning av bemanningsgraden. Här finns möjligheter för inte minst reservofficerare att ta ansvar i Försvarsmaktens och Marinens dagliga utmaningar att organisatoriskt orka omhänderta de uppgifter vi står inför. Här uppmanar jag kontakt med garnisonsförbanden för att undersöka hur just du kan bidra.

Att nu vara en del av världens mest framgångsrika försvarsallians efter mer än 200 år av defensiv totalförsvarsplanering ställer andra krav och andra inställningar. Den röda pilen mot oss är nu en blå pil från oss eller, om jag själv får välja, främst runt oss. Vi är en del av en militär rörelse från den amerikanska ostkusten till den ryska gränsen med en säkerhetspolitiskt totalt förändrad grund. I det dagliga hantverket märks begränsad skillnad, men sammanhanget är väsentligt att förstå för att sätta vår egen funktion och roll på rätt plats. Vi ska säkra tillgången till sjövägarna i ett större sammanhang och här konstaterar jag varje dag att anledningarna till att Karlskrona överhuvudtaget grun-

dades återigen är så kristallklart relevanta. Då för att hindra bland annat Danmarks sjökontroll och att säkra svenska förstärkningsoperationer mot den europeiska kontinenten, och nu för precis samma flöden fast i en allians där Ryssland och terrororganisationer är primära hot. När dagarna känns fyllda av enorma hinder funderar jag ibland på Karl XI:s framsynta och strategiska beslut att anlägga en marin stödjepunkt, bas och varv i södra Sverige på en plats som saknade all form av infrastruktur, som saknade färskvatten och som bara en militär seger tidigare var fientligt territorium. Det var då, och är fortfarande, den mest omfattande flytten av statlig verksamhet i Sveriges historia. Men han gjorde det utifrån att säkerhetspolitiskt och militärstrategiskt säkra våra sjövägar för att nå sina egna målsättningar. Sverige är en ö som bräckligt sitter fast med en bro i söder och med en landmassa i norr som inte säkerställer landets försörjning, men är av väsentligt intresse av andra grundläggande anledningar.

Marinbasen är idag organiserad med ett antal direkt underställda chefer för vitt skilda verksamheter: Marinverkstäderna, bevakningsbataljon, försvarshälsan, garnisonsenheten, lokalplaneringsenhet syd (Infra), utbildningsbataljonen, 1. marina basbataljonen och logistikenheten. Under *Aurora-26* aktiverades samtliga funktioner i olika nivåer för att säkerställa operationens uthållighet, robusthet och effekt. Det är ett system som hänger ihop och som leds av Marin militärbas Karlskrona där samverkan inom totalförsvaret liksom inom Försvarsmakten är central. Som sjöman såg jag bara bunkerslangen på kajen och idag förstår jag bättre vad som krävs för att få allt på plats när någon annan vill det motsatta. Det är inte komplicerat, det är omfattande, komplext och fantastiskt roligt när det lilar. Basbataljonernas utveckling innebär att bland annat Marin mi-

litärbas Karlskrona har en flexibilitet i ett förband som rörligt och autonomt har alla komponenter för att robust försörja våra marina stridskrafter anpassat efter rådande hotbild. Det är en enorm styrka, och basernas fortsatta utveckling för att kunna försörja både egna och allierades marina system kräver ett utvecklat basförsvar i alla dimensioner. I det är MarinB lyckligt lottad att ha en granne som dels har liknande utmaningar inom basutvecklingen, men framför allt dagligen leder både stridsflyg och helikoptrar. Utbildningsbataljonen är sedan ett drygt år tillbaka organiserad i MarinB vilket stärker vår förmåga att rationellt styra produktionen av den ökade volymen värnpliktiga både till den blå liksom den gröna delen av Marinen. Intresset från dagens värnpliktskullar för fortsatt engagemang i Marinen är högt, vilket tyder på ett utbildningssystem som fungerar.

Vårt framtida operativa sammanhang omfattar en utveckling av dels större fartyg men också robusta marina baser mitt i operationsområdet. Till det arbetar Sverige för t.ex. permanent ledning av alliansens marina operationer i Östersjöområdet, liksom att den svenska marinen varje dag dygnet runt ska och måste övervaka omgivande områden med redan befintliga fartygssystem liksom infrastruktur. Vi har Östersjöns längsta kust där vi har stora möjligheter att ta det ansvar som krävs oavsett fördrag eller aktiverade artiklar i Nato. Vi valde en ny säkerhetspolitisk metod som kom på plats den 7 mars 2024 och i den värld vi känner idag kommer Karlskrona och Marinbasen vara helt väsentliga i att stödja marina operationer för våra svenska örlogsfartyg och amfibieförband liksom för alliansens behov.

Martin Göth
Marinbaschef
Kommendör



Marinbasens logistikförband genomför omlastning. Foto: Carolina Lorentzon/Försvarsmakten.

Invigning av nya ubåtspiren



Ulrika Hörngren, projektdirektör på Fortifikationsverket invigningstalar och till höger Gustav Lindström, regionchef Fortifikationsverket och Maria Olsson.

En ny ubåtspir för 107 miljoner har byggts i Örlogshamnen, dessutom var piren färdig ett halvår tidigare än beräknat. Detta är en del av satsningen på att modernisera Örlogshamnen så att den svarar mot dagens krav och den utökade verksamheten.

En solig vårdag var det invigning och så här säger Ulrika Hörngren, projektdirektör på Fortifikationsverket: – Rent fysiskt så är det ont om plats i Örlogshamnen och därför är piren nödvändig, men det handlar också om bättre arbetsmiljö för besättningen och att det finns tillgång till el i direkt anslutning. Dessutom får ubåtar-na bättre förutsättningar att ta sig in och ut i hamnen.

Det är bortåt tio år sedan planeringen för den nya ubåtspiren började men först 2024 påbörjades byggnationen då anbudstiden varit lång men nu var den klar för invigning. Två ubåtar ligger förtöjda på var sin sida av den 85 meter långa och 10 meter breda kajen. Kajen behövs då marinen tillförs ytterligare två nya ubåtar inom några år. Den gamla ubåtspiren längst österut i Örlogshamnen har även rustats upp. Flera projekt är på gång och slutligen så kommer hela Örlogshamnen att vara moderniserad.

– Hela anläggningen här i Karlskrona byggdes för att en gång säkerställa de svenska försörjningslinjerna till det svenska markförbandet på andra sidan Östersjön. Likadant är det i dag, även om vi nu gör det tillsammans med våra allierade inom Nato. I samband med Nato-anslutningen så finns ett ökat behov av förnödenheter och andra resurser som ett örlogsfartyg behöver och för andra Natonationers fartyg är det en viktig stödjepunkt.



Gustav Lindström, regionchef Fortifikationsverket och Maria Olsson visar upp två plattor visar på färdiga projekt, mobkajen och den nya ubåtspiren. Plats finns för kommande projekt.



En nöjd marinbaschef med ännu ett projekt färdigställt i arbetet med att modernisera och uppgradera Marinbasen.



Invigningsbandet fastknopat på kasttåget kastades i land och så var den nya ubåtspiren invigd.

Så var det dags för den ceremoniella invigningen och en ny variant på att klippa det blågula bandet genomfördes. Från ubåten var bandet fastknopat på ett kasttåg. Med hjälp av kasttåget kastade en av besättningsmännen ombord i land bandet till de väntande på piren och i och med det var densamma invigd.

Text och foto:
Ingmar Elofsson

Allt fler värnpliktiga i marinen

I ett led i den ökade satsningen på Försvarsmakten så ökar också antalet värnpliktiga även i marinen. Värnplikten på de marina förbanden är idag helt olik förr och kraven är annorlunda för att kunna bli krigsplacerad vid ett förband vilket är syftet med värnplikten.

Vid marinbasen i Karlskrona genomförs grundutbildningen vid utbildningsbataljonen och vi träffar chefen överstelöjtnant Simon Swiecicki som även är fortchef på Kungsholms Fort. – Jag började som värnpliktig på KA 2 och fortsatte sedan på Amf1 i Stockholm och har kombinerat tjänsten med civila studier. Simon har också gjort flera utlandstjänstgöringar på Balkan, i Uganda och Afghanistan. – Att vara chef för Kungsholms fort är ett hedersuppdrag säger en stolt fortchef och det är det militära förband som varit bemannat och på samma plats längst och ända sedan 1680 har vi funnits på Kungsholmen vid Karlskronas inlopp. – Vi värnar om arvet och ser det som viktigt att även dela med oss av det genom att ta emot olika besök. – Vi utbildar runt 500 värnpliktiga om året och antalet kommer att öka de kommande åren vilket är ett led i det växande försvaret säger Simon. – Verksamheten genomförs på två kompanier där det ena som vi kallar blå är förlagt till Trolle och är värnpliktiga till



Överstelöjtnant Simon Swiecicki i mitten tar över som Chef för Kungsholms fort efter Thomas Jansson och till höger ställföreträdande chefen för Marinbasen, kommandörkapten Tomas Martinsson.

sjöförbanden i Karlskrona och ett grönt kompani som utbildas på Kungsholms fort och är värnpliktiga till fältförbanden och främst till Första marina basbataljonen. – Utbildning genomförs på Marinbasens alla övnings- och skjutfält, från Tjurkö, Torhamn och Bollö till Rosenholm och Kosta. Efter grundutbildning genomgår de värnpliktiga befattningsutbildning som är specialiserad mot en specifik roll berättar Simon. Inryckning för värnpliktiga genomförs fyra gånger om året där sjöförbanden rycker in i januari och juli och fältförbanden i mars och augusti. – Det medför att vi bedriver utbildning i fyra olika faser säger



Antalet värnpliktiga vid marinen ökar för varje år och här en av årets fyra olika inryckningar.



Överstelöjtnant Simon Swiecicki är chef för Utbildningsbataljonen och Kungsholms fort.

Simon som till sin hjälp har ett femtiotal befäl. Från nästa år kommer Tredje sjöstridsflottiljens landgående robotenheter att utbildas inom bataljonen. – Värnplikten är idag 10-11 månader och för Plutonsbefälsvärnpliktiga förlängs den till 15 månader från och med 2027. En stor del, i vissa fall upp till 70 % av marinens värnpliktiga fortsätter antingen som anställda soldater och sjömän eller utbildar sig till specialistofficerare eller fortsätter till officersprogrammet.

– Att bedriva arbete och utbildning på Kungsholms fort är speciellt då det är en ö. – Det ger en speciell sammanhållning och det finns regelbundna transporter

in till fastlandet och givetvis även möjlighet till extra transporter. – En fördel säger Simon, är att vi planerar och måste genomföra logistik- och transportarbetet på ett metodiskt och effektivt sätt.

– Vi är ett relativt ungt gäng bland befälen och givetvis även de värnpliktiga och en viktig och positiv del i det dagliga arbetet är att bygga erfarenhet på ett säkert och bra sätt och sedan utnyttja och vidareutveckla de vunna erfarenheterna.

Text och foto: Ingmar Elofsson

Bilderna godkända av Försvarsmakten för publicering.



***Gör Din "Marinkamratsuniform"
komplett med vårt handbroderade
mössmärke!***

Beställs via hemsidan

Pris 350 SEK



Marinens expansion fortsätter i Rosenholm

Nu bygger marinen ut rejält – i skogarna öster om Rosenholm på ett område av 30 000 kvm ska byggas nya maskinhallar, verkstäder och en körplan för fordonsutbildning. Fortifikationsverket bygger flera nya byggnader till försvaret inom övningsfältet på Rosenholm till följd av det oroliga omvärldsläget.

Allt som rullar och inte flyter ska lämna Marinbasen på Trossö och flytta ut i skogen.

– Vi flyttar ut allt som har hjul, för att få plats med allt som flyter, säger marinbaschefen Martin Göth då vi träffar honom och Gustav Lindström, regionchef vid Fortifikationsverket.

Gustav Lindström, Fortifikationsverket och marinbaschefen Martin Göth menar att utbyggnaden är efterlängtat.

Tidigare i våras påbörjades markberedningen och under en visning var representanter från både Fortifikationsverket och Försvarsmakten på plats, däribland kommendör Martin Göth som är chef för Marinbasen i Karlskrona. – Anledningen till att vi återkommer till Rosenholmsområdet, som vi aldrig har lämnat men där vi har haft en lägre nyttjandegrad, är att de förband som vi i marinen i Karlskrona nu bygger upp är framför allt det som vi brukar beskriva som marina fältförband – och i de förbanden ingår det mycket fordon, säger han och fortsätter att även Hemvärnet bedriver viss fordonsutbildning i området så flera funktioner inom Försvarsmakten drar nytta av nybyggnationen.

Örlogshamnen har en begränsad storlek och den räcker till det som flyter. – Det vi bygger upp nu är den robusthet och flexibilitet bakom så att våra militära

Fr.v. Gustav Lindström, regionchef Fortifikationsverket och marinbaschefen kommendör Martin Göth presenterar utbyggnaden. Foto: Ingmar Elofsson.

förmågor har det stöd som de behöver för att över en lång tid kunna hantera det säkerhetshot som finns där ute.

Byggnaderna kommer bland annat innehålla en markverkstad, vårdhallar, en körplan för fordonsträning och förrådsutrymmen. Det som startades tidigare i vår är markberedning och avverkning. Totalt handlar det om en större markberedning och redan under pressträffen hade trädfällning påbörjats. Gustav Lindström, regionchef på Fortifikationsverket, berättar att de har ett tillstånd som säger att de får avverka skogen under vissa tider på året.

– Just nu har vi ett fönster fram till den 15 april, beroende på häckningssäsong och djurliv. Så även om vi äger marken är det speciella regler när man tar ner skog som vi måste ta hänsyn till, säger han. Det finns inga undantag för militär verksamhet.

Håller tidsplanen ska nybyggnationen på Rosenholm stå klar under det första kvartalet 2029.

Det är ännu inte riktigt klart hur mycket satsningen kommer att kosta men enligt Maria Olsson, fastighetsförvaltare på Fortifikationsverket, rör det sig om 1,5 miljarder kronor.

– Detta är en glädjens dag för oss och Försvarsmakten. Äntligen händer det, säger hon.

Text och foto:
Ingmar Elofsson



Artist impression över den nya byggnaden som ska innehålla maskinhallar, verkstäder och en körplan för fordonsutbildning. Källa: Försvarsmakten

(Strax före pressläggning kom uppgifter att Försvaret köper ytterligare 250 000 kvm mark och 23 byggnader på Rosenholm för 399 milj kronor. Red anm).





"ALLTID PÅ VAKT"

Vi utvecklar och producerar passiva och autonoma sensorsystem TMM, Taktiskt Modulärt Marksensorsystem bidrar med unik underrättelseförmåga, utökar stridsvärdet och skapar förmåga att agera på förhand.



UPPTÄCK TMM

www.exensor.com



FÖLJ OSS PÅ LINKEDIN



Vi är marina och transporttekniska konsulter och utför:

- Projektering och specifikation vid nybyggnad och ombyggnad av civila och militära fartyg, båtar, terminaler och transportanläggningar
- Projektledning och/eller assistans vid nybyggnad och ombyggnad av fartyg
- Konstruktion och konstruktionsgranskning av fartyg, fartygssystem och anläggningar
- Tekniska och ekonomiska utredningar, analyser, beräkningar och värderingar
- Beräkningar inom strukturanalys, hydrostatik/dynamik, ventilation, el
- Besiktningar inför köp eller försäljning, reparation och ombyggnad av fartyg och anläggningar

www.saltech.se



La Royale - Franska marinen - 400 år

La Royale, den franska marinen, fyller 400 år i år. Detta påstående kräver åtminstone två förklaringar. Varför "la Royale" och varför bara 400 år när den svenska är 500?

Svaret på den första frågan är delvis enkelt. La marine royale betyder kungliga flottan och det hette också den svenska flottan. Men i det franska fallet avskaffades naturligtvis detta namn formellt i och med revolutionen. Ändå lever namnet kvar; bland annat för att marinstaben inhystes i Hôtel de la Marine vid Rue Royale 1789 och blev kvar där till 2015 då man flyttade in i Hexagone Balard i förorten med samma namn – Frankrikes svar på Lidingövägen 24.

Franska marinens anor är förstås längre än 400 år. Men innan 1626 var den uppdelad i två flottor – en för Atlanten och en för Medelhavet: flottan i Ponant respektive flottan i Levant: Levant där solen går upp; Ponant där den går ned. Detta faktum att en fransk flotta måste vara delad i två på grund av Iberiska halvön motsvarar den svenska flottans operativa delning på grund av Öresund.

Ett annat geopolitiskt faktum som spelat stor roll i historien är att England ligger i lovart om Frankrike. Under de långa krigen mellan dessa länder kunde därför Royal Navy relativt lätt blockera la Royale i Brest med fler västkusthamnar; blev stormarna för hårda sökte man lä intill engelska kusten men då kunde inte heller la Royale löpa ut.

England är en ö där sjöförbindelserna och därmed handeln alltid varit naturlig. Frankrike däremot var och är relativt centralstyrt och ett rikt jordbruksland som inte har samma naturliga incitament för handel. Dessutom kom hotet historiskt från nordost: det Habsburgska imperiet och därefter det tyska riket.

Royal Navy och la Royale är historiska fiender men samarbetar idag som varande Europas två viktigaste

Den franska fregatten Amiral Ronac'h av FDI-typ som är av samma klass som den blivande svenska Luleå-klassen för Sverige. Foto: Marine Nationale.

flottor. Men den franska kommer aldrig att glömma det brittiska överfallet i Mers-el Kébir 1940 där omkring 1300 franska sjömän dödades.

Den franska segern över britterna vid Chesapeake bay 1781 ledde direkt till USA:s självständighet och Frankrike har alltså ställning som USA:s äldsta allierad. Idag är samarbetet utmärkt – franska och amerikanska hangarfartygsstyrkor är helt interoperabla och franska amiraler har fört befäl över fartyg från US Navy. Amerikanskt stridsflyg landar på det franska hangarfartyget och tvärtom.

Frankrike har världens näst största ekonomiska zon: 11 miljoner kvadratkilometer och är därmed närvarande på alla jordens oceaner-

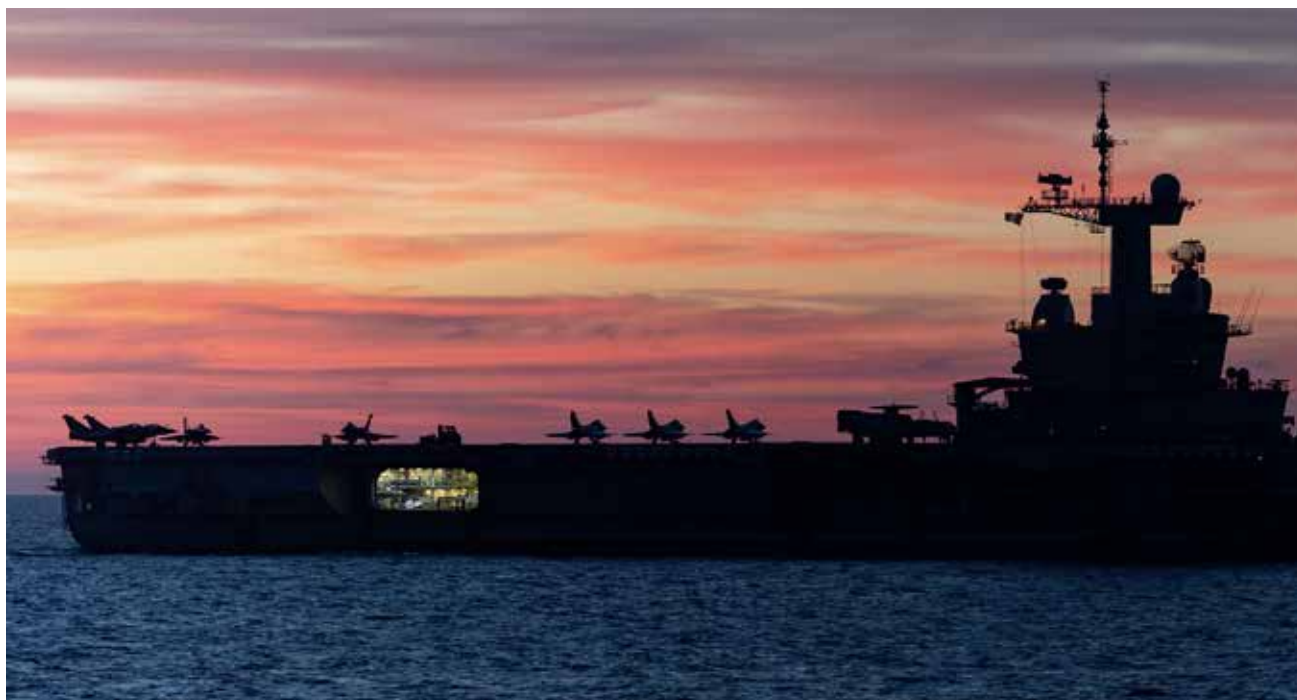
Låt oss nu titta närmare på dagens franska marin.

Statens uppgifter till sjöss

Den franska marinen står på två ben: den utövar statens verksamhet till sjöss och den är en del av den franska försvarsmakten.

En stat har en mängd uppgifter till sjöss som kan sammanfattas med att säkerhetsställa ordning och säkerhet samt att hävda vad vi kallar territoriell integritet. Det finns ingen kustbevakning i Frankrike utan man talar om kustbevakningsfunktionen som vilar på åtta myndigheter som marinen, det marina gendarmeriet¹ ("marinpolis"), tull och gränspolis. Statens verksamhet till sjöss samordnas av Generalsekreteraren för havet

1. Gendarmeriet sköter polisuppgifterna utanför de större städerna. Den har också en mängd andra uppgifter som exempelvis att vara livvakt för presidenten.



Det franska hangarfartyget Charles de Gaulle på uppdrag. Foto: Marine Nationale.

som står direkt under premiärministern. Uppgifterna är omfattande eftersom Frankrike har 19 000 km kust var-till kommer de vidsträckta ekonomiska zonerna.

På regional nivå finns préfets maritimes i Brest, Cherbourg och Toulon. Denne, en flaggman och i allmänhet viceamiral, har två huvuduppgifter. Han är marinkommandochef och som sådan underställd Försvarschefen² och "landshövding till sjöss", underställd den ovannämnde Generalsekreteraren. På så vis skapas en effektiv samordning mellan militär och civil verksamhet till sjöss. På de territorier som ligger utanför Europa ingår denna befattning i den lokala regeringsfunktionen.

Préfet maritime har ett relativt stort antal resurser i form av marinens fartyg och flygplan samt polisbåtar etcetera. Längs kusterna finns en kedja av "semaforer" och sjöräddningsstationer som också har till uppgift att övervaka sjötrafiken i preventivt syfte, "CROSS". Semaforerna kan liknas vid våra kustspaningsradarstationer men med kontinuerlig optisk spaning.

Maritim säkerhet och avskräckning

Marine Nationale har ungefär samma uppgifter som alla mariner: skydd av franska intressen i omgivande farvatten inklusive de som nämnts ovan ingående i statens verksamhet till sjöss, maktprojektion, kamp mot terrorism och sjöröveri, räddningstjänst, övervakning och skydd av marina resurser samt marin diplomati. En uppgift är speciell: kärnvapenavskräckningen. Denna kan vara värd några ord.

Kärnvapenavskräckning bygger allmänt på att ingen av kärnvapenstaterna har kapacitet att slå ut en annan stats kärnvapen med ett första slag. Såväl väst

(Frankrike, Storbritannien och USA) som Ryssland samt Kina har andraslagsförmåga. Denna består i första hand av att dessa alltid har minst en strategisk atomubåt (ubåt med strategiska kärnvapenrobotar) på patrull. Tack vare att dessa är extremt svåra att upptäcka kan ingen av kärnvapenmakterna med säkerhet slå ut motståndarens kärnvapen utan måste räkna med att "andra svar" d.v.s. en kärnvapenattack i retur. Frankrike har fyra strategiska kärnvapenubåtar och dessa ska omsättas med en ny generation under 2030-talet.

Presidenten och bara han har den befogenhet och utrustning som krävs för att beordra en kärnvapeninsats. Han har en personlig stab som ger råd och bedömningar men ansvaret är hans och bara hans.

Ombord ubåten tas ordern som är på kod emot av fartygschefen och sekonden som stoppar in koden i var sin dator, fysiskt åtskilda. Besättningen förbereder insats. De vet då inte om ordern är verklig eller bara en beredskapskontroll. I det förra fallet leder åtgärden till att beordrat antal robotar avfyras mot avsedda mål, i det andra händelserna ingenting.

Varje patrull omfattar ungefär 60 dagar. Ut- och inlöpande sker genom en omfattande skyddsmanöver som engagerar ett stort antal fartyg och flygplan. Attackubåt används för att kontrollera området under vattnet samt som sparringpartner till den strategiska ubåten. Ubåten roll under patrullen är att vara dold och beredd på insats. Under patrull är ubåten besattning i princip avskuren från omgivningen. De har rätt att få ett familjemeddelande i veckan som censureras av fartygschefen – det går inte an att en besättningsmedlem får reda på att barnen är allvarligt sjuka eller något annat katastrofalt som gör att han/hon inte kan fungera under patrullen. Om ubåten i nödfall måste inta ytläge krävs ånyo en omfattande skyddsmanöver.

2. Som i de flesta länder är presidenten överbefälhavare.

Marinen består av sju olika delar

Dessa är ytstridskrafter, ubåtar, flyg, specialförband, det marina gendarmeriet samt Marseilles brandkår. Vartill kommer enheter för logistik. FRSTRIKEFOR är en taktisk försvarsgemensam stab avsedd att leda operationer till sjöss. Dessa delar utgör en bas från vilken enheter hämtas för en viss operation.

Det finns tre marina baser i europeiska Frankrike och fem på franska territorier utanför Europa samt en bas i utlandet – i Förenade Arabemiraten.

40 000 sjömän

Antalet officerare är ungefär 5 000 medan 25 000 är specialistofficerare och 8 000 gruppbefäl och meniga. Andelen kvinnor är 15%. Officerarna rekryteras från studentexamen plus 3 år preparandstudier. De specialiseras inom någon av grenarna ytstrid, ubåt, flyg eller ”marininfanteri” men är alltid främst sjömän. Specialistofficerarna har någon form av studentexamen. De har ett fyrtiotal olika yrken att välja på. En av dessa är att vara VO under gång på stridsfartyg; en annan att ”köra” kärnkraftverk ombord ubåt eller hangarfartyg. En del av de meniga kommer från Ecole des mousses – ungefär skeppsgosseakademien. Det är fråga om pojkar och flickor med skol- eller andra sociala svårigheter som ges ett års sjömansutbildning. Meniga är kontraktsanställda och det finns ett 80-tal olika yrkesgrenar.

Det finns många olika anställningsformer; flexibilitet är viktigt. Marinchefen amiral Vaujour betonar gärna att det inte får finnas några formella hinder för den ambitiösa att avancera. Det är alltså möjligt att gå från mousse till amiral.

Europas största marin

Marine Nationale har ett hundratal fartyg varav knappt tjugo första klassens fregatter, tio atomdrivna ubåtar, ett hangarfartyg och tre amfibie- och ledningsfartyg. Fyra nya logistikfartyg är under byggnad. Den nya fregattklassen FDI (Frégate de Défense et d’Intervention, dvs. ”försvars- och insatsfregatt”), som är aktuell för Sverige, anses mycket lyckad.

Från narkotikasmugglare till kärnvapen

Den franska marinen har en bred palett uppgifter från ständigt pågående till mer tillfälliga. Till de förra hör kärnvapenavskräckningen och allt som har med maritim ordning och säkerhet att göra. De operationer som föranleds av det pågående kriget i Mellersta östern är exempel på de senare. Idag (april 2026) är 80% av fartygen insatta. Tempot är högt; normen 110 dagar till sjöss och per år överskrids ofta.

I och med Sveriges och Finlands inträde i Nato har det fransk-svenska samarbetet ökat. Marine Nationale har nu permanent närvaro i Östersjön. Den svenska insatsen då HMS *Rapp* störde ut en rysk drönare som hotade hangarfartyget *Charles de Gaulle* under besök i Malmö har uppskattats mycket.

Text: Lars Wedin

Lars Wedin är pensionerad kommandör, hedersdoktor vid Försvarshögskolan, hedersledamot av Kungl. Örlogsmannasällskapet och associerad ledamot av franska Académie de marine. Han är medlem av Marinkamraterna.



Den årliga sjöexpeditionen Jeanne D'Arc som kombinerar utbildning, bilaterala samarbeten, internationella övningar samt "visar flagg". En modern variant på våra tidigare långresor.

Fregatter i svenska flottan – en återblick



Efter regeringens beslut att anskaffa nya fregatter kan det finnas anledning att erinra om svenska flottans tidigare fregatter, där de för första gången förekommer under segelfartygsepoken. Den allra första att kallas fregatt kan ha varit *Hjorten* med 32 kanoner, byggd 1644/45.

Beteckningen Fregata/Frigate/fregatt kommer ursprungligen från italienskan med rötter i latinet. Det kunde röra sig om såväl civila som militära varianter. Under slutet av segelfartygsepoken talade man ibland om ett fregattriggat handelsskepp, som hade tre master med rår på samtliga.



Fregatten Eugenie, känd för sin världsomsegling 1851-1853. Akvarell av Christer Hägg.

Bilden visar fregatten Vanadis till ankars år 1882 i Gibraltar omgiven av ett stort antal segelfartyg. Fotograf: Oscar Birger Ekholm/ Marinmuseum D 15069:1

Annars brukar en fregatt definieras som ett fullriggat, tremastat, medelstort örlogsskepp, större än en korvett, men mindre än ett linjeskepp. Då fregatten var snabbseglande lämpade sig fartygstypen främst för konvoj-tjänst, spaning, jakt på kapare och sjörövare samt för att understödja linjeskeppen vid strid.

Under 1600-talet hade flottan ett drygt dussin fregatter, men annars var det 1700-talet som var fregatternas århundrade då fartygstypen fick sin slutliga form. Ska några fregatter från denna tid nämnas är det kanske de tio enheter av Bellona-typ som Fredrik Henrik af Chapman konstruerade och byggde. De anses av många ha varit epokgörande. af Chapman konstruerade också ett antal s.k. skärgårdsfregatter till skärgårdsflottan, vilka med viss framgång deltog i Gustav III:s ryska krig 1778–90.

Under 1800-talet var antalet fregatter i flottan förhållandevis litet. Den genom sin världsomsegling 1851 – 1853 mest kända torde vara *Eugenie*. Vår flottas senast byggda fregatt var ångfregatten *Vanadis* som sjösattes 1862.

Efter segelfartygsepokens slut återinfördes fregatten som fartygstyp under andra världskriget av västmakterna som beteckning på ett medelstort eskortfartyg. Även i Sverige behövdes under krigsåren fartyg för den omfattande eskortverksamheten utefter våra kuster, men den uppgiften löstes främst av jagare och större minsvepare. Det skulle dröja ända till in på 1950-talet innan vi åter hade fartyg i flottan som benämndes fregatter. Då handlade det om jagare som på sin ålders höst byggdes om för ubåtsjakt och då omklassades som fregatter. Det rör sig sammanlagt om 17 fartyg under en 25-årsperiod.



HMS Hälsingborg efter ombyggnad från jagare till fregatt. Bredd över allt 9,2 meter, längd över allt 97,5 meter. Maskinstyrka 36000 ind hkr Reg. Nr.: F13 Rederi: Kungliga Flottan, Marinen. Byggår: 1943. Foto: 1968 Sjöhistoriska museet/Marinens Pressdetalj/MPD/Fo11276A.

Först ut var jagarna *Ehrensköld* och *Nordenskjöld* som 1951 – 1952 byggdes om till ubåtsjaktfartyg och därvid omklassades till fregatter. Bara 12 cm kanonen på backen behölls, luftvärnet förstärktes, 8 sjbfällare med 250 sjb installerades samtidigt som torpedtuberna togs bort.

Därpå följde våra kustjagare *Mode*, *Magne*, *Munin* och *Mjölner* som 1954 – 1955 genomgick ombyggnad. Bl.a. togs en 10,5 cm kanon och torpedtuberna bort och en 30,5 cm augranatpjäs M/51 (Squid) tillkom. De omklassades formellt till fregatter 1953. Samma år omklassades våra i Italien inköpta jagare *Romulus* och *Remus* (i Italien benämnda torpedbåtar) utan ombyggnad till fregatter.

Ett knappt decennium senare byggdes tre av de s.k. stadsjagarna om, nämligen *Malmö*, *Karlskrona* och *Gävle*. Torpedtuberna togs bort, två augranatpjäser m/51 installerades och minkapaciteten ökades till 130 minor. Från 1961 benämndes de fregatter.

De fyra större stadsjagarna *Visby*, *Sundsvall*, *Hälsingborg* och *Kalmar* genomgick efter kriget flera ombyggnader och klassades från 1965 som fregatter. *Visby* och *Sundsvall* blev föremål för de största förändringarna. De fick två 57 mm automatkanoner som huvudartilleri, en 37,5 cm kvadrupel antiubåtsraketpjäs och två sjunkbomfällare. Minkapaciteten ökades till 130 minor. En radareldledning (Arte 62) med en radomförsedd radarantenn gjorde fartygen tillsammans med en akterlig hkp-plattform lätt identifierbara. På systerfartygen

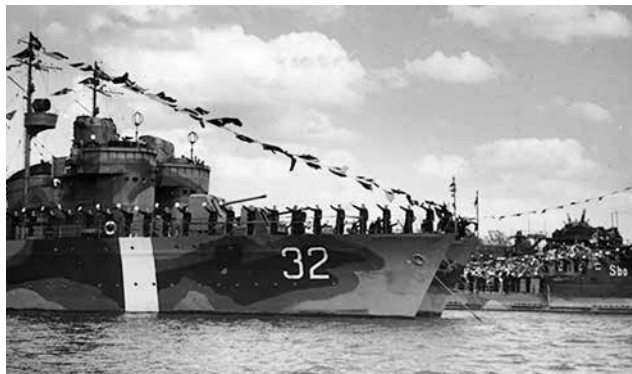
Hälsingborg och *Kalmar* gjordes betydligt mindre förändringar. Bl. a. behölls 12 cm kanonerna som huvudartilleri och ingen hkp-plattform byggdes.

De sista jagare som skulle omklassas till fregatter var *Öland* och *Uppland*. Detta skedde 1975 utan att några större ombyggnader gjordes. Bara fyra år senare hade fartygen utrangerats.

Det år som flottan hade störst antal fregatter var 1966 då vi på pappret hade 13 stycken.

När flottan nu om bara några år åter kommer att tillföras nybyggda fregatter är det, som framgått ovan, nästan 160 år sedan det skedde senast. Med andra ord är det inte en dag för tidigt!

Text: *Gustaf von Hofsten*



Relingsmaning ombord på HMS Mjölner, Stockholms ström i juni 1945. Senare ombyggd till fregatt. Sjöhistoriska museet/Marinens Pressdetalj Fo200169.

France Libre – det nya franska hangarfartyget



Genom att döpa hangarfartyget till 'France Libre' menar Frankrike att det inte bara är en marin plattform utan en symbol för suveränitet och förmågan att agera självständigt.

Omslaget på förra numret av vår tidskrift pryddes av hangarfartyget *Charles de Gaulle* som gästade Malmö. Besöket blev mycket uppmärksammat och media var genomgående imponerade av fartygets storlek. Ingen verkade dock ha uppmärksammat att de såg en åldrande skönhet som är på väg att ersättas av ett nytt hangarfartyg. Hangarfartyget *Charles de Gaulle* sjösattes den 7 maj 1994 och togs i tjänst den 18 maj 2001. Hon är 261,5 meter lång och den största bredden är 64,36 meter. Hon deplaceras 42 000 ton fullt lastad och framdrivs av fyra ångturbiner om vardera 61 MW. Ångan levereras av två tryckvattenreaktorer om vardera 150 MW, vilket möjliggör långa förflyttningar utan stopp för bunkring. Från Malmö gick hon direkt till östra Medelhavet där hon opererar när detta skrivs. Men, det har gått lång tid sedan kölsträckningen 1989, leveransen 2001 och fram tills nu. Faktum är också att flyget utvecklades under den långa byggnadstiden så startbanan blev för kort för de plan som skulle stationeras ombord. Det ledde till en mycket dyr förlängning av flygdäcket och är en del av förklaringen till den långa tiden till leverans.

För två år sedan beslutade den franska regeringen att *Charles de Gaulle* skulle ersättas av ett nytt atomdrivet hangarfartyg. Under projekteringstiden har projektet gått under namnet *PANG* vilket är den franska förkortningen för *Porte-avions de nouvelle génération*, Hangarfartyg av den nya generationen. Många har undrat vad det nya hangarfartyget ska heta och i samband

med kölsträckningen den 18 mars 2026 tillkännagav president Manuel Macron att hon ska heta *France Libre*, Fria Frankrike. Bygget är nu i gång på Naval Group i Indre (Loire-Atlantique) och denna gång tar man i ordentligt. *France Libre* ska deplacera nästan 80 000 ton och bli 310 meter lång, alltså dubbelt så stor som *Charles de Gaulle*. Framdrivningen ska vara baserad på två kärnkraftsreaktorer om vardera 220 MW vilka kommer att medge en toppfart på 27 knop. Hon ska få tre start- och landningsbanor för att möjliggöra simultana starter och landningar. Förutom drönare och helikoptrar ska ett fyrtiotal stridsflygplan stationeras ombord. Besättningen beräknas uppgå till ca 2 500 sjömän, flygare, kärnkraftstekniker, med flera yrkeskategorier.

Att bygget nu är i gång innebär inte att *Charles de Gaulle* kommer att avrustas på länge eftersom *France Libre* kanske inte kommer i drift förrän år 2038. Fram tills dess fortsätter *Charles de Gaulle* att vara den franska flottans flaggskepp och fullgöra tjänst på världens hav. Hon stävar dock inte fram i ensamt majestät utan har ett massivt skydd genom GAN (*Groupe aéronaval*) som mars 2026 bland annat bestod av fregatter från Spanien, Nederländerna och Italien samt en fransk atomubåt. När *France Libre* stävar ut på sin första expedition kanske den svenska fregatten *Luleå* kommer att ingå i närskyddet.

Text: Krister Hansén

Light, compact, effective

When every second counts

With the affordable, lightweight, compact Bofors 40 Mk4 Naval Gun, you're ready to face threats rapidly at all levels of conflicts. Its high rate of fire and ability to switch between ammunition types, including the 3P all target ammunition, provides superior survivability. With a maximum range of 12.5 km and multi-target capability, the automatically loaded, remotely controlled weapon can also be commanded locally as a backup, equipping the operator for any scenario.

baesystems.com/40mk4

BAE SYSTEMS

Aktuella föredrag om världsläget då och nu



Marinkamraterna i Halmstad har haft två intressanta och välbesökta möten med föredrag om aktuella ämnen som har ett allmänt intresse och återges nedan.

Vid vår kamratafton i februari, hade vi nöjet att lyssna till major Roger Djupsjö från Försvarshögskolan och hans erfarenheter från Ukraina. Vi fick en bra bild av livet i Ukraina och den ukrainska kulturen.

Under 2021 och inledningen av 2022, fram till en vecka före Rysslands fullskaliga invasion den 24 februari, arbetade Roger i Ukraina med att utbilda landets säkerhetsstyrkor inom ramen för den Kanada-ledda *Operation Unifier*. Syftet med den var då att förbereda Ukraina på att kunna öva ihop med Natoländer.

Hans roll var att lära officerare på brigadnivå och uppåt övningsplanering – hur man förbereder, genomför och utvärderar.

– Fast när risken för ett storskaligt, ryskt anfall ökade hade vi oöverblickat utbildare inget där att göra längre. Vi ville inte att den ukrainska Försvarsmakten skulle belastas med att skydda oss.

– En hel del av de officerare jag lärde känna under *Operation Unifier* har tyvärr stupat, men de fem som blev mina närmaste vänner där har faktiskt klarat sig. Ett par av dem är nu placerade vid högre staber, men tre av dem har befattningar vid fronten – så dem är jag mest orolig för, säger Roger Djupsjö och berättar att han ska försöka träffa sina vänner vid sin nästa resa till Ukraina.

Roger Djupsjö pekar på att de största ukrainska förlusterna har varit bland dem som kommer från de östra områdena, som nu är ockuperade av Ryssland, men att det ändå är de som fortfarande kämpar hårdast.

Han reflekterar en del över hur slagfältet förändrats under hans tid som officer och pekar på att 80 procent



Överst: Roger Djupsjö med några av sina ukrainska officerare som han utbildat på plats i Ukraina. Ovan syns Roger i Marinstugan i Halmstad – stora kontraster.

av förlusterna i Ukraina, både personellt och materiellt, har orsakats av drönare. På andra plats kommer minor och först på tredje plats riktade vapensystem.

– Nu när det är svårt att rekrytera soldater i Ukraina går det lättare ifall det handlar om drönarpiloter, eftersom överlevnadschanserna är så mycket större när man kan sitta i skydd och styra en drönare till målträff.

I ett svagt ögonblick lovade jag mina vänner i Ukraina att jag inte ska gå i pension förrän de uppnått en rättvis fred. Det löftet kan jag inte svika.

Roger fick en rungande applåd för sitt föredrag och sitt stora engagemang för Ukraina.



Lennart i berättartagen i Marinstugan.

Vid föreningens Kamratafton i slutet av mars så fick vi lyssna till ett intressant och roligt föredrag. Det har nog aldrig skrattas så mycket som då. Vår inbjudne föreläsare, kommendörkapten Lennart Lindén, berättade om ett av sina många FN-uppdrag. Den här gången handlade det om uppdraget som FN-observatör i Sinai.

Rubriken på föredraget var "Jag hotade en beduin i Sinai och räddade livet på hans dotter". Kanske en något ovanlig rubrik men det handlade i grund och botten om huruvida att som FN-observatör följa givna order och direktiv eller lyssna på sin egen moraliska kompass och våga bryta mot givna order. Genom att lyssna på sin egen moraliska kompass, så lyckades Lennart rädda livet på en beduinsk flicka.

Det handlade om att när Lennart var ute på en av sina resor bland beduiner i Sinai så träffade han på en familj i öknen vars dotter hade mycket hög feber och mådde riktigt dåligt. På grund av sin religion så vägrade flickans pappa att flickan fick besöka någon av FN:s läkare för att få behandling och medicin. Men, efter som Lennart är som han är så lyckades han övertala en läkare att följa med och undersöka flickan. Det visade sig att flickan led av halsfluss och behövde omedelbar medicinering för att överleva.

Lennart lyckades få fram den medicin som behövdes och han förklarade för flickans pappa om han inte

såg till så flickan togs in i hyddan och dagligen gavs den medicin som Lennart fått fram, så skulle Lennart ta ner familjens mycket viktiga inkomstkälla, nämligen ett antal dadelträd. När Lennart några dagar senare besökte familjen så möttes han av en glad flicka som nu var på bättringsvägen. OCH DADELTRÄDEN stod kvar.

När sedan Lennart fick ner sin familj på besök så var hans familj inbjuden till flickans hus för att äta middag med familjen. Här bjöds man bland annat på någonting som närmast skulle kunna liknas vid nötter, som alla blev förtjusta i och åt med stor aptit. Vad Lennarts hustru Ylva inte visste, var hur dessa så kallade nötter hade behandlats innan man kunde äta nötterna. Här fick man då en förklaring varför nötterna gick att äta. Obearbetade var dessa nötter stenhårda. Men genom att först ge nötterna till kameler som fick äta dem och låta nötterna passera kamelens matsmältningsorgan och komma ut "bakvägen" blev de ätbara. Ur kamelens avföring plockade man upp nötterna som sedan åts med stor aptit.

Lennarts fick mycket stora applåder för sitt fantastiska föredrag som ledde till många härliga skratt.

Tusen tack Lennart!

Text: Torbjörn Malmkvist

Foto: Leif Leihed



T.v. flickan som Lennart räddade och t.h. ett silverarmband som Lennart fick som tack för att ha räddat livet på flickan.

Marinmålaren Christer Hägg



I samband med namnbytet till Föreningen Marinkamraterna kunde vi i förbundsstyrelsen konstatera att det var dags för en ny telegramblankett. Den med Taubemotiv (mtb i hög fart) hade ett förtryckt "Flottans Män" och den med repslinga började så smått att minska i lagret. Det kändes som en förnyelse var nödvändig. Men vad skulle väljas ut som motiv och vem skulle kunna ta sig an denna uppgift på ett grannlaga sätt?

Rätt snabbt föll tankarna på vår förenings störste marinmålare, kommendör Christer Hägg (medlem i Föreningen Marinkamraterna i Norvästra Skåne, dvs f.d. Ängelholm). Då vi känner varandra väl från tiden i Flaggen där Christer var Flaggkapten (stabschef) och jag var SI (Stabsingenjör) och vi dessutom jobbat ihop inom ramen för KÖMS mm var det bara att lyfta luren.

Det tog inte många sekunder för Christer att fatta beslutet att ställa upp och han bad att få återkomma med tankar kring motiv mm om några veckor. Som ni ser så blev det vad jag skulle kalla en marin önskedröm som finns på bilden med jagaren *Halland* och en Visbykorpvet. Bilden illustrerar på ett väldigt bra sätt ambitionen med *Vår Marin* (dåtid och framtid) och med Föreningen Marinkamraterna som helhet.

I samband med att jag hämtade originalet i Viken fick jag en pratstund med Christer om hur han kom in på marinmåleriets bana. Även om det ligger i generna med äldre släktingar som Jacob och Erik Hägg så är det ju inte att bara greppa penseln och måla även om anlagen kan finnas där.

– Starten var en tävling som jag ställde upp i som elev på Lidingö Allmänna Läroverk, berättar Christer. Jag var 17 år gammal och målade ett linjeskepp och vann till mig egen förvåning 1:a pris! Det gjorde att ambitionerna och självförtroendet växte snabbt. Kanske för snabbt, tillade Christer och fortsatte: Efter ett tag skickade min far mig till den kände tyske marinmålaren Adolf Bock, som bodde i Sverige, för att få hjälp och en bedömning. Bocks korta, kärva och föga uppmuntrande råd efter att ha sett ett antal av mina alster var:

– Måla inte mer!

– Det var nog inte riktigt det budskap jag hoppats på, men jag misstänker fortfarande att det var en "setup" från min far för att ta ner mig på jorden något, skrattar Christer.

– Jag fortsatte dock att måla trots Bocks budskap men inryckning på Sjökrigsskolan 1960 och därefter sjöofficersexamen som fänrik gjorde att tjänsten tog sin tid. En av mina tidiga chefer, Gustaf af Klint, tjtade på mig att jag skulle göra en akvarell av sjömätaren med samma namn, vilket jag gjorde. Han blev väldigt glad och det inspirerade mig att fortsätta och det blev nog över 200 akvareller fram till 80-talet. Efter det övergick jag mer och mer att måla i olja, berättar Christer när vi är i hans ateljé i Viken.

Christer gick i pension redan som 55-åring i samband med den pensionstyp som benämndes RYA. Det var så förmånligt att Christer räknade ut han förlorade sju kronor i timmen på att gå i pension, varför valet var lätt.

Christers karriär är också intressant med provflygarutbildning på Empire Test Pilot School (ETPS) 1971 i England där han även genomgick Royal Naval Staff College några år senare. Det blev även en period i Japan med stort ansvar i samband med införandet av Hkp 4 med den styrautomat som gjorde det möjligt att bedriva ubåtsjakt dygnet runt (mörker/nedsatt sikt). Han fick vara exceptionellt tydlig med Kawasaki som var leverantörer för att de skulle ta hjälp av Boeing och lösa problemet. Generalmajor/flygingenjör Gunnar Lindqvist (dåvarande C FMV: FLYG) hotade med att avbryta kontraktet om japanerna inte gjorde som Christer instruerade.

Senare blev Christer C PTK på Hugin-klassen i Göteborg, divisionschef på 1.hkpdiv på Berga, FA Tak på Flaggen, och därefter ansvarig för utarbetande av Taktikreglemente Flottan (TR FL, den blå i 1987 års utgåva). Här tog Christer inspiration av översten Yngve Johansson som varit linjechef för Armén på dåvarande Militärhögskolan. Johansson hade ansvarat för det legendariska arméreglementet AR 2. Något i stil med det ville Christer få fram. Tidigare marina taktikreglementen hade varit hemliga med många detaljer och oftast inlåsta i FC säkskåp. Med andra ord oanvändbara. Det ville han ändra på – och så blev det.

Första gången jag stötte ihop med Christer var han marinattaché i USA och hjälpte oss med kontakter in mot US Navy rörande sidokölssvärvarteknik och Smygeprojektet. Det var ett synnerligen välordnat besök.

– Marinattachéjobbet erbjöd goda möjligheter för mitt konstnärsskap berättar Christer, kollegorna bad mig måla av deras fartyg, något som så klart uppskattades stort och gav vänner för livet. Samtidigt som han var attaché invaderade Irak grannen Kuwait vilket följdes av det första Gulfkriget. Christer fick under stort hemlighetsmakeri fixa fram ett par SAM:ar (självgående akustiska minsvep) till US Navy. För det fick han senare Legion of Merit, en av finare medaljerna från amerikansk sida.

Genom åren har det också blivit ett 10-utställningar i Stockholm. Dem första på Galleri Longitude men därefter på Galleri Bellman. – På Bellman styr man mer själv och det är betydligt trevligare tycker Christer.

Men Christers produktion är inte bara tavlor i form av akvareller och oljor, han har även en riklig bokproduktion i sitt bagage. *Fregatten Eugenie's Världsomsegling* är ett praktverk som utkommit i två utgåvor. *Till Rio med John Ericssons fruktade Destroyer* och *Marinmålaren Jacob Hägg* är två andra mycket läsvärda böcker som Christer författat.



Christer gör de sista finjusteringarna innan överlämning. Till vänster i bild skymtar eleven "Bollan" som går i lära hos Christer för att bättra på sitt eget konstnärsskap.



Christers oljemålning av barken Jolani, som var hemmahörande i Viken under åren 1884–1897. Jolani hade under 8 år tidigare varit registrerad i Honolulu på Hawaii och var enligt dåtida uppgifter ägt av kung Kalakahua. Kungens ägarskap har dock visat sig vara en skröna. Här porträtteras Jolani länsande för babords halsar på sydlig kurs i Öresund med Kronborgs slott på den danska sidan i bakgrunden.

Efter en trevlig lunch med kålsoppa (vitkål) med frikadeller, som var standardmat på flottans fartyg innan ärtsoppa (inte alltid med frikadeller dock) för att hålla skörbjuggen borta var det dags för att än en gång tacka Christer för en fantastisk insats och ta tåget hem mot Stockholm. Telegramblanketterna är nu under tryckning och kommer att börja att användas i sommar. Lokalförningarna kan även köpa dem för eget bruk inom kort.

Text och foto: Thomas Engevall

FIBEROPTIK FÖR TAKTISK KOMMUNIKATION

Vi levererar taktiska kommunikationslösningar baserade på fiberoptik. Våra högkvalitativa lösningar ger dig möjlighet att leda med kontroll – med vetskapen om att din data alltid är säkert skyddad, även i de tuffaste marina miljöer.

Leverantör till Försvarsmakten sedan 1988.



micropol.com

VI UTVECKLAR SVERIGES FÖRSVAR

Vi värnar om vår demokrati och vår gemensamma frihet. Därför utvecklar våra team innovativa, robusta produkter och system som stärker Sveriges försvar och skyddar våra kritiska samhällsfunktioner.

Läs mer på Svekon.se



LÄS MER PÅ SVEKON.SE

SVEKON

för en bättre morgondag



FÖLJ OSS PÅ LINKEDIN

Riksårsmötet 2026 på Marstrand



Riksårsmötet har inte bara till uppgift att genomföra de stadgeenliga ärendena såsom beslut om ansvarsfrihet, fastställande av budget och olika typer av personval på själva förbundsstämman. Det sker mycket annan verksamhet inom ramen för ett Riksårsmöte.

I år inleddes det hela med att förbundsstyrelsen samlades direkt efter lunch på söndagen den 3 maj efter att på olika sätt tagit sig fram till ön. Gemensamt för alla var dock den avslutade turen med färja över från Koön till Marstrandsön. Därpå följde den så kallade Lokalföreningskonferensen med representanter för samtliga närvarande lokalföreningar. Lokalföreningskonferensen är ett viktigt forum för att kunna diskutera olika gemensamma frågor under en friare form än på själva Riksårs-mötesstämman.

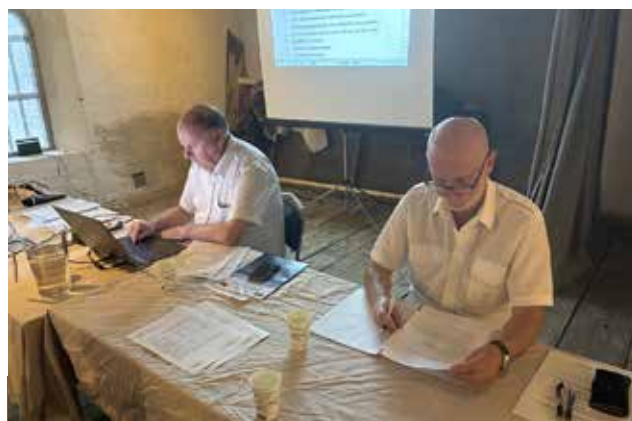
Under eftermiddagen checkade övriga deltagare in och denna gång var vi förlagda på tre olika hotell på ön för att få plats. På kvällen bjöds det på "Förbrödningsmiddag" i form av en buffé på Grand Hotel. Vi kunde snabbt konstatera att maten var god, stämningen hög och att det med säkerhet skulle bli ett antal bra dagar på ön. Mycket av bakgrundsarbetet hade utförts av Nils Carlsson, välkänd Marstrandprofil med bakgrund som krögare, seglare mm. Nils höll i trådarna under mötet och såg till att allt flöt på på ett utmärkt sätt.

Att umgås under lättsamma former och träffa medlemmar från hela Sverige är viktig del av vår verksamhet, erfarenhetsutbyte och berättande av gamla skrönor med varierande sanningshalt (de har en tendens att bli bättre för varje år) betyder mycket.

Årets Riksårsmöte under värdskap av lokalföreningen i Göteborg var inget undantag, tvärtom. Efter en natts sömn var det dags för det formella mötet som hölls uppe i Carlstens Fästning. Backen upp dit var brant och

lång men som tur var fanns det biltransport fixat för de som behövde.

Mötet hölls i en lokal högt upp bakom gedigna stenväggar och förlöpte väl men vi hade dagen innan enats om kraftiga lättnader i klädseln med tanke på mötets belägenhet så medaljerna delades ut på banketten på kvällen i stället för som det normala på mötet.



Ordförande Thomas Engevall och sekreterare Jan Eric Knutas jobbar koncentrerat för mötesdeltagarna.



Efter mötet fick vi en delikat sjömansbiff uppe i fästningen där Marinkamraternas Sångkör (Flottans Mäns sångkör) underhöll. Marinkamraternas sångkör i Göteborg är en kör med anor från 1981 som underhåller med sjömansvisor och sång. År 2026 består kören av 18 sångare (inklusive fyra kvinnor) och fyra musiker, och de håller till vid Marinstugan på Nya Varvet. Vi delgavs även ett mycket inspirerande tal av fästningens kommandant iklädd tidstypisk klädsel.

Det var kärva tider på fästningen förr och de fångar som fanns där fick betala för att få mat genom att jobba 12-14 timmar per dag, 6 dagar i veckan år ut och år in. Den mest kände fången Lasse-Maja, rymde en gång men blev infångad, kom ändå till slut ut efter att vid ett tillfälle bjudit kungen (Carl XIV Johan) på en fransk middag. Efter sina eskapader "som kvinna hos fint folk som bestals" hade Lasse-Maja blivit en duktig kock som lagade mat till officerarna på fästningen. Kungen uppskattade maten så till den grad att han benådade Lasse-Maja som då suttit på fästningen i över 20 år.

Ovan t.v. Sjömansbiffen intas och efter ett tag beordrade fästningskommandanten (t.v.) deltagarna att utbrista hurra eller buu beroende på om svenskar skulle äras eller danskar smädas. Marinkamraternas sångkör stod för skönsången.

Efter detta vidtog en guidning i Marstrands stad av en lokal guide som kunde allt. Strupen fick läskas i vårsolen genom ett besök ombord på den gamla eldrivna färjan, den så kallade "spårvagnen", där Nils hade dukat upp lämpliga förfriskningar av sjömanstyp.

Lagom trötta efter detta medgavs ett par timmars bingitjänst innan den mer formella banketten vidtog på Grand Hotel. En äkta Toast Skagen (som skapades på Skagerack några distansminuter utanför Marstrand) följdes av en fantastisk fiskgratäng och på det en välsmakande dessert.



De medaljörer som var närvarande fick nu sina medaljer. Övriga medaljörer kommer att få dem på ett värdigt sätt på "hemmaplan".

Efter ytterligare några timmars umgänge var det dags att inta viloläge och efter det frukost, utcheckning och återfärd till hemmahamn. Nästa år anordnas Riksårsmötet av lokalföreningarna i norr (Härnösand/Sundsvall) och om "Gud är god och rederierna får tummen upp" så blir det kryssning till Höga kusten som väntar.

Avslutningsvis ett stort tack till arrangerande lokalförening Göteborg under Claes Strömvalles ledning. Sist, men inte minst, ett extra varmt tack till Nils Carlsson som fixade så att allt blev väldigt bra!

Val vid Riksårsmötet

Årsmötet (Riksårsmötet) är Riksförbundets högsta beslutande instans. Årsmötet utser en förbundsstyrelse som inom av årsmötet beslutade ramar handhar Riksförbundets angelägenheter under det verksamhetsår som årsmötet avser. Till sitt förfogande har förbunds-



Bankettmedtagare i spänd förväntan på serveringen. Bland deltagarna syns i bilden till vänster Stieg Andersson, Peter Ekström och Roland Stengård. I bordet till höger sitter bland annat Clas Smit, Linda Katzellenbogen, Jan Eric Knutas och Krister Hansén.

styrelsen ett kansli med en till styrelsen adjungerad kanslichef/kassör.

Vid årets Riksårsmöte valdes enligt nedan. Valen är på två år och vid Riksårsmötet så väljs hälften av ledamöterna utom ordföranden som väljs på ett år. Förbundet är indelat i fyra regioner och varje region har en ordinarie ledamot och en ersättare. Regionens uppgift är att handlägga gemensamma frågor och sammanträder minst två gånger om året (höst och vår) och förbereder regionala frågor inför lokalföreningskonferens och Riksårsmöte.

Samma princip följer valberedningen men revisorer och ersättare kan skilja. Alla valen skedde i stor enighet och alla har verkat under flera år i olika uppdrag inom Marinkamraternas lokalföreningar, LoF.

Ledamöter

Ordförande Thomas Engevall, LoF Haninge
Lars Sager, Region Syd (LoF Karlskrona)
Jan Eric Knutas, Region Väst (LoF Göteborg)
Cawe Johansson, Region Nord (LoF Sundsvall)
Jan Berglöv, Region Mitt (LoF Stockholm)
(efter konstituering inom styrelsen är Lars Sager vice ordförande och Jan Eric Knutas är sekreterare)

Ersättare/suppleanter

Sewe Lindberg, Region Syd (LoF Karlshamn)
Ulf Ängemo, Region Väst (LoF Halmstad)
Bengt Randevåg, Region Nord (LoF Härnösand)
Olle Jansson, Region Mitt (LoF Norrtälje)

Revisorer

Stieg Andersson, LoF Västerås.
Göran Löfgren, LoF Karlskrona

Revisorsersättare

Anders Björk, LoF Karlskrona
Lennart Persson, LoF Södertälje.

Valberedningen 2026

Örjan Sterner, sammankallande Region Mitt, (LoF Sto)
Lars-Erik Uhlegård, Region Väst (LoF Göteborg)
Bengt Mars, Region Syd (LoF Karlshamn)
Hans Olsson, Region Nord (LoF Härnösand)

Medaljer vid Riksårsmötet 2026

Föreningen Marinkamraterna utdelar medaljer som en hedersbevisning i samband med det årliga Riksårsmötet. Hedersbevisning i form av medalj kan delas ut till såväl medlem som annan förtjänt person. Medlem är den person som redovisas i FM medlemsregister. Förslag till sådan hedersbevisning lämnas normalt av lokalförenings styrelse eller enskild medlem till riksförbundets kansli för beredning i Hedersutskottet. Förslag om tilldelning av Hedersankare ska tillställas regionmöte för tillstyrkan före insändande till kansliet. Hedersutskottet bereder inkomna förslag åt förbundsstyrelsen, som beslutar om eventuell utdelning. Vid Riksårsmötet 2026 utdelades medaljer enligt nästkommande sida.



Jöran Westling, avgående revisor samt Anders Björk och Leif Gyllenhök som mottagit sina silvermedaljer av förbundsordförande Thomas Engevall.

Hedersankare

Föreningens Hedersankare utdelas för mångårig avsevärd insats till fromma för verksamheten inom Matrinkamraterna (tidigare Flottans Män) och/eller för gagnande verksamhet i samarbete mellan de nordiska marina kamratföreningarna. Hedersankaret kan även utdelas till svensk man eller kvinna, som utfört en synnerligen framstående gärning för eller i marinen.

Leif Andersson, Göteborg

Ankarmedalj i guld

Föreningens Ankarmedalj i guld utdelas för fleråriga insatser till fromma för verksamheten inom Marinkamraterna (tidigare Flottans Män) i lokalförening eller inom riksverksamheten. Det kan exempelvis vara mångårigt styrelsearbete och/eller på annan betungande position inom föreningen. FM Ankarmedalj i guld kan även utdelas till svensk man eller kvinna, som utfört en synnerligen framstående gärning för eller i marinen

Anders Andersson, Göteborg
Jan Berglöw, Stockholm
Tommy Blomqvist, Västerås
Nils Borin, Norrköping
Ingmar Elofsson, Karlskrona
Antonio Grimaldi, Västerås
Göran Hedberg, Norrtälje
Tommy Lindqvist, Härnösand
Kenneth Lundgren, Norrtälje
Owe Nilsson, Norrköping
Roland Stengård, Kalmar
Claes Strömvall, Göteborg
Ingemar Åström, Norrköping

Ankarmedalj i silver

Föreningens Ankarmedalj i silver utdelas för fleråriga insatser till fromma för verksamheten inom Marinkamraterna (tidigare Flottans Män) i lokalförening eller inom riksverksamheten i likhet med vad som gäller för FM Ankarmedalj i guld, men i något mindre omfattning.

Leif Aljered, Jönköping
Ann-Christina Andersson, Göteborg
Anders Björk, Karlskrona
Annelie Bäckman, Västerås
Leif Fagerlind, Nynäshamn
Gabriele Falk, Nynäshamn
Eva Gahmberg, Stockholm
Leif Gyllenhök, Göteborg
Maja Hansson, Marinen
Anita Hogmalm, Göteborg
Kenneth Jönsson, Karlskrona
Stig Karlén, Jönköping
Mats Kristenson, Västerås
Leif Leihed, Halmstad
Carolina Lorentzon, Marinen
Leif Mähler, Härnösand
Stellan Nilsson, Halmstad
Bo Nirvin, Norrtälje
Hans Olsson, Härnösand
Rolf Quiberg, Nynäshamn
Jan Skoog, Västerås
Sven Stene, Karlskrona
Caj Söndborg, Västerås
Hans Tornerhjelm, Karlskrona
Jöran Westling, Norrtälje

Foto: Sewe Lindberg och Anders Olofsson



Den store fixaren Nils Carlsson som svarade för stora delar av planering och arrangemang på Riksårsmötet i sitt rätta element.



Marinstridscentrum och krigsförband

Försvarmaktens stridsskolor har historiskt primärt utgjort utbildningsplattformar. Stridsskolorna krigsorganiserar för att leda utbildning och forskning samt för att ge kunskap, utveckling och träning också vid höjd beredskap och krig samt att därutöver ge koppling till krigsförbanden. Som en följd av utökade uppgifter framställer myndigheten i budgetunderlaget för 2027 begäran om namnbyte för samtliga stridsskolor till namnet stridscentrum. Detta medför att Sjöstridsskolan, SSS, blir Marinstridscentrum, MSC, vid årsskiftet 2026–2027 och blir då samtidigt krigsförband. Namnbytet markerar också utvecklingen från traditionell stridsskola till ett nav för kunskap, utveckling utbildning och träning, kopplat till marinens krigsförband. Sjöstridsskolan/Marinstridscentrum, SSS/MSC är ett väl etablerat förband som utbildar alla marinens sjömän och sjöofficerare och bedriver forskning om den marina framtiden och dess förmågor.

Sjöstridsskolan

Sjöstridsskolan har idag tre övergripande uppgifter där förmågeutvecklingen är en mer långsiktig styrd process för att stärka krigsförbandens slagkraft, materiel och personal och den andra uppgiften forskning innebär att SSS/MSC ska bedriva forskning och utveckling för att stärka marina framtida förmågor. Tredje huvuduppgiften är att planera och leda större marina övningar, då träning, utbildning, forskning och utveckling är en central del av verksamheten mot krigsförbanden. När reportaget skrevs pågick övning *Aurora 26* där chefen för SSS/MSC, kommendör Eric Öhrn, var övningsledare. (I kommande nummer kommer vi närmare att redogöra för *Aurora 26*. Red anm).



Chefen för SSS, kommendör Erik Öhrn (till vänster) och skolförvaltaren Mikael Hultzén Bank till höger. Foto: Ingmar Elofsson.

– Sjöstridsskolan har genom åren lagt grunden till Sveriges marina förmåga genom utbildning och utveckling säger skolförvaltaren Mikael Hultzén Bank. – Dimensionen forskning, vilken är en del av utvecklingen, har genom åren utvecklats då vi samarbetar med akademi och industri och ett nytt experimentkontor har etablerats för att påskynda denna utveckling. Sjöstridsskolan/Marinstridscentrum har också ett ansvar för Dyk- och navalmedicin i Försvarmakten. SSS/MSC



Avancerad navigationsutbildning genomförs såväl till sjöss på väl anpassade enheter tillhörande skoldivisionen som i toppmoderna simulatorer. Foto: Hanna Marcolin/Försvarsmakten.

är huvudsakligen baserad i Karlskrona i Blekinge men har även en enhet som är specialiserad på amfibiestrid på Berga utanför Stockholm. SSS/MSC är indelad, förutom staben, i sex olika enheter och sedan fartygsutbildningsenheten med skoldivisionen och skonertdivisionen.

Kadettenheten

– På Kadettenheten utbildar vi alla officerare, specialistofficerare, sjömän och soldater på alla nivåer där ledarskap och pedagogik är två väsentliga områden. Därutöver genomförs även en fackmässig utbildning beroende på yrkesgrenen berättar Mikael. SSS/MSC är inte bara en traditionell militär skola för givetvis ska blivande sjömän, amfibiesoldater, specialistofficerare och sjöofficerare få utbildning för den militära profession som är nödvändig för en blivande officer i marinen. En ny simulatoranläggning för navigering togs i bruk tidigare i år. De åtta nya simulatorerna har tagit ungefär tre år att ta fram och har kostat nästan 60 miljoner kronor. Sjöstridsskolan har simulatorer sedan 15 år tillbaka för navigationsutbildningen och i de nya simulatorerna går det att välja mellan 29 olika fartygstyper.



Gladan och Falken seglar vidare efter snart 80 år. Ett obekräftat rykte säger att marinen var på väg att avveckla ett av fartygen under åren av stora neddragningar men att HM Konungen då ringde upp marinchefen och frågade "-Vad håller ni på med?" Bägge fartygen blev kvar. Foto: Sjöhistoriska museet/Fo157692.

År 2025 utbildades 650 personer vid Sjöstridsskolan i Karlskrona. Under 2026 kommer 900 personer att gå igenom utbildningarna som omfattar både värnpliktiga och officerare, specialistofficerare och reservofficerare, vilket innebär att skolan fått hyra nya lokaler på olika platser. Samtidigt genomgår lokalerna omfattande utbyggnader och moderniseringar och fler simulatorer används i de olika utbildningarna. Delar av specialistofficerarnas högre kurs, HSOU för marinen, som ger utbildning för befordran och fördjupad kompetens till förvaltare, genomförs på Sjöstridsskolan/Marinstridscentrum och omfattar närmare ett tjugotal olika utbildningsinriktningar. HSOU läser de som har tjänstgjort minst 16 år och är en breddad utbildning med inriktning för att kunna tjänstgöra i högre staber.

Sjöstridsenheten

På Sjöstridsenheten bedrivs teoretisk och praktisk utbildning för såväl värnpliktiga, anställda sjömän (GSS) som blivande officerare och därutöver kompetenshöjande utbildning för alla kategorier av marin personal. Sjöstridsenheten utbildar i ledningssystem, telekrig, undervattensstrid, ytstrid, luftförsvar, systemteknik, vapentechnik och taktik och är indelad i fyra olika sektioner. Utbildningen och träningen genomförs till stor del i ett 40-tal olika simulatorer och har sin huvudbas i Simulatorhus af Chapman inom Örlogshamnen Karlskrona. Detta är en modern anläggning som funnit ett antal år men uppgraderats vartefter.

Fartygsutbildningsenheten

På Fartygsutbildningsenheten återfinns vi Sjöstridsskolans sjögående enheter. De två mest välkända är skonerterna HMS Gladan och HMS Falken vilka är Sjöstridsskolans segelfartyg som marinen använder för att utbilda i framför allt sjömanskap och praktisk navigering. Under tiden på fartygen varvas praktiska och teoretiska moment och det kan bli både fysiskt och psykiskt krävande då allt sker på havets och vädrets villkor. Den speciella miljön som för de flesta är helt ny, bidrar



Sjösäkerhetsavdelningen utbildar inom även inom fartygsbrandskydd och rökdykning vid anläggningen på Lindholmen. Foto: Emilia Werner/Försvarsmakten.

till att eleverna utvecklas som individer och som besättningsmedlemmar.

Skonerterna tillhör de i dagens marin äldsta fartygen i tjänst. HMS *Gladan* togs i tjänst den 2 juni 1947 och HMS *Falken* den 1 oktober 1947. Fartygen kommer under nästa år att ha tjänstgjort under 80 år i marinen. Namnet *Falken* har gamla anor inom svenska flottan. Redan på Gustaf Wasas tid fanns fartyg med namnen *Vita Falken*, *Calmare Falken* och *Finska Falken*. Namnet *Gladan* återfinns för en brigg byggd i trä på Örlogsvärvet i Karlskrona. Den sjösattes 1857 och fungerade ursprungligen som lastfartyg innan den blev skeppsgossebrigg 1881.

Andra sjögående förband är skoldivisionen. De karaktäristiskt gråa militärbåtarna är en del av skoldivisionen och SSS/MSC där framtida sjöofficerare lär sig att bland annat navigera och manövrera fartyg i skärgårdsmiljö. Trånga passager, skiftande väder och tät fritidsbåtstrafik är en del av vardagen för lärare och elever ombord. Att kunna manövrera fartyg i skärgårdsområden där det är ont om plats och hantera fartygen och navigeringen i alla situationer och väderlekstyper och med en korrekt metodik är grunden i den praktiska navigeringsutbildningen.

Skeppstekniska avdelningen

På Sjöstridsskolans Skeppstekniska avdelning utbildas den personal som får marinens fartyg att fungera – i allt från maskinteknik och el till verkstad, underhåll och avancerade fartygssystem i driftsspecifik utbildning. Utbildningen är en kombination av teori och praktik i



Kockutbildning vid Intendenturavdelningen mest känd som MintS. Foto: Hanna Marcolin/Försvarsmakten.

miljöer som speglar verkligheten ombord, med fokus på säkerhet, robusthet och teknisk precision.

Värnpliktiga, sjömän och blivande specialistofficerare utbildas i motorlära, fartygssystem, elsäkerhet, el-lära, elektronik, mätteknik, underhållsteknik och verkstadsteknik. Samarbeten med, bland annat, BTH och Linnéuniversitetet skapar dessutom en stark koppling mellan Försvarsmakten och den akademiska världen.

Sjösäkerhetsavdelningen

På Sjösäkerhetsavdelningen utbildar man inom fartygsbrandskydd, rökdykning, livräddning, skrovskadeskydd, sjukvård och CBRN. CBRN-säkerhet till sjöss omfattar skydd mot kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära hot och explosiva ämnen (CBRN) i den marina miljön. Utbildningen genomförs på Lindholmen i Örlogshamnen Karlskrona och marinens personal utbildas i även medicinskt omhändertagande vid CBRN-händelser för att öka överlevnaden för sjömän och soldater. Detta inkluderar hantering av kemiska stridsmedel. En sektion har öppnat på Berga som lyder under sjösäkerhetsavdelningen och efter en omfattande renovering av utbildningsanläggningen är den åter i bruk för utbildning, med bl.a. *Särimner* för realistiska tät- och läsningsövningar.

Intendenturavdelningen

Intendenturavdelningen genomför utbildning inom vad som kallas förplägnadstjänst vilket innebär att skolan

planerar och genomför kurser kopplade till mat och förnödenheter ombord. Populärt kan sägas att det är befattningsutbildning för sjöcockar på fartyg och andra förband inom Försvarsmakten. För många av läsarna är skolan mest känd som MintS, Marinens Intendentur-skola, och sedan minst 60 år tillbaka är den lokaliserad i skolbyggnaden vid Amiralitetskyrkan i Karlskrona.

Taktikutvecklingsenheten

Huvuduppgiften för denna enhet är att stödja och samordna vidmakthållande och utveckling av Marinens förmågor och materiel. Marinens gemensamma tränings- och övningsverksamhet planeras och genomförs av enheten, där den marina erfarenhetshanteringen är en central del i utvecklingen av insatsförmågorna vid amfibie- och sjöstridsförbanden. Även den marina publikationstjänsten samordnas vid enheten. Enheten har en kärna av egen personal och sedan ansluter personal från andra förband vid övningarna. Chefen för SSS/MSC Eric Öhrn är övningsledare och då reportaget gjordes genomfördes *Aurora 26* med totalt 26 000 deltagare, varav 2 500 från marinen. – *Aurora 26* är en av våra viktigaste övningar för att stärka Sveriges och Natos samlade försvarsförmåga. För oss i Marinen handlar det om att omsätta planering till faktisk förmåga – tillsammans med våra allierade, säger Erik Öhrn, kommendör, chef Sjöstridsskolan.

En annan viktig uppgift som hänger samman med planering och ledning av övningsverksamhet är erfarenheterna från genomförandet. Det är viktigt att dessa hanteras och sammanställs för att utgöra underlag till för att utveckla den kommande verksamheten och återinföra kunskapen och implementera den. Till sin hjälp har enheten och Sjöstridsskolan anställda analytiker som analyserar resultaten från övningarna och ser verksamheten utifrån ratificeringen så de passar in ett Nato-sammanhang.

Amfibiestridsenheten

Amfibiestridsenheten är en del av SSS/MSC, belägen i Haninge garnison (Berga), och fungerar som Marinens nav för utveckling och utbildning inom Amfibiekåren. Enheten ansvarar för att utveckla metoder, materiel och organisation för amfibieförband samt utbildar officerare och specialistofficerare. En av förbandets viktigare uppgifter är att utveckla framtidens amfibieförband, inklusive materiel och taktik

FM Dykeri- och navalmedicinska centrum

På Sjöstridsskolan finns också Försvarsmaktens dykeri och navalmedicinska centrum FM DNC. Försvarsmaktens dykeri och navalmedicinska centrum är en av världens mest moderna anläggningar för forskning och utbildning inom undervattensarenan. Här utbildas lätt-dykare och hjälmcykare för både Försvarsmakten och civila uppdragsgivare. FM DNC har också ansvaret för forskning inom dykerimedecin samt genomförandet av



Amfibiestridsenheten är belägen i Haninge garnison (Berga) och fungerar som ett nav för marinens amfibieutbildning. Foto: Philip Grankvist/Försvarsmakten.

haveriutredningar efter dykolyckor. Efter utbildningen som dykare på FM DNC väntar uppgifter som spänner från undervattensarbeten och ubåtsräddning till dykerimedecin och internationella insatser. Oavsett roll är gemensamt att dykarna verkar i några av de mest krävande miljöer som finns.

Utveckling och anpassning

Ett förändrat omvärldsläge ställer höga krav på hur snabbt Försvarsmakten kan utveckla, anpassa och stärka förmågan.

För att möta det behovet etableras *MaX – Marinens experimentkontor* vid Sjöstridsskolan i Karlskrona. Marinens experimentkontor, *MaX*, stärker marinens förmåga genom snabbare utveckling, träning och samverkan mellan förband, akademi och industri. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för att ta fram, testa och verifiera lösningar direkt kopplade till krigsförbandens operativa behov. Arbetet ska korta vägen från identifierat behov till faktisk effekt i verksamheten.

MaX är under uppbyggnad och kommer att utvecklas stegvis och är ett sätt att öka tempot hur marinen utvecklar sin förmåga och korta leddiden från idé till effekt i förbanden. Experimentkontoret etableras just nu i Karlskrona och är en nationell resurs för hela marinen och med samarbeten inom industri och akademi från olika delar av landet och i nära samarbete med marinens krigsförband.

Text: Ingmar Elofsson

Samtliga bilder är godkända av Försvarsmakten för publicering

Marindagen 2026



Marindagen 2026 genomförs lördagen den 5 september i Karlskrona. Området är i stort sett som tidigare år och omfattar Trolle båthamn, Kungsplan och området bort mot Sparre. Här kan du ta del av det mesta inom marinen och mycket annat. Välkommen till en dag med marinen och Försvarsmakten i Karlskrona! Foton: Ingmar Elofsson



Återställande av utseende på Fyrstugan, Sättersholmens fyr



Vi har i detta nummer ställt färden till inlandssjöfart till Sveriges största sjö, Vänern. Här har en grupp arbetat för att bevara en historisk fyr utanför Karlstad och Hammarön. Foto ovan: Anders Zika.

Artikelförfattare är Björn Ohlsson.

Föreningen Fyrstugan

Föreningen Fyrstugan arbetar för att bevara en gammal fyrplats på en ö intill Hammarö i Värmlandsskärgården i norra Vänern. I föreningen arbetar medlemmarna, som tidigare varit medlemmar i Karlstads sjöscoutkår, idéellt med att hålla fyrplatsens område och byggnader i gott skick för scoutverksamhet och för att upprätthålla och skydda den kulturhistoriskt intressanta miljön. För större renoveringar är vi beroende av ytterligare stöd utöver det som medlemmar och scoutkåren mår med.

Karlstads Sjöscoutkår

1949 övertog scoutrörelsen i Karlstad fyrstugan. 1959 bildades Karlstads Sjöscoutkår som fick möjlighet att ta hand om stugan och har sedan dess förvaltat den. Föreningen Fyrstugan hjälper kåren att förvalta stugan och kringbyggnaderna. Karlstads Sjöscoutkår tillhör riksorganisationen Scouterna med över 80 000 medlemmar i 220 av landets 290 kommuner. Kåren har verksamhet

för barn och ungdomar inriktad på kamratskap, samarbete, sjöliv, segling och friluftsliv.

Sättersholmens fyr

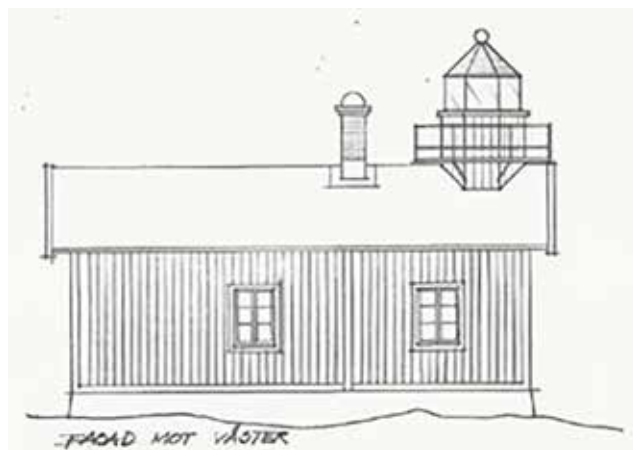
1838 anlades Sättersholmens fyr i Hammarö skärgård "som en vägledning till Karlstad och Skattkärr." Den placerades på Västra Långholmen i ögruppen Sättersholmarna, där då en av farlederna in till Karlstad gick. Större delen av skärgården runt Hammarö kallades för "Kyrkskärgården" då öarna tillhörde Hammarö kyrka. Sjömärken och fyrar vid Vänern byggdes och sköttes av "Venernas Seglationsstyrelse" (som sedermera uppgick i Sjöfartsverket).

Förutom det kombinerade fyr- och boningshuset ingick en uthuslänga och en oljebod. Fyrplatsen var den fjärde i Vänern, efter Skoghäll, Bastungen och Strandudden. 1859 skedde antingen en nybyggnad eller en mycket omfattande ombyggnad av fyrstugan som sedan blev ersatt med nuvarande fyrbostadshus 1876. Fyrplatsen var bebodd av fyrvaktarfamiljer, som t.ex. i början av 1900-talet med sju barn. Några karga odlingslotter, höns och en ko hörde till. Mycket var man dock tvungna att handla på fastlandet, där man samtidigt kunde sälja fisk. Fyrens låga skulle alltid brinna under mörker, först med fotogen, från 1910 med gas.

Fyrmiljön idag består av fyrstugan, uthuslängan och oljeboden. En miljö som minner om tidigare generations slit, om hårt väder och räddningsinsatser och om sjöfartens betydelse då och nu. Fyrstugan är än idag ett välbevarat sjömarke med sin vita gavel ut mot öppet vatten – men utan sin karaktäristiska lanternin på taket. Västra Långholmen är naturreservat och ett omtyckt besöksmål för båtlivet men nås även sommartid numer med en av Karlstads båtbuslinjer.

Lanterninprojektet

Sättersholmens fyr och dess område utgör en välbevarad, vacker och i mångt och mycket unikt orörd miljö, såväl invändigt i boningshuset som utvändigt i en sammantagen miljö. Ett stycke unik skärgårdsnatur, hammaröhistoria och maritim historia som minner om



Ritning som arkitekten Jonny Ivarsson utarbetade för att ge fyrhuset ett så ursprungligt utseende som möjligt.



Lanterninen under byggnation hos Lindvalls Specialsnickerier.

strapatsrikt leverne för fyrvaktarfamiljerna och om en viktig länk i vänersjöfarten. Men fyrstugan såg inte ut som den skulle...

Fyren lades ner 1937 och efter det monterade man ner lanterninen, alltså den översta delen av det korta fyrtornet där lampan satt. Fyren blev stympad men det ville Föreningen Fyrstugan rätta till, efter alla år. Vi ville pryda fyren med en ny lanternin så att den återfår sitt rätta utseende och forna glans. Med sin lanternin på plats kommer fyrstugan att se ut som förr vilket föreningen anser är en kulturhistorisk gärning och på Värmlands museum är man positiva till att det historiska utseendet på huset återställs. Någon funktion som farledsfyr kommer dock inte lanterninen ha – det är varken tillåtet eller genomförbart! Men själva huset utgör ett fast sjömärke; sjösäkerhetsanordning – SSA och kanske kommer det att kunna lysa ett vitt sken från fyren då och då: OCCAS – occasional.

Bygglov blev klart 2020 men finansiering saknades. Projektet var för stort för föreningen och sjöscoutkåren att klara av med egna medel, så finansiellt stöd behövdes.

Konstruktion och arbeten

Projektering och konstruktion har utförts ideellt i föreningens regi under 2024. Föreningen har också under 2024 kontaktat ett flertal stiftelser och företag för finansiering och har tacksamt erhållit flera olika bidrag och sponsring, vilket möjliggjort beställning av snickeri- och plåtarbeten.



Ursprungligt utseende på Säterholmens fyr. Foto: Leif Elsby.

Arbetena har utförts på ett kulturhistoriskt riktigt sätt och stor vikt har lagts på hög kvalitet och hållbarhet – om än inte exakt som man byggde originalet på 1800-talet. Ritningar togs fram av arkitekten Jonny Ivarsson – en av föreningens medlemmar. Baserat på dem tillverkades en träkonstruktion i form av åtta fönstermoduler av Lindvalls Specialsnickerier på Örsholmen i Karlstad.

Lanterninen har fått ett tak av zinkplåt som monterats av Carlstad Kulturplåt & Byggnadsvård. En intressant detalj är att plåten återanvänts från att ha suttit på Moderna Muséet i Stockholm. Såväl fönstermoduler som takkonstruktion har utförts i verkstad och sedan monterats på plats genom föreningens eget arbete. Plåtarbetena har utförts professionellt på plats på ön. Att fyrplatsen saknar elektricitet och lyftkran inte kan användas har inneburit vissa utmaningar...

Under våren 2025 utfördes förberedande arbeten på fyrstugan, så som uppförande av arbetsställning, borttagning av tornstumpens tak och förberedande montage. I juni 2025, fraktades så lanterninens åtta fönstersektioner och övriga delar ut till ön och monterades under sommaren av föreningens medlemmar. Carlstad Kulturplåt lade, som kronan på verket, takplåten på det åttkantiga nya fyrtornet / lanterninen.

Planen är nu att återinviga lanterninen under 2026. En skylt som presenterar sponsorer och fonder kommer att sättas upp.



Foto: Björn Karlsson.

Korvetten Carlskronas förlisning för 180 år sedan



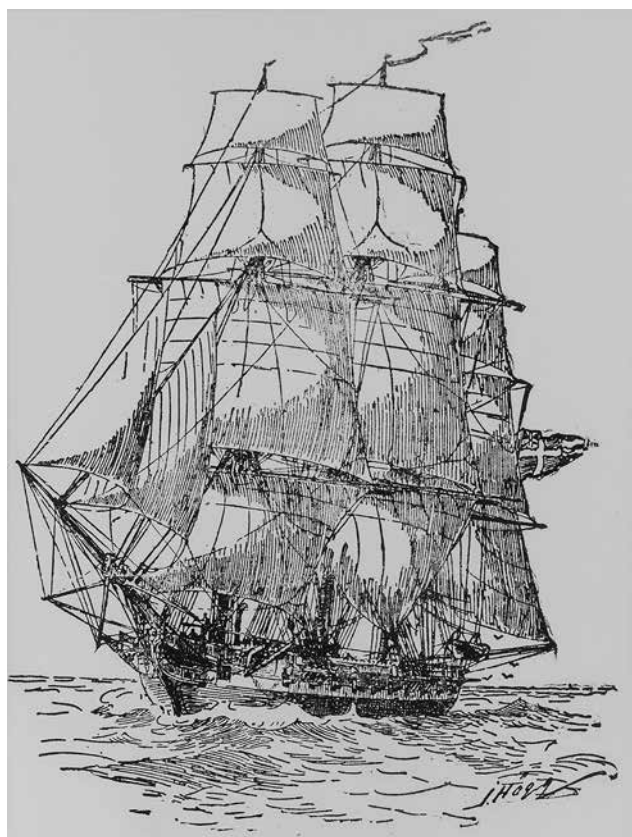
"Korvett Carlskronas kantring" av Jacob Hägg (1839–1931). Reprofotografi efter en teckning av Jacob Hägg som föreställer händelsen. Foto: Marinmuseum/I 412.

Korvetten *Carlskrona*s förlisning den 30 april 1846 anses vara den största fredstida katastrofen i svenska flottans historia. På väg hem från sin tredje expedition råkade korvetten *Carlskrona* ut för en orkan på väg från Havanna på Kuba via Floridasundet mot Cap Hatteras i USA och därefter var planen österut mot Sverige. Floridasundet är mycket utsatt för orkaner och de ökar snabbt i styrka på kort tid. Floridasundet har varit en kritisk sjöfartsväg genom århundraden och hundratal skeppsbrott är kända.

Carlskrona hade kommit hem till Karlskrona från sin andra expedition 18 juli 1846 då order gavs om en ny expedition och avsegling var redan i början av augusti. Ny besättning var uttagen redan efter några dagar och förberedelser och utbildning bedrevs ombord. Fartygschef blev den 45-årige kaptenen Eric af Klint som hade en rad sjökommenderingar bakom sig och även gett ut flera läroböcker i navigation. Han blev kadett vid 13 års ålder och underlöjtnant då han var 16 år. Till trots sina 45 år hade han över 30 års tjänst i flottan. Han får anses som en erfaren sjöman och mycket goda kunskaper i navigation. Den 131 man starka besättningen mönstrades ombord den 5 augusti av befälhavande amiralen och fartyget gjordes klart för avseglingen vilket genomfördes planenligt den 9 augusti.

Några dagar före avseglingen från Karlskrona påbörjades vad vi idag skulle kalla provturer på Karlskrona redd. Där inträffade en olyckshändelse ombord där två matrosar föll överbord varvid en kunde räddas och den andre saknades och förmodas ha drunknat. I samband med detta fick hon en lätt grundkänning norr om Kungsholmen men med hjälp av backande segel och

flyttande av kanoner kom hon flott. På morgonen den 9 augusti kunde korvetten *Carlskrona* avsegla och anhängare och intresserade stod på Kungsbron och tog farväl.



Detta fotografi efter en etsning från Jacob Hägg visar korvetten Carlskrona under segel till havs. Avbildningen publicerades i tidningen Svenska Dagbladet den 30/4 1906, Foto Marinmuseum/ D 8739.

Rutten var via Köpenhamn, Bretagne, Tanger och Kanarieöarna vidare till Buenos Aires och via Rio till Havanna på Kuba och sedan åter mot Sverige. En rad olika mindre stopp gjordes utmed rutten. Vid denna tid var en expedition av detta slag ett sätt att arbeta internationellt och fartygschefen hade en rad olika uppdrag i varje hamn. I Buenos Aires till exempel låg man kvar en hel månad då fartygschefen hade olika uppdrag att genomföra och ”Särskilt då att avgiva och underteckna en officiell och formell deklaration av Kungl. Majt:s erkännande av den argentinska konfederationens republiks suveränitet, frihet och självständighet”.

Den 24 april anlände *Carlskrona* till Havanna och under veckan gjordes förutom officiella plikter många förberedelser för den långa resan hem mot Sverige via ett kort stopp på USA:s ostkust sedan österut. Kl. 07.30 den 30 april lättades ankar och kursen sattes mot Floridasundet. Vädret var gott och fartygschefen gjorde noggranna observationer under eftermiddagen, vinden var omkring 10 m/s. Några tecken på att en orkan som inkluderade ökande vindbyar, fallande lufttryck, samt mörka, oroliga molnbankar vid horisonten fanns inte, bara möjligtvis kommande regn.

Klockan sex på kvällen påbörjades att ta in nattrevet på seglen vilket var rutin. En vindby träffade fartyget och folket på trossbotten kallades upp för att bärga seglen då vinden tilltagit. Samtidigt kom en förfärande orkanby över fartyget och gav henne en sådan överhalning att ingen kunde behålla sin plats. Vattnet i lä störtade över fartyget så att ingen kunde hålla sig kvar. Korvetten lade sig på sidan med rigg och segel i vattnet. Havet rusade in genom däcksluckorna och fyllde henne och efter två minuter var inget kvar på ytan förutom de få överlevande från besättningen och den förödande orkanen. Efter en halvtimme var orkanen borta och natten blev lugn.

En av korvettens slupar låg vattenfylld i marvattnet och efter stora ansträngningar och efter flera kantringar lyckades de få henne flott. De nu 17 överlevande tillbringade några svåra dygn i stark hetta med bara kroppar och om natten i kyla och regn. Förmiddagen den 3 maj blev de till slut bärgade av det amerikanska barkskeppet *Swan* som var under befäl av, som de rapporterade den vänlige kapten Snel. Han vårdade de skeppsbrutna på bekostnad av sin egen besättnings väl och ve, de fick mat och dryck och behandling mot brännskador och andra blesyrer. De överlevande konstaterade att *Swans* rigg var i uselt skick och på deras fråga hur den kunde stå sig fick de svaret: ”Riggen är sådan den skall vara i dessa



Korum och kransnedläggning av HMS Gladan som passerade området för förlisningen den aktuella dagen 2026. Foto: HMS Gladan/Försvarmakten.

farvatten, den kan gå av själv, men den kan inte kantra fartyget”. Korvetten *Carlskronas* rigg var utmärkt svenskt grovt virke, troligtvis fur eller ek.

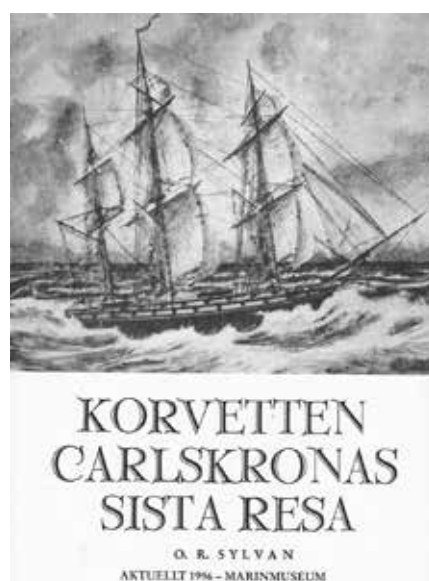
Färden gick mot Philadelphia dit de anlände den 11 maj och nu var de fullt återställda. Kontakt togs med den svensk-norske konsulen i New York som ordnade med en transport hem till Sverige och Göteborg med den svenska snabbseglande briggen *Superb*. Färden hem till Sverige tog sin början från New York den 24



I Amiralitetskyrkan finns en modell av korvetten Carlskrona och till höger har blommor lagts ut vid Amiralitetsförsamlingens minnes- och meditationsplats Skeppet för att hedra minnet av de omkomna vid korvetten Carlskronas förlisning 30 april 1846. Foto: Ingmar Elofsson.



Minnestavlan i Jämsjö kyrka över förolyckade båtsmän. Inte mindre än 13 båtsmän från den lilla socknen förolyckades. Foto: Ingmar Elofsson.



Krigsrätt följde för att klarlägga händelseförloppet och ansvarsfrågan. Krigsrätt var en särskild militärdomstol och som dömde militär personal för brott enligt krigslagarna. Krigslagarna var de lagar som styrde den militära verksamheten. Både under och efter Krigsrättens förhandlingar förekom spekulationer, olika beskyllningar, förklenade rykten och vittnesmål och smädliga beskyllningar vilket för tanken till dagens sociala medier. Det tog närmare ett år innan Kongl. Krigshofrättens frikännande utslag kom.

Marinens fartyg har då de passerat platsen och området för förlisningen traditionsenligt genomfört ceremoni och kransnedläggning. Den 30 maj i år, 180 år efter förlisningen, passerade HMS *Gladan* området och en minnesstund och kransnedläggning genomfördes ombord.

F.d. överstelöjtnanten Otto Sylvan har forskat om förlisningen och om Korvetten *Carlskronas* sista resa. Detta är utgivet av Sjöhistoriska Samfundet 1946 och i faksimiltryck 1996 som årsbok av föreningen Marinmusei Vänner i Karlskrona (se bild ovan).

Text: Ingmar Elofsson



Känner du till någon/några som utfört en bragd till sjöss?

Nominera personen/personerna senast i september i år till en belöning från Domingo Swerinis stiftelse!

Varje år delar Domingo Swerinis stiftelse ut belöningar till förtjänta personer som utfört bragder till sjöss.

Stiftelsen har en mycket tydlig koppling till korvetten *Carlskronas* förlisning då Domingo Swerinis farfar, premiärlöjtnanten och friherren Carl Philip von Schwerin var kommenderad ombord och var en av de som omkom då korvetten förliste i Matanzas Bay den 30 april 1846. Carl Philip hade en son som fötts utom äktenskapet och som fick heta Eric Wictor Carlsson som bara var två år vid Carlskonas förlisning. Eric Wictor togs hand om farmodern, friherrinnan Martina von Schwerin, som begärde att få vårdaden om sin sonson från den tidigare hushållerskan på säteriet som var Eric Wictors biologiska mor.

Eric Wictor går som 13-åring till sjöss och trivs väldigt bra. Han börjar i Kungl. Flottan som 17-åring och går som sjökadett nr 60 på Karlberg, men lämnar flottan vid 21 års ålder. Han blir i stället styrman och befälhavare i handelsflottan. Han gifter sig senare med Hulda Justina Johansson och får sonen Justus Domingo Carlsson.

Justus Domingo går dock aldrig till sjöss utan jobbar med export och import. Han är dock mycket stolt över sin härstamning från ätten von Schwerin och får anta efternamnet Swerini. Han driver även frågan att få bli antagen som en officiell medlem av ätten von Schwerin. Riddarhusdirektionen medgav detta 6 augusti 1963 men tyvärr hade Justus Domingo avlidit den 24 juli, endast två veckor innan Riddarhusets beslut.

Domingo hade dock bestämt sig för att testamentera samtliga sina tillgångar till ägarna av Sjöfartshuset

på Skeppsbron 10 för bildande av en fond: "Domingo Swerinis fond till minne av hans fader Eric Wictor Carlsson".

Ägarna till huset är nu som då Neptuni Orden, Sjökapstens-Societeten, Sjömannaföreningen och Ångfartygs-Befälhavare-Sällskapet.

Det är ur denna fond som belöningar fortfarande utdelas, i fjol beslöts om utdelningar av drygt 100 000 kronor, diplom mm.

Stiftelsen söker aktivt efter goda förslag till personer att belöna! Läsarna av *Vår Marin* bedöms ha utmärkta förutsättningar att kunna bli sådana förslagsställare!

Vad som är en bragd är en bedömningsfråga men en riktlinje är att en aktiv insats med personligt initiativ som bidrar till att rädda liv eller stora ekonomiska/miljömässiga värden är en bra grund för "att räknas".

Förslag insänds senast den 30 september till:

Domingo Swerinis Stiftelse

Skeppsbron 10, 2 tr

111 30 Stockholm

Det går även att kontakta stiftelsen via dess hemsida där det även finns mer information

www.swerini.se



En del av naturens tystnad

Våra banbrytande innovationer är en del av försvarets förmåga att inte synas eller höras – när det verkligen behövs



SAAB

| En del av Sverige

saab.com/endelav



Lokalföreningarna informerar Region Nord



Härnösand

Vårens sista ärtmiddag den 7:de maj blev en riktig succé. Många medlemmar deltog, nästan 40 %, även några medlemmar från Sundsvallsföreningen.

Förutom sillen, snapsen och ärtsoppapunschen så var kvällens föreläsare kommandörkapten Ingeborg Widerberg det som gjorde vår kväll. Kk Widerberg började med att ge oss en uppdatering och omvärldsanalys om världsläget, hur Rysslands angreppskrig mot Ukraina innebär att vi ändrar vårt försvars inriktning samt att vår försvarsförmåga har förändrats genom vårt inträde i Nato.

Kk Widerberg fortsatte sedan med information om hemvärnets verksamhet och framtid i Härnösand, t.ex. inköp av mer markområde i anslutning till vår båthamn för utbyggnad och upprustning, vilket innebär att nya båtar ur 200 och 300 serien kommer kunna användas av Hemvärdet.

Middagsbordet fick en gemenskapshöjande effekt genom fina samtal och skönsång. Tack till styrelsen och suppleanter som i vanlig ordning fixat dukning-matbeställning.

Marinkamrater i hela Sverige kan dela gemensamma intressen överallt, i matsalen, sällskapsrummet eller baren. Det är lätt att vara med i en förening men glöm inte att uppskatta din styrelse!

*Bakom pennan:
Bengt Randevåg*



Sundsvall

Nytt namn och ny era

En vårdag som inte behöver gå till historien, med en stillsam bris på havet. Då samlades vi i Flottans Män Sundsvall för att vid årsmötet bland annat byta namn.

Innan det var dags för årsmöte var det enligt tradition en sittning med de sedvanliga historierna. Efter runt en timmes småprat kallade ordförande Cawe Johansson de femtontalet församlade till årsmötets förhandlingar. Årsmötet inleddes som vanligt med en parentation för de som gått bort under året vilka är Erik Bredin, Sture Krström och Brage Nordin. Då föreningens kaplan hade förhinder så klarade



ordförande av detta med att utlysa en tyst minut. Därefter följde de sedvanliga årsmötespunkterna.

När årsmötet var avslutat intogs en god middag bestående av "Skepparbuff" och potatisgratäng samt kaffe och dammsugare som efterrätt. När middagen var till ända

var det dags för det sedvanliga lotteriet med priser som hämtats från ordförandes hem.

När mörkret sänkts över staden var det dags för hemgång.

Noterat av Carl Martinsson

Region Mitt



Gotland

Marinkamraterna Gotland årsmöte

28 februari samlades dryga 20-talet medlemmar i Restaurang Koggen för årsmöte och samvaro. Innan mötet fäste ordförande medlemsnålen på nya medlemmen Kristina Sten. Ordförande höll därefter parentation över våra senast avlidna medlemmar varefter det stadgeenliga mötet öppnades. Verksamhetsberättelse och ekonomisk redogörelse för 2025 godkändes varvid styrelsen kunde beviljas ansvarsfrihet. Till ny styrelse omvaldes Lars Ellebring som ordförande, Lars Danielson som vice ordförande tillika programansvarig, Adrian Ström som kassör, Lars Welin som sekreterare och Olle Håkansson som klubbmästare. Innan ordförande förklarade årsmötet avslutat hedrades Erik Hoffstedt av föreningen med Marinkamraternas Veterantecken och medlemmar som under 2025 fyllt hyllades av de närvarande kamraterna. Bland Lars Welin uppvaktades då han fyllt 70 år. Dagens höjdpunkt var vår medlem Christer Wallin som välkomnades att kåsera över sina många år under tretungad flagg i örlogsflottans tjänst. Christer berättade inlevelsefullt såväl i ord som bild främst om sina långresor ombord på HMS *Älvsnabben* med besök i många främmande hamnar. Christers upplevelser om hur det var att tjänstgöra ombord på HMS *Orion* vid ett flertal "situationer" i Östersjön under "kalla kriget" fångade medlemmarnas intresse lite extra.



Till vänster Jakob Ringbom i föredragstagen och till höger hemma hos fd stugfogden Klas Berg på vårfika.

En sann örlogsmän och marinkamrat full av erfarenheter som gärna får återkomma och fortsätta berätta om sitt liv till sjöss

FADO Ödessånger

Klubbaftonen 26 mars på restaurang Koggen lockade 20-talet medlemmar med ett uppskattat föredrag av gotlänningen Jakob Ringbom som tidigare besökt oss med föredrag om Hansakatastrofen. Denna gång berättade han om sin bok "FADO För de drunknade" som skildrar ett skeppsbrott utanför Hamra på Gotland 1829, där 13 personer dog och om de föräldralösa syskonen Petters och Annas kamp för överlevnad, präglad av havets faror och drömmen om ett annat liv. Fado är en traditionell portugisisk musikgenre "Ödessånger för kustbefolkningen" som ofta handlar om öde, kärlek och havet och härstammar från Lissabons fattigare kvarter och framförs av en sångare (fadista) ackompanjerad av portugisisk gitarr och klassisk gitarr. Jakob avslutade kåseriet med att i ord och bild beskriva situationen för dåtidens fraktfartyg som seglade i de lömska farvattnen med farliga rev utanför sin hembygd Hamra på sydöstra Gotland. Jakob kommer nog åter med nya kåserier. Sedvanlig smakfull ärtmiddag med tillbehör och sång avslutade en trevlig kamratträff.



Marinkamraternas deltagande i värdförbandets P 18 verksamhet

Den 1 april deltog ordföranden i lunch och efterföljande chefsbytesceremoni när öv Dan Rasmussen avtackades och öv Andreas Gustafsson hälsades välkommen.

Marinkamraternas vårfika

Torsdagen den 16 april infann sig 10-talet medlemmar hemma hos marinkamraten och fd stugfogden Klas Berg som bjudit in till vårfika. Förutom gofika med kaffe, bakelser och lämplig *avec visade* han upp ett antal spännande väggmålningar. Kryssaren HMS Göta Lejon/Tre Kronor samt jagaren HMS Gästrikland som båda påminde några medlemmar om den dåtida flottans stolta fartygstyper. Trubaduren Roy Cedergren underhöll oss på gitarr med ett flertal sköna maritima visor. Innan avfärd en liten bokloppis samt att Klas visade upp ett av sina egenbyggda lusthus där han fått hjälp av en konstnär att i takt i flera målningar föreviga delar av vår bibels berättelser.

Text och bild: Lars Ellebring/ Lars Danielson



Haninge

Årsmöte och Jubilmiddag

Vi i Haninge hade under många år förmånen att ha en egen lokal på Berga Örlogsskolor och tillgång till slottet för våra årsmöten. Sedan ca 10 år har vi för våra möten hyrt in oss i Gamla tingshuset i Västerhaninge, en utmärkt lokal med bra kommunikativt läge. Våra traditionsföremål är dock magasinerade på Berga.

Årsmötesförhandlingarna hölls i den gamla tingssalen och leddes av Kent Melander. Det blev omval på samtliga poster i styrelsen och några formella ändringar av våra stadgar beslutades. Styrelsens förslag på namn för vår lokalförening var Marinkamraterna Haninge, vilket antogs med stor majoritet. Några kamrater saknade i diskussionen begreppet flottan, som var



Överst till höger: Samling vid baren med Sven Pettersson, Roland Ekstrand och Åke Nellmer. Nedan: Jubilarer Kerstin Hagberg tillsammans med Thomas Engevall och till höger vår förträffliga kock Hannu Mylleri.

den del av försvaret till vilken de i tidiga år hade sökt sig till. Vår riksförordande Thomas Engevall, som är medlem i vår lokal-förening, informerade avslutningsvis om nya tidskriften "VÅR MARIN" och om senaste numret, som utdelas till samtliga anställda i marinen. Till årsmötet var årets jubilarer inbjudna. Vi bjöds på "bubbel" och en förträfflig middag, tillagad av våra kockar Hannu Mylläri och Owe Jonsson. Bland de 30-tal närvarande märktes 90-års jubilarer Kerstin

Wahlberg och de två åldermännen Ingvar Jonsson och Åke Aspengren båda med an-senliga åldern 93 år. Många i vår förening känner nog en viss avundsjuka, när vi läser i vår fina tidskrift om lokalföreningar som har en egen klubblokal. I många fall vack-ert utsmickade med minnen från livet om-bord på våra örlogsfartyg. Vi hoppas dock att vi tilldelas en sådan efter pågående om-organisation. Marinkamraterna i Haninge är en på många sätt en välmående förening men det finns en oro för återväxten. Med-

lemsantalet sjunker medan medelåldern stiger. Vad jag förstär är det liknande ut-veckling i flertalet lokalföreningar. Kanske kan greppet med namnändringen och att sprida tidskriften till alla anställda ses som en startsignal för nyrekrytering till Fören-ingen Marinkamraterna i hela riket. Vik-tigast är nog ändå att alla vi medlemmar hjälps åt att sälja in vår verksamhet till den yngre generationen marinanställda.

Kent Melander/Christer Widgren



Norrtälje

Sedan förra numret av VÅR MARIN har Norrtäljeföreningen haft 12 sociala tors-dagsluncher med påföljande kulturell/all-mänbildande aktivitet. Det har varit före-drag, filmer och utflykt, oftast med marin anknytning.

Roslagens Sjöfartsminnesförenings ordförande var först ut. Han berättade om sina egna erfarenheter av tre viktiga sjöle-der. Det var beskrivning och reflektioner vid passage av Suez- och Panamakanaler-na, samt genom Magellans Sund.

Varvsverksamhet i mikroskala. Leif Hult från föreningen Flaskskepparna be-rättade hur man kan få in en fullriggare med master, segel riggad i en liten flaska. Det kan röra sig om hela 50 trådar som man ska dra i och hålla reda på genom flaskans lilla öppning.

Kvantfysikens mysterium. 2025 års nobelpris i fysik belönar arbete, som ut-nyttjar supraledning. Det innebär elektrisk ström utan resistans. Medlemmen Joseph Nordgren började sitt föredrag med en his-torisk tillbakablick ända från 1600-talets slut. Han pekade på upplysningstidens ut-veckling som vid slutet av 1800-talet hade lett till en föreställning att vetenskapen hade de stora linjerna klara.

Större fartyg till flottan! Vi såg filmen där tre olika alternativ jämfördes och där valet tycks hamna på franska FDI-mo-del. Den har inga amerikanska komponenter.



ter. Grekland har köpt den och Danmark har beslutat sig för den modellen, vilket kan ge fördelar för oss när det gäller ser-vice och underhåll.

SeniorNet. Tommy Johansson berättade om verksamheten i SeniorNet Roslagen. Pensionärer hjälper pensionärer som kör fast i kommunikation med datorer, mobiler och paddor. Man hjälper till med uppgra-deringar eller att hitta vägar i snåriga digi-tala upplägg.

Under världskriget var Stockholm centrum för spioner. Vi såg en film om många länder som etablerade sin spion-verksamhet i neurala Stockholm under andra världskriget. Hur svensk säkerhets-tjänst, inte olik Englands Bletchley Park, tack vare en matematikprofessor, lyckades knäcka tyska kryptomeddelanden. Man visste t ex om att operation Barbarossa skulle ske långt innan den sattes i verket.

Årsmötet var så välbesökt att extra bord fick dukas, vilket kan ses som ett gott teck-en. Verksamhetsberättelsen beskrev ett år fyllt av intressanta föredrag och utflykter. Ekonomin befinns också vara i balans. Nya i styrelsen är Kenth Andersson och Hans Malmström. I övrigt omvaldes öv-riga.

Vedjakten SOFIA LINNEA. Vi såg filmen Drömmen om Sofia Linnea. En fan-tastisk dokumentär om vedjakten tillbli-



Vedjakten Sofia Linnea under bogsering.

velse. Hur båtbyggaren Börje Andersson med hustrun Birgit valde växande träd och yxade till ämnena. Den dramatiska sjösätt-ningen där Lodbrok fick assistera, till hur man seglade i 10 knop med vind i seglen.

Sjökaptenen och rederichefen Jan Engström. I vår medlemskrets finns många förmågor. Jan tog oss med på en resa från segelfartyg och styckegods till container-fartyg med leveranskrav på "just in time". Sårbarheter för transporter i en orolig värld med blockerade sund och kanaler. Utflagg-ning av svenska handelsflottan och den dramatiska minskningen av sökande till sjömansyrkets utbildningar i Kalmar och på Chalmers i Göteborg under tio års tid.

Museet VRAK. Försvaret ockuperade "vårt gamla soldathem" vecka 19, så vi passade på att göra en stockholmsresa och besökte museet VRAK, utsett till Årets museum 2026. Mycket intressant för oss gamla flottister. En imponerande upple-velse allt från vikingatid till idag och hur dykare/ärkeologer arbetar.

Göran Hedberg



Stockholm

Den 3 februari gästades vi av Hans-Lennart Ohlsson. Det var inte första gången han höll ett inspirerat och intressant före-drag för oss på DVÖ. Hans-Lennart, som nu betitlas kanaldirektör, hade denna gång som tema "Svenska Flaggans historia"

Med en tidig början i 1500-talets töcken, med en utformning som förde tankarna till IFK Göteborg, så framträder så småning-om den blå och gula nationalsymbolen.

Vi fick vetskap om den svenska flagg-lagen. Den anger i princip bara att flaggan ska vara blå och gul, tvärskuren eller tre-tungad. Flaggan inte får vara märkt med skrift eller symboler.

I flagglagen nämns inget om tid för hiss-ning och halning utan det är en sedvänje-fråga. Hans- Lennart avtackades med en prinsessljusstake att lysa upp kanaldirek-törskontoret med.

Den 10 februari höll marindirektören och vd:n Torbjörn Larsson ett intressant föredrag om stridsbåtens utveckling från

starten till nutid. Torbjörn var med från första början på åttiotalet och har arbetat med stridsbåtprojektet i olika roller och från flera plattformar, Försvarmakten, FMV och industrin.

Efter omkring trettio års drift var det dags för utfasning /omsättning av 200-bå-tar från 50-talet. Livliga diskussioner för-des under projektiden och slutligen kom man fram till en lösning som till huvuddel hade vuxit fram i kustartilleriet. Den för-sta serien av stridsbåt 90 var därmed klar för beställning och en stor serie beställdes

med över 100 båtar. Dessa byggdes på flera svenska varv parallellt. Stridsbåt 90 visade sig med tiden vara en succé och har levererats till flera länder. Stridsbåten medverkar även i Ukraina. Föredraget avslutades med en frågestund varefter föredragshållaren avtackades i sedvanlig ordning med en passande gåva.

Den 26 mars avhölls så det viktiga årsmötet där det skulle beslutas om namnändring eller inte. Årsmötet var väl representerat av medlemmarna som utan diskussion sa "Ja" till namnändring "Föreningen Marinkamraterna i Stockholm". Efter årsmötet följde en god middag med hedersgästen brigadgeneral Peter Herlitz. Peter höll efter middagen en mycket uppskattad beskrivning om nuläget i Marinen.

Den 14 april berättade vår medlem Per Erik Tibblin om fartyget af Chapmans historia för ett 40-tal medlemmar.

1888 döpt till DUNBOYNE gick hon ut på sin jungfruresa den 31 mars. 1915 köptes hon av rederiaktiebolaget Transatlantic i Göteborg att användas som fraktfartyg men med ett tiotal befälselever. Hon döptes om till GD KENNEDY. 1923 behövde Svenska Flottan ett nytt övningsfartyg till Skeppsgossekåren. Omdöpt till AF CHAPMAN gjorde hon sin första resa 1924 runt de engelska öarna. Besättningen var då ca 240 man (jämfört med 24 man 1888).

Stockholm stad inköpte fartyget 1947 och STF byggde om henne till vandrarhem med ett nyttjandekontrakt på 50 år. Kostnaderna har blivit höga, tyvärr för höga för



STF som lämnade fartyget 2025. Nuläget för fartygets användning oklart, men hon ska ligga kvar.

Samma kväll berättade medlemmen Fredrik Scholander mycket uppskattat om hur verksamheten bedrivs på Stora Tratten.



Södertälje

Årsmöte i Föreningen Marinkamraterna Södertälje

Den 7 mars hade vår förening vårt årsmöte då vi bland annat antog det nya namnet Föreningen Marinkamraterna, vilket var det bästa alternativet av de förslag som tagits fram.

Mötet valde in tre nya medlemmar och totalt är vi nu 105 medlemmar.

Våra avgifter är på samma nivå som föregående år och dessa finns på vår hemsida.

Efter mötet bjöd föreningen traditionsenligt på lite mat i form av smörgåstårter och lättdryck, med kaffe och kaka efter.

Öppning av Notholmen

I år öppnade vi vår fina ö lördagen den 2 maj, i strålende sol och 25 graders värme.

Redan innan lördagen hade några medlemmar plockat fram bord, bänkar och stolar.

Rummen gicks igenom och det städades även i kylar, frysar och på toaletterna. Dessutom rensades bland betongplattorna



Årsmöte och öppning av Notholmen

utanför köket. Nya dynor märktes upp och placerades där de hör hemma, i respektive stuga/rum. Klockan monterades upp i klockstapeln. Det krattades och sopades, vilket är ett evighetsjobb på vår ö, och det planterades växter.

Några räddningsstegar hade monterats tidigare på några av bryggorna, den stora bryggan fick sin stega på plats under dagen och bastubryggan flyttades till sin rätta plats. Taket på klubbstugan sopades ren på barr och kottar.

Ordförande grillade goda korvar som serverades i bröd och med andra tillbehör till samtliga som deltagit i öppningen. Till slut vill vi hälsa alla medlemmar i Fören-



ingen Marinkamraterna välkomna att hälsa på hos oss på vårt Notholmen, vår härliga pärla strax norr om Skansundet.

Vill ni stanna över natt och inte har båt så bokar ni stuga/rum på tel som hittas på vår hemsida. Kan och vill ni bara komma över dagen så har ni tillgång till både kök och toaletter för en dagavgift på hela 10 kr.

Hjärtligt välkomna!



Västerås

Västerås – Ett år av gemenskap, engagemang och växande försvarsvilja

Senvintern och våren 2026 har blivit en period där Föreningen Marinkamraterna Västerås både förvaltat sina traditioner och stärkt sin roll som en samlande kraft i staden. Genom föreläsningar, årsmöte, skytte, blåljusbesök och förberedelser inför två stora försvarsdagar har föreningen skapat mötesplatser där kunskap, kamrat-

skap och samhällsengagemang växer sida vid sida.

7 februari – Årsmötet som satte tonen för året

Året inleddes med ett årsmöte präglat av framtidstro och trygg kontinuitet. Antonio Grimaldi omvaldes som ordförande för två år, och de tre motionerna om stadgeändringar antogs enhälligt. Ordföranden gav även en första orientering om den kommande Totalförsvarsdagen i Östra hamnen,

där sju militära fartyg från bland annat Veteranflottillen väntas delta.

Kvällen avslutades i god marinkamratanda med tårter, kaffe och kanelbullar, omsorgsfullt ordnat av klubbmästaren Börje Bäckman med fru Annelie. Även valberedningen tackades för sitt arbete.

18 februari – Vänlighetens kraft med Lennart Klaar

Några veckor senare gästades föreningen av Lennart Klaar, pensionerad narkoslä-

kare och cykelentusiast. Inför 23 deltagare berättade han om projektet "Vänliga Västerås" och hur små handlingar – ett hej, en vinkning, ett leende – kan skapa positiva ringar på vattnet.

Han beskrev också sitt engagemang för en renare stad, från skräpplockning till "plogging", och bjöd in till sina kostnadsfria vandringar på Djäkneberget där historia, natur och samtal möts. Föreläsningen blev en påminnelse om att försvarsvilja också handlar om omtanke om sin närmiljö.

18 mars – Polisens vardag med Johan Thalberg

Vid nästa föreläsning besökte Johan Thalberg, tidigare VIK-målvakt och numera presstalesperson för polisen, Marinkamraterna. Inför cirka 20 medlemmar berättade han om polisens utbildning, organisation och vardagliga arbete. Hans exempel gav en tydlig och uppskattad bild av polisens breda uppdrag och betydelse i samhället.

8 april – Räddningstjänsten Mälardalen på besök

Våren fortsatte med ett engagerande besök av Ted Andersson från Räddningstjänsten Mälardalen. Han delade med sig av erfarenheter från brandsläckning, HLR, blåljusutryckningar och krishantering. Föreläsningen gav en konkret inblick i räddningstjänstens omfattande arbete. Efteråt bjöds det på kaffe och tårta, och samtalen fortsatte länge.

6 maj – Skytte och vårsol i Fullerö Strand

När våren stod i full blom arrangerades årets klubbmästerskap i luftgevärsskytte hemma hos klubbmästaren i Fullerö Strand. Kvällen inleddes med alkoholfritt bubbel och bjöd på både tävlingsanda och skratt. Årets vinnare blev Bengt Pettersson, som belönades med vin och diplom.

Text: Magnus Leuchovius



Lennart Klaar föreläser om vänllighetens kraft.

Region Väst



Jönköping

Vad gör en "Offshore Vessel Subsea Manager"?

Till Marinkamraternas i Jönköping öppna styrelsemöte hade vi bjudit in Gösta Nilsson, bosatt i Uddevalla men uppvuxen på Visingsö. Gösta har jobbat hela sitt liv till sjöss och började som jungman på färjorna mellan Visingsö och Gränna. Sedan har han varit maskinist i handelsflottan, dykare och jobbat på bogserbåtar m.m.

Vid vårt möte berättade Gösta om sitt jobb som Offshore Vessel Subsea Manager på det norska företaget DOF som är ett av de absolut ledande företagen i världen kring olika operationer till havs – mest under ytan.

Under flera år arbetade Gösta vid fälten för olje- och gasutvinning utanför Brasilien där havsdjupet kunde vara betydligt över 2000 meter. Arbetsresorna kunde var långa, först flyg till Rio de Janeiro och sedan en helikopterfärd ut över Atlanten på cirka 2 - 3 timmar ut till sitt fartyg.

Fartyg Gösta jobbade på hade en besättning på 100 personer och var cirka 100 meter lång. Dygnskostnaden låg på ungefär 1 miljon kronor och operationer kunde utföras ner till 3000 meters djup.

Ett annat stort jobb för DOF har varit att lägga en gasledning från Norge till England – Världens längsta gasledning. Uppdraget utfördes från ett fartyg med 350 mans besättning. På ett dygn kunde man lägga ut 3 km ledning.

Vi fick också veta att nästan allt undervattensarbete numera klaras av utan att man behöver gå ner med dykare. Det mesta klaras av med undervattensrobotar (ROV) och undervattensdrönare (AUV).

Intresset för föredraget var stort och frågorna till Gösta var många och vi fick veta mycket om vad en "Offshore Vessel Subsea Manager" håller på med.



Gösta avtackades med en varm applåd och en flaska Champagne Edition Jönköping med en spännande proveniens.

Text och bild: Per Åke Strandsäter.



Lysekil

27 mars höll vi årsmöte. Efter parentation för avlidna medlemmar öppnade ordföranden mötet och hälsade alla välkomna.

Två styrelsemedlemmar hade avlagt sig omval. Kassör Arne Hasselgren och klubbmästare Ronny Olsson avtackades för förtjänstfullt arbete.

Det blev nyval på Leif Larsson som kassör och Christer Larsson som klubbmästare.

Efter mötet höll Eva Hjort ett uppskattat föredrag om Slaget vid Dynekilen 1716.

Efter flera år med pistolskytte, provade vi i år lerduveskytte. Det var mycket intressant och många visade sig på styva linan och presterade fina resultat. Under tiden hade Carl-Gustaf fått igång grillen och bjöd på korv med bröd som avnjöts under trevliga samtal.

Närmast på programmet har vi räkkryssning med T/S Kvartsita lördagen 23 Maj.

Därefter blir det besök på Maritiman i Göteborg tisdagen 26 maj. Vi åker med egna bilar och väl på plats får vi en guidning på jagaren Småland följt av samkväm i massen.

Leif Lysberg



Karlstad - Värmland

I slutet av mars hölls årsmöte för Föreningen Marinkamraterna i Värmland (tidigare Flottans Män) i hamnkaptensvillan vid Värmlandskajen i Karlstad och två nya medlemmar välkomnades. Göran Olsons omvaldes med acklamation till ordförande för kommande år. Det fina samarbetet med föreningen Polstjärnan fortsätter. Programförslag för kommande år är att inbjuda författaren till boken Paulinas förlisning, dr. Ragnar Watz samt marinläkaren C.F. Kyllberg från Kristinehamn till ett av föreningens möten. En utflykt till Kristinehamn genomförs i maj för att höra Folke Bernadotte berätta om sin farfar och namne och hans arbete med krigsfångeutväxling med bland annat fartyg från Svenska Amerikalinjen i Göteborg och de Vita bussarna. Likaså om uppdraget som medlare i Jerusalem där han mördades 1948. För att stärka föreningens verksamhet säljs T-tröjor, skänkta tavlor och böcker och mycket annat. En fyndade en tavla på två av Svenska Kryssarklubbens segelfartyg för fulla segel. Kaffé och semmeltårter serverades till årsmötesdeltagarnas förnöjelse.



Årsmöte ovan och fyndad tavla till höger.

Text och bild: Ingemar Elf



Varberg

Till Marinkamraternas Skeppskväll hade bjudits in föreläsare, Master Mariner, sjökapten Jan E.L. Björnehaag som dök ner i historien och som valt ämnet tyska ubåten U-505.

Att befinna sig i en ubåt under andra världskriget och att både attackera och bli attackerad var ingen högoddsare. Otroligt många sjömän följde de tyska, bombarderade ubåtarna ner i djupet. Jan gav en djuplodad redovisning om den tyska ubåtsflottan. Just ubåt U-505, svårt skadad, blev den 4 juni 1944, erövrad av amerikanska flottan. Kaptenen på tyska ubåten hade informerat de 59 sjömännen ombord att de skulle öppna bottenluckorna, förstöra alla tyska sjökort, kodböcker och sedan följa med ubåten till havets botten.

Men, amerikanerna hann före, trots risken att tyskarna hade minerat ubåten så klättrade man ner, tog befälet och stängde alla luckor, samlade in alla kodböcker och sjökort. Ubåten bogserades sedan till hamn mycket allvarligt skadad. På senare tid restaurerades den med hjälp av duktiga tyska ubåtsbyggare och nu finns ubåten som ett marint museum att besöka och gå ombord på, Griffin Museum of Science and Industry i Chicago, USA.

Alla de 58 (av 59) tyska sjömännen, räddades av amerikanska flottan.



Ovan t.v.: Ordförande Christian Weddig tackar av Jan Björnehaag. T.h. Krister Hansén från Riksförbundet/Stockholmsföreningen som var på besök. Kristers besök gav också eko i lokalpressen. Det är alltid en bra idé att tipsa lokaltidningar om event och annat som vi gör för att sprida vårt namn.

Text och foto: Lennart Ingeltun



NV Skåne

Vi har nu, efter beslut på årsmötet, ändrat vårt namn från Flottans Män i Ängelholm till det långa och lite omständliga namnet Föreningen Marinkamraterna i Nordvästra Skåne. Kan förkortas till bara Marinkamraterna eller FM i NV Skåne eller som någon medlem säger MK. Har fört med sig en hel del pyssel för styrelsen, med att meddela namnändring till allt från Skatteverket till vår lokala smörgåsbutik. Någon ny skylt har vi inte haft tid att tänka på.

Aktiviteter för medlemmarna är viktiga! Och vi har hunnit med en hel del i vår. Våra söndagsfrukostar har tidvis varit välbesökta. Och när vi har uppgraderat till söndagslunch med föredrag så har Kajutan nästan blivit fullsatt. Ett föredrag handlade om ångtorpedbåten HMS *Argo* som knöt an till nakterhuset i Kajutan som kommer från det fartyget. Hans Otto höll ett intressant föredrag om förra årets Grönlandsresa. Då kom dessutom några glada vänner från Køge Marineforening på visit. Att vi under våren har blivit serverade, danskt smörrebröd, ärtsoppa, Jansons frestelse, varm korv med mera, kan ju nämnas. Men då Hemvärnets Musikkår kom och spelade i vår trädgård på första maj serverades

verkliga delikatesser. Vår kock Uffe hade egenhändigt anrättat löksill, stekt strömming* och matjessill. Musikkåren anlände klockan 08.28 men Uffe hade satt nyckeln i dörren till Kajutan kl 04.59 och därefter kokt nypotatis skalat lök mm.

Den 45 man stora Blåsörkestern la sina instrument i vårt uterum, tog av sina uniformsjackor och bytte repertoar. Skönsång och många tacktal. Redan nu frågar dom om dom får komma nästa år igen efter revelj marschen för vila, mat och förfriskning.

Vi bör nog bjuda in Guide Michelin och någon från Operan till nästa år för bedömning och prisutdelning. Traditionen har hållit på i mer än 60 år.

Vi har inte gjort några studiebesök i vår. Besöket på Telemuséet blev inställt på grund av sjukdom.

Vårt goda samarbete med F10 kamratförening fortsätter och vår medlem örlogskapten *Carl Wachtmeister* höll i slutet av februari ett intressant föredrag om Marinen i nutid och framtid. Vi fick se många fina bilder och vi räknade in över 70 åhörare.

I slutet av maj har vi traditionsenlig samvaro med våra lokala FN-veteraner.

* Strömmingen är enligt Uffe sill! Fiskad i Kattegatt

Ordförande Bertil i Marinkamraterna NV Skåne



Ovan föredrag med Carl Wachtmeister samt medlemmarna Joakim Sköldebrink och Hans Otto Nilsson som har materielvård vid Kajutan på vår fixardag i april.

Region Syd



Karlshamn

Lokalföreningen Karlshamn

Då har äntligen vintern släppt sitt grepp, och det börjar spira i naturen. Uthyrningen har varit god, men också medfört höga elräkningar. Stormar har piskat in vatten i fönsterbågarna så vi fått lägga handdukar i karmarna. Nu undersöks det med kommunen, om vi kan få hjälp med fönsterbyten. Elen går också igenom i stugan, ojordat till jordat, jordfelsbrytare mm.

Årsmötet genomfördes i mars, med bra deltagande, och nya namnet röstades igenom. Även vissa små stadgeändringar. För säkerhets skull gjorde vi aprilmötet till ett extra årsmöte, där vi tog upp frågorna igen. Allt klart!

Apriilmötet var mycket intressant. God mat med rostbiff och tillbehör, samt föredrag om kärnkraftverket Chernobyl av Magnus Nilsson (NIMA). Vad som hände, hur det ser ut nu, djurliv och växtlighet. Magnus ska ner igen i dagarna, specialinbjuden. Då kompletteras föredraget med nyheter...



Fr.v. Tillträdande C F 17 överste Christian Gruv, Bengt Mars och Sewe Lindberg, Marinkamraterna Karlshamn och avgående flottiljchef brigadgeneral Johan Elofsson.

Måndagspyssel i stugan, lackat golv, målat, rensat rabatter m.m. I maj firar ett försvarskastell vi har i Karlshamn 350 år. Tanken är att föreningen skall besöka detta. Vår, syrener och kanske matsäck med.

Inbjudan från Värdförbandet

Marinkamraterna i Karlshamn och även tidigare Flottans Män, har genom åren haft och har ett fint samarbete med vårt värdförband F 17, Blekinge Flygflottilj. Vi har deltagit i olika verksamheter och ett av dem har varit Veterandagen den 29 maj i Ronneby Brunnspark vilket även genomförs senare i vår. I år var vi inbjudna och

deltog vid skiftet av förbandschef vilket var både intressant och givande och hederligt att få representera vår förening.

Ceremonin inleddes som sig bör med överflygning av fyra JAS och för musiken svarade Marinens musikkår. Efter tal och överlämnande av flottiljens fana stod mingel och buffé på programmet. Vi blev mycket väl mottagna och fick möjlighet att berätta om vår förening och verksamhet.

Ett stort tack till flottiljen och vi ser fram emot fortsatt samarbete.

Vårhälsningar,

Ordförande Sewe Lindberg



Karlskrona

Vid vårt årsmöte i kunde vi lägga ett omfattande verksamhetsår bakom oss. Vi hade både avvecklat våra lokaler i Fylgia på Skönstavik och flyttat in och utrusta våra nya lokaler på Militärhemmet. Detta har blivit mycket bra och alla våra medlemmar är mycket nöjda. Likaså var vi värda för Riksråsmötet 2025.

Hitintills i vår har vi deltagit i Ubåtsflottiljens minnesdag över ubåten Ulvens förlisning och kunde i samband med detta överlämna en gåva från oss till Ubåtsklubben hajen. Vi deltog i Riksråsmötet i Marstrand och en eloge till Göteborgskamraterna som genomförde ett fantastiskt fint arrangemang där. Om dessa aktiviteter kan du läsa om på annan plats i tidningen. Vi har även genomfört ett intressant studiebesök på Roxtec vilket är ett företag som tillverkar flexibla tätningslösningar för kablar och rör, beläget på Verkö i Karlskrona.

När du läser detta så har vi deltagit i Veterandagen med vår föreningsflagga tillsammans med andra kamratföreningar. Veterandagen genomförs tillsammans med F 17 och Marinbasen och i år i Ronneby Brunnspark vid Veteranmonumentet. Nästa år blir det vid Skeppet vid Amiralitetskyrkan i Karlskrona. Ett fint arrangemang med ett stort antal deltagande, överflygning med JAS och medverkan av Marinens Musikkår.



Styrelsen för Marinkamraterna Karlskrona. Stående fr.v. Kenneth Jönsson, Anders Olofsson, Lennart Håkansson, Per Nejdefelt, Ulf Gustavsson. Sittande fr.v. Tommy Johansson, Lars Sager och Anders Björk. Saknas på bild Hans Tornerhjelm.

På programmet står nu vår traditionella grillfest på Skönstavik den 13 augusti och sedan medverkar vi på marindagen den 5 september. I höst kommer vi att erbjuda en rad olika aktiviteter och håll utkik på FM Internetsida. Vi planerar att genomföra en minnesafton i början november med temat "Vi minns minröjningarna i Baltikum" då vi tillsammans ska berätta minnen och se bilder från de olika operationerna. Det är ju 31 år sedan verksamheten började.

Vårt medlemsantal är ganska stabilt sedan ett antal år tillbaka och vi har en rela-

tivt god tillströmning av nya medlemmar. Dock behöver vi bli fler och ett led i detta är att vi uppmanar våra medlemmar att försöka värva nya och ett effektivt sätt är ofta den enskilde medlemmen och den personliga kontakten.

Slutligen ett stort tack till er alla som stöttar vår verksamhet. Det finns många olika sätt vilket passar var och en men som bidrar till vår verksamhet och fortsatt utveckling och verksamhet.

Lars Sager

Ordförande



Malmö

Den 2:a januari bjöd FM Ängelholm in oss att delta i deras besök på isbrytaren Oden i Helsingborg. De var ett 20-tal som följde med och fem var från oss i Malmö.

Årsmötet hade vi den 23 februari. Kassören Stefan Leo visade först en kavalkad av bilder och återblickar från mötena under 2025. Därefter blev det ekonomiska redovisning och revisorerna godkände kassörens redovisning. Sedan redogjorde Stefan för årets budget och den ska kunna gå med plus. Under 2025 hade det sålts 412 lotter och 111 vinster utdelades. Vi hälsade även en ny medlem välkommen, Christer Sjögren. Lena Hultman serverade därefter en utsökt italiensk Porchetta med potatisgratäng. Lena berättade också att hon åtar sig att förse oss med mat under alla årets möten. Vi tackar ödmjukt!

På marsmötet blev det landgångar. Vi började med att hedra Hans-Inge Hellström med diplom och en flytande present för att han försett oss med böcker till lotterierna under 2025. Som föredragshållare hade vi intressant besök av Laila Görans-

son från FRG, Frivilliga Resursgruppen. FRG anlitas mer eller mindre av nästan alla Sveriges 290 kommuner. Vid en kris-situation, t.ex. en stor brand, översvämning eller stort oljeutsläpp i en kommun, kan kommunen oftast inte använda sin egen personal för att åtgärda detta. De har ju sina vanliga uppgifter att sköta. FRG hjälpte t.ex. kommunerna under pandemi-åren. Och när de drabbade från tsunamin 2004 flögs hem stod FRG och väntade med kläder, mat m.m. Många kom ju t.ex. flygande hem i pyjamas, berättade Laila.

Till mötet 27 april blev det filmkväll. Vi serverades ärtsoppa med tillbehör. Anders Garin försåg oss med varsin inledande sillmacka. Ordförande Jörgen Persson hälsade oss välkomna och informerade oss om att vi är inbjudna till FM Trelleborgs grillfest i juni och om besöket i Malmö i augusti av robotbåten R142. Vi hälsade även Lena Hultman välkommen som ny medlem. Lena är ju fru till Ronny Hultman och har lagat maten till oss i över ett år, och nu har hon även blivit fullvärdig medlem.

Kvällens film var en dokumentär om ångisbrytaren s/s Bore, byggd på Kockums i Malmö 1894. Vi veta om hennes historia och hur hon nu på ålderns höst blivit to-

talrenoverad i Västerås och sedan seglats tillbaka till Malmö under en strapatsrik färd. Hon ägs numera av Malmö stad. Till lotteriet denna kväll hade vi sålt 77 lotter, nytt rekord! Det berodde nog mycket på att Thomas Kristoffersson bidragit med en knop-tavla som en av vinsterna. Denna vann Ronny Hultman, fast han hade ju själv köpt 14 lotter.

Stefan Leo



Ovan SS Bore och därunder Anders Garin, Ronny Hultman och Kjell Arne Glöck beordrade till tjänst i byssan (dock ej Bores)



Västervik

Nu händer det grejer här i vår Förening Marinkamraterna! Så här är det:

Föreningen Flottans Män har sedan 1989 ett hyresavtal med Västerviks kommun som avser Marinstugan. Avtalet innebär i princip att kommunen äger stugan och vår förening hyr den i befintligt skick. Vi (hyresgästen) ska svara för allt gällande stugans upprustning dvs underhåll, utvändigt skötsel (arbete och material) samt driftkostnader.

Under sensommaren -25 väcktes frågan om det inte började bli dags att ge Marinstugan välbehövlig yttre omsorg. Den vita färgen på partierna runt förstukvisten, taknockar och knutbräder hade gjort sitt. Likaså det svarta på fönsterluckor och ytterdörr. Fasaden, målad med falu rödfärg, var nästan allt annat än just röd. Så klart kan "kosmetika" göra underverk, men vad hjälper det om inte det allra viktigaste är intakt? Nämligen taket. Under hösten fick vi därför till ett möte med ansvarig på Miljö- & Byggnadskontoret som åtog sig bekosta en besiktning av taket. I mitten av december fick vi "vår julklapp". Det behövdes omfattande åtgärder av taket för att inte fastigheten skulle komma till skada inom en snar framtid. Ett lokalt byggföretag kontaktades och vi fick ett pris på vad de föreslagna åtgärderna i besiktningsprotokollet skulle hamna på. Det blev mer än vad som fanns i "kassan".

Men vi hade tur! En entusiastisk medlem i vår förening - Sven Andersson, bör-



Vår Marinstuga är under renovering. Här är några frivilla krafter som ägnade en lördag förmiddag till att skrapa och tvätta de vita partierna innan det var dags för målning.

jade fundera på var vi skulle kunna "hitta" pengarna. Och, tro det eller ej, Sven lyckades hitta sponsorer.

På årsmötet i mars -26, beslutades att utse fyra hedersmedlemmar. Föreningens första hedersmedlemmar sedan starten 1982? Sven Andersson, för hans otroliga engagemang och driv för den nödvändiga renoveringen av Marinstugan. Björn Ulvaeus, (ny medlem) som tack för hans bidrag, gjorde det möjligt att vi nu kan genomföra den nödvändiga renoveringen av taket. Björn tog halva kostnaden och kommunen resterande halva, vilket kanske inte är orimligt, med tanke på att kommunen är fastighetsägare.

Gunnar Sandberg och Lennart "Necko" Nilsson som båda uppnått den aktningensvärda åldern av 95 år. Gunnar fyllde 95 år 2025 och Lennart "Necko" blir 95 år i juni -26.

Årsmötet beslutade dessutom att föreningen fr o m 1/5 -26 heter Föreningen Marinkamraterna.

Våren har bjudit på intressanta och välbesökta föreläsningar/klubbaftnar.

Jörgen Eriksson, tillika medlem i föreningen, hade i april en intressant föreläsning om Båtsmän i Tjust.

Jag skulle gärna vilja hitta mer om historien kring vår Marinstuga men tyvärr verkar det som man missat att dokumentera kring stugan, trots att den förmodligen är byggd någon gång i början av 1800-talet. Det finns dock en nedtecknad historia på vår hemsida från en medlem i föreningen under "Medlemmar berättar/Marinstugan".

Nu ser vi fram emot att Marinstugan blir klar och att den planerade vårlunchen i slutet av maj hos Sjövärnsåren på Spårö/Grönö blir en lyckad tillställning med många deltagare.

Jag önskar i alla fall ALLA en trevlig och skön sommar och har ni inget annat för er så kan jag rekommendera en tur till Västervik, landvägen alternativt sjövägen. Ni är varmt välkomna till en fantastisk sommarstad!

Barbro Bewernick



Växjö

Vi har nåtts av beskedet att vår förre ordförande Sten Svensson lämnat in sjösäcken onsdagen den 29 april. Sten blev 80 år. Sten var vår ordförande mellan åren 2012 och 2022 vilket blev 11 år. Förutom att vara ordförande var han även klubbmästare. Sten var en man som lade ner mycket av sin tid på Flottans Män. I det civila livet var han bagare vilket avspeglade sig en mängd goda bakverk till våra träffar även efter att han avgått som klubbmästare. Han var under sin tid som ordförande en drivande kraft och såg till att det alltid hände saker i föreningen.

Vårmiddagen på lördagen innan han avled var det sista evenemanget Sten deltog i. Då verkade allt vara som vanligt och humöret var på topp. Våra klubbmästare Jan Hjortsberg och Tommy Andersson hade tillagat en tre-rätters middag som ett 20-tal med respektive intog under muntra former och sång. Maten fick högsta betyg av alla gästerna.



Förre ordföranden Sten Svensson svingar ordförandeklubban samt njuter av vårmiddagen.

Vi kommer att i början på juni att göra en resa till Karlskrona och besöka bl.a. Marinemuseet och göra en resa i skärgården (världsarvsresan). Lunchen intas som sig bör på restaurang Skeppsgossen på museet.

Vi kommer att sakna dig på den resan Sten, du hade ju anmält dig men tyvärr fick du ändrade reseorder. Vi önskar dig en fin seglats till din nya destination.

En ensam sjöman färdas över djupa vatten för att en sista gång känna havet och brisen, innan han med släckta lanternor seglar in i den sista natten.

Vila i frid Sten.

Dina vänner i Marinkamraterna i Växjö.

Bengt Carlsson

Födelsedagar Vi hyllar



90 år

Gustaf Almroth 1936-07-08 LoF Stockholm
Lars Rossander 1936-07-18 LoF Stockholm
Carl-Axel Ericson 1936-07-21 LoF Göteborg
Inger Nilsson 1936-07-25 LoF Karlskrona
Gunnar Watz 1936-08-16 LoF Karlstad
Eigil Jakobsen 1936-08-23 LoF Göteborg
Gunnar Bengtsson 1936-09-03 LoF Nynäshamn
Gunnar Landin 1936-09-10 LoF Stockholm
Pertti Pennanen 1936-09-20 LoF Karlshamn
Tage Helmersson 1936-09-20 LoF Härnösand

85 år

Lennart Hejdenberg 1941-07-03 LoF Gotland
Bertil Palm 1941-07-04 LoF Trelleborg
Maybritt Johansson 1941-07-13 LoF Karlshamn
Owe Fahlström 1941-07-16 LoF Norrtälje
Stig Larsson 1941-07-24 LoF Lysekil
Tor Wikström 1941-07-25 LoF Sundsvall
Ulf Jegréus 1941-07-25 LoF Norrtälje
Leif Carlsson 1941-07-26 LoF Växjö
Henrik Falkenberg 1941-08-07 LoF Stockholm
Kaj Karlsson 1941-08-14 LoF Nordvästra Skåne
Lars Hedström 1941-08-14 LoF Nordvästra Skåne
Cecila Koch 1941-08-29 LoF Karlstad
Stellan Andersson 1941-08-31 LoF Karlskrona
Johann Groth 1941-09-02 LoF Västervik
Jan Nordin 1941-09-16 LoF Västervik
Stig Ödmark 1941-09-16 LoF Nynäshamn
Lars Johnson 1941-09-17 LoF Stockholm
Håkan Jacobsson 1941-09-20 LoF Göteborg
Olof Svenfelt 1941-09-22 LoF Stockholm
Göran Widén 1941-09-25 LoF Stockholm
Krister Garin 1941-09-28 LoF Malmö

80 år

Lars Thorell 1946-07-01 LoF Stockholm
Kent Lansing 1946-07-02 LoF Göteborg
Hans Liljesson 1946-07-04 LoF Stockholm
Anders Rudin 1946-07-10 LoF Stockholm
Bertil Ericsson 1946-07-13 LoF Härnösand
Hans Hansson 1946-07-22 LoF Göteborg
Urban Jonsson 1946-08-02 LoF Norrköping
Björn Eriksson 1946-08-03 LoF Härnösand
Gert Svensson 1946-08-05 LoF Stockholm
Rolf Bäckman 1946-08-05 LoF Lysekil
Roland Nilsson 1946-08-09 LoF Karlskrona
Krister Åberg 1946-08-10 LoF Norrköping
Sören Andersson 1946-08-15 LoF Sundsvall
Håkan Granander 1946-08-26 LoF Stockholm
Börje Jacobsson 1946-08-31 LoF Stockholm
Kenneth Falk 1946-09-08 LoF Nordvästra Skåne
Stig Englesson 1946-09-08 LoF Göteborg
Mats Rosendahl 1946-09-09 LoF Göteborg
Lars Olov Andersson 1946-09-12 LoF Stockholm
Klemens Pettersson 1946-09-13 LoF Halmstad
Bo Sahlén 1946-09-16 LoF Sundsvall
Börje Bäckman 1946-09-17 LoF Västerås
Inger Tibblin 1946-09-17 LoF Stockholm

75 år

Ronny Hultman 1951-07-04 LoF Malmö
Fredrik Hallström 1951-07-08 LoF Trelleborg
Jan Palm 1951-07-09 LoF Norrköping
Lars Ellebring 1951-07-09 LoF Gotland
Ulf Samuelsson 1951-07-14 LoF Halmstad
Bernt Janson 1951-07-19 LoF Nynäshamn
Hans Bager 1951-07-21 LoF Norrköping
Gunnar Bylund 1951-07-26 LoF Härnösand
Folke Gustafsson 1951-07-29 LoF Jönköping
Thomas Martinsson 1951-07-30 LoF Karlshamn
Leif Arvidsson 1951-08-04 LoF Västervik
Per Rydberg 1951-08-04 LoF Norrtälje
Christer Werner 1951-08-14 LoF Jönköping
Ulf Sundin 1951-08-22 LoF Norrtälje
Lennart Törnberg 1951-08-26 LoF Haninge
Bernt Gustafsson 1951-09-08 LoF Göteborg
Peter Lundin 1951-09-12 LoF Göteborg
Bengt-I Randevåg 1951-09-15 LoF Härnösand
Bertil Norström 1951-09-15 LoF Södertälje
Lars-Göran Uddholm 1951-09-16 LoF Stockholm
Sten Standar 1951-09-20 LoF Göteborg
Björn Stark 1951-09-23 LoF Härnösand
Dan Agardh 1951-09-24 LoF Stockholm
Tore Carlsson 1951-09-25 LoF Nordvästra Skåne
Linda Katzenellenbogen 1951-09-29 LoF Göteborg

70 år

Bo Loggarfve 1956-07-11 LoF Halmstad
Inger Nordström 1956-07-14 LoF Stockholm
Leif Thillberg 1956-07-16 LoF Växjö
Anders Ekstrand 1956-07-17 LoF Haninge
Arne Lindh 1956-07-22 LoF Halmstad
Lars Bredin 1956-07-30 LoF Lysekil
Gunnar Hallberg 1956-08-01 LoF Kalmarsund
Mats Peter Åkesson 1956-08-08 LoF Kalmarsund
Stefan Borgman 1956-08-12 LoF Stockholm
Dan Stenberg 1956-08-15 LoF Halmstad
Göran Forsén 1956-08-15 LoF Stockholm
Lars-Olov Bergström 1956-08-15 LoF Södertälje
Ove Carlsson 1956-08-28 LoF Kalmarsund
Lars (Lasse) Olsson 1956-08-30 LoF Nordvästra Skåne
Björn Nilsson 1956-09-03 LoF Stockholm
Bertil Kärnefelt 1956-09-06 LoF Göteborg
Magnus Bouvin 1956-09-10 LoF Karlskrona
Hans-Erik Fahlén 1956-09-14 LoF Härnösand
Erik Lönngren 1956-09-16 LoF Härnösand
Petter Nilsen 1956-09-24 LoF Västerås

65 år

Stefan Lundström 1961-07-17 LoF Haninge
Sonny Jönsson 1961-08-09 LoF Karlshamn
Thomas Svensson 1961-08-09 LoF Trelleborg
Åke Lindvall 1961-08-10 LoF Karlskrona
Jonas Gramer 1961-09-08 LoF Stockholm
Per-Arne Persson 1961-09-23 LoF Södertälje
Ove Antonsson 1961-09-24 LoF Lysekil
Jan BM Karlsson 1961-09-26 LoF Norrköping
Michael Ekman 1961-09-26 LoF Lysekil
Rickard Bäcklin 1961-09-27 LoF Stockholm

60 år

Carl Schöön 1966-07-03 LoF Malmö
 Peter Ljungkvist 1966-07-16 LoF Halmstad
 Fredrik Alexandrow 1966-07-18 LoF Stockholm
 Cay Pettersson 1966-08-09 LoF Stockholm
 Jimmy Lindwall 1966-08-10 LoF Lysekil
 Dennis Östergren 1966-09-23 LoF Stockholm
 Thomas Hallqvist 1966-09-25 LoF Stockholm

55 år

Stefan Eriksson 1971-07-18 LoF Södertälje
 Henrik Mankefors 1971-08-21 LoF Södertälje
 Helene Fagerstedt Gustafsson 1971-09-01 LoF Karlskrona
 Staffan Lönnqvist 1971-09-29 LoF Sundsvall
 Michael Silfverberg 1971-09-30 LoF Stockholm
 Jonas Sjöström 1976-07-24 LoF Karlskrona
 Johan Eliasson 1976-09-04 LoF Växjö
 Mattias Styrhagen 1976-09-21 LoF Karlskrona

Nya medlemmar

Vi hälsar följande 54 medlemmar välkomna och önskar att alla skall få mycket glädje av medlemskapet.

Göteborg

Berit Mattsson
 Britta Björk
 Fredrik Nilsson
 Gith Kinnmark
 Ove Holmén
 Robert Murby
 Sture Tersaeus

Halmstad

Sonja Magnusson

Härnösand

Hans Andersson

Jönköping

Ulf Schöning

Kalmarsund

Kenneth Hallberg
 Kurt Hultgren
 Martin Jacobson
 Peter Dyvik

Karlskrona

Alexander Lydén
 Bengt Klasson
 Bernth Svensson
 Mats Agnéus
 Stefan Puke
 Torbjörn Widell
 Åke Larsson

Karlstad

Cecila Koch
 Eero Väisänen

Lysekil

Anders Larsson
 Carl-Göran Lindvall

Malmö

Anders Madsen
 Lena Hultman
 Peder Christensen

Norrköping

Bitten Åhrberg
 Britt-Marie Zackrisson
 Gunilla Nersing
 Solveig Westerberg
 Stefan Åstrand

Norrköping

Katrina Hassel
 Per Sundström

Stockholm

Anders Borglund
 Anna Scholander
 Carl-Eric von Sydow
 Ewa Sillanpää
 Henrik Forssell
 Henrik Nordenberg
 Inger Nordström
 Johan Hernmarck
 Michael Zell

Nils Edhborg

Ola Dellengård
 Peder Jonsson
 Pontus Nordberg
 Thomas Hallqvist

Varberg

Göran Nordblad

Västervik

Björn Ulvaeus
 Leif Antonsson
 Mats Karlsson

Växjö

Lars-Eric Ericsson

Utöver dessa finns ytterligare 14 preliminära medlemmar som anmält sitt intresse sedan senast och som förhoppningsvis blir fullvärdiga medlemmar inom kort!

Prislista för annonsering i tidskriften "Vår Marin"

Typ/plats	Storlek (bredd*höjd)	Pris
Omslagets baksida	210 * 240 mm	8 000 SEK
Helsida	172 * 256 mm	6 500 SEK
Liggande halvsida	172 * 128 mm	3 250 SEK
Stående halvsida	256 * 83,5 mm	3 250 SEK
Stående kvartssida	83,5 * 128 mm	1 700 SEK
Liggande kvartssida	172 * 64 mm	1 700 SEK
Liggande mindre sida	172 * max 50 mm	1 000 SEK

Detaljer och övriga villkor såsom material mm i form av text/bilder dialogiseras med formgivaren på e-post annonser@marinkamraterna.se Marinkamraternas tidning är befriad från moms.



Avlidna kamrater

Bernt Abrahamsson FM Göteborg
Född den 11 juni 1937, Avliden den 13 februari 2026

Tommy Albinsson, FM Västervik
Född den 24 mars 1940, Avliden den 26 mars 2026

Anders Behring, FM Stockholm
Född den 17 juli 1947, Avliden den 30 maj 2026

Nils-Åke Bergman, FM Växjö
Född den 24 februari 1940, Avliden den 17 maj 2026

Hans Blomkvist, FM Halmstad
Född den 30 mars 1947, Avliden den 23 april 2026

Thorolf Euström, FM Trelleborg
Född den 27 juni 1935, Avliden den 1 maj 2026

Claes Grill, FM Göteborg
Född den 14 mars 1943, Avliden den 4 december 2025

Gösta Hultström, FM Göteborg
Född den 17 mars 1938, Avliden den 2 maj 2026

Daniel Karlsson, FM Göteborg
Född den 7 maj 1934, Avliden den 6 april 2026

Göran Karlström, FM Karlskrona
Född den 8 april 1958, Avliden den 21 april 2026

Åke Kindstedt, FM Stockholm
Född den 28 februari 1936, Avliden den 4 april 2026

Magnus Lindstedt, FM Stockholm
Född den 11 maj 1957, Avliden den 18 februari 2024

Hans Melin, FM Karlskrona
Född den 7 november 1943, Avliden den 21 mars 2026

Olof Melin, FM Göteborg
Född den 9 juli 1933, Avliden den 3 mars 2026

Gert Måbrink, FM Göteborg
Född den 16 mars 1935-03-26, Avliden den 2 februari 2026

Tommy Mårtensson, FM Nordvästra Skåne (Ängelholm)
Född den 6 oktober 1945, Avliden den 19 april 2026

Robert Charley Nordqvist, FM Stockholm
Född den 7 juni 1941, Avliden den 23 april 2026

Jan Willy Persson, FM Nordvästra Skåne (Ängelholm)
Född den 27 april 1938, Avliden den 2 april 2026

Leif Persson, FM Nordvästra Skåne (Ängelholm)
Född den 23 augusti 1951, Avliden den 25 september 2025

Håkan Ågren, FM Södertälje
Född den 19 mars 1951, Avliden den 16 april 2026

Åke Uhrberg, FM Norrköping
Född den 5 augusti 1944, Avliden den 20 mars 2026

Einar Wilhelmsson, FM Göteborg
Född den 15 maj 1945, Avliden den 17 februari 2026

**Hedra våra avlidna kamraters
minne med en gåva till
Föresningen Marinkamraterna
Affärsgiro 5 88-19-4**



**Efter Din betalning sänder
FM kansli blanketten till
de sörjande.**

Kontaktpersoner i förbundsstyrelsen och lokalföreningar

Styrelse och lokala föreningar kan även nås via hemsidan www.marinkamraterna.se

Förbundsstyrelse och kansli

Förbundsordförande	Thomas Engevall	070-588 75 89	Junibacken 9	135 54	TYRESÖ	thomas.engevall@marinkamraterna.se
Vice förb.ordf	Lars Sager	0702-815096	Varvsvägen 23	372 97	RONNEBY	lars.saager@telia.com
Sekreterare	Jan Eric Knutas	070-672 17 62	Kusseredsvägen 15	434 99	KUNGSBACKA	jan.eric.knutas@gmail.com
Kassör	Magnus Bergman	-	Sanhammsgatan 25	115 60	STOCKHOLM	magnus@welams.se
Medlemsregister	Fredrik Scholandet	070-381 03 12	Ripstigen 4	170 74	SOLNA	itsupport@marinkamraterna.se
Webbansvarig	Fredrik Scholandet	070-381 03 12	Ripstigen 4	170 74	SOLNA	itsupport@marinkamraterna.se
Kansli	Marinkamraterna	070-588 7589	Teatergatan 3	111 48	STOCKHOLM	riks@marinkamraterna.se

Region Nord

Representant i förbundsstyrelsen: Cawe Johansson (070 659 64 65), suppleant: Bengt Randevåg (070-312 01 77)

Härnösand	Roger Karlström	073-410 24 55	Brunnhusgatan 14B lgh 1002	871 33	HÄRNÖSAND	roger.karlstrom@telia.com
Sundsvall	Cawe Johansson	070-659 54 65	Backvägen 6	861 38	BERGEFORSÉN	cawejohansson3@gmail.com sundsvall@marinkamraterna.se

Region Mitt

Representant i förbundsstyrelsen: Jan Berglöv (070-772 05 66), suppleant: Olle Jansson (070-587 03 44)

Gotland	Lars Ellebring	070-835 78 73	Furugatan 54	621 44	VISBY	gotland@marinkamraterna.se
Föreningslokal:	Marinstugan Gotlandsresor/Scandic Visby		Färjeleden 3,	621 58	VISBY	
Haninge	Lars Larsson	076-190 0591	Kullerstensvägen 63	137 61	JORDBRO	haninge@marinkamraterna.se
Norrköping	Peter Ekström	072-531 3536	T Fogelqvistgatan 69	603 76	NORRKÖPING	peterekstrom52@gmail.com
Föreningslokal:	Marinlokalen	070-582 53 53	Lansengatan 38	602 09	NORRKÖPING.	norrkoping@marinkamraterna.se
Norrköping	Olle Jansson	070-587 03 44	Kristoffers väg 1	760 15	GRÄDDÖ	olle-jansson@live.se
Föreningslokal:	FOS-huset		Regementsgatan 22		NORRTÄLJE.	(ej postmottagning)
Nynäshamn	Kjell Johansen	070-641 35 53	Båtsmansvägen 13	149 31	NYNÄSHAMN	kjelljohansen756@gmail.com
Stockholm	Jan Berglöv	070-772 05 66	Östgötagatan 62	116 64	STOCKHOLM	jan.berglov@marinkamraterna.se
Kansli	Marinkamraterna	072-363 855 4	Teatergatan 3	111 48	STOCKHOLM.	sthlm@marinkamraterna.se
Södertälje	Tommy Carlsson	070-774 6304	Vretvgen 5	153 37	JÄRNA	jarnasnickarn@gmail.com
Föreningslokal:	Notholmen		Hörningsholm,		MÖRKÖ	(ej postmottagning),
Västerås	Antonio Grimaldi	070-532 02 40	Plåtverksgatan 132	724 49	VÄSTERÅS	antonio.carlo.grimaldi@gmail.com
Föreningslokal:	Marinkamraterna		Slakterigatan 10	721 32	VÄSTERÅS	vasteras@marinkamraterna.se

Region Syd

Representant i förbundsstyrelsen: Lars Sager (070-281 50 96), suppleant: LarsIngvar Elofsson Memsengrell (076-510 04 72)

Kalmarund	Roland Stengård	070-811 81 02	Solit	579 71	RUDA	roland.lm@stengard.nu
Karlshamn	Sewe Lindberg	070-625 60 92	Ronnebyvägen 260	374 30	KARLSHAMN	sewe@sewe.se
Föreningslokal:	Flottans män	0454-163 40	Lärkgatan 2	374 34	KARLSHAMN	
Karlskrona	Lars Sager	070-281 50 96	Varvsvägen 23	372 97	RONNEBY	lars.saager@telia.com
Malmö	Jörgen Persson	070-258 80 02	Vångvägen 9	241 32	ESLÖV	momek556@gmail.com
Trelleborg	Maths Witt	073-418 86 25	S:t Gertrudsväg 30	231 53	TRELLEBORG	maths.witt@saabgroup.com
Västervik	Åke Revelj	079-341 14 26	Hornsvägen 15 M	593 54	VÄSTERVIK	akerevelj@hotmail.com
Växjö	Ove Engkvist	073-351 48 15	Lobeliavägen 7	352 51	VÄXJÖ	vaxjo@marinkamraterna.se

Region Väst

Representant i förbundsstyrelsen: Jan Eric Knutas(070-672 17 62), suppleant: Ulf Ängemo (070-350 09 14)

Göteborg	Claes Strömvall	072-522 54 40	Örnehufvudsgatan 17	412 59	GÖTEBORG	claes.stromvall@live.se
Föreningslokal:	Marinstugan	031-29 07 23	Örlogsvägen 6, Nya Varvet.	426 71	V.FRÖLUNDA	goteborg@marinkamraterna.se
Halmstad	Torbjörn Malmqvist	076-177 35 82	Olas Gränd 1	302 90	HASMLSTAD	torbjorn.malmkvist@telia.com
Föreningslokal:	Marinstugan	076-880 70 53	Dragvägen	302 90	HALMSTAD	halmstad@marinkamraterna.se
Jönköping	Sven Johansson	070-224 37 74	Yllestad Träshed	521 95	KÄTTILSTORP	tralshed@gmail.com
Karlstad-Värmland	Göran Olsson	070-415 02 76	Nordsjötorp Backarna	669 92	DEJE	golsson@kommunensbesta.se
Lysekil	Van Carlzon	070-428 80 06	Rixövägen 13	454 93	BRASTAD	lysekil@marinkamraterna.se
Varberg	Christian Wedddig	070-523 74 10	Bjären 3	432 76	TVÅÅKER	varberg@marinkamraterna.se
Ängelholm	Bertil Lundvall	070-257 23 66	Sven Brocks gata 4A	262 64	ÄNGELHOLM	b.lundvall@gmail.com
Föreningslokal:	Flottans Män	0768-49 48 61.	Östergatan 89	262 33	ÄNGELHOLM.	angelholm@marinkamraterna.se

Råd och anvisningar för avsnittet "Lokalföreningarna informerar" i Vår Marin

Avsnittet i tidningen är maximerat till ca en halv sida per lokalförening (LoF), dvs som mest 12 sidor totalt i det fall att alla 24 LoF:ar lämnar rapporter. För de LoF:ar som håller sig till ca 400 ord och ett par bilder är utsikterna att allt ska komma med mycket goda. Ett sådant exempel är Karlskrona i detta nummer. Skriver man längre inlägg kan man inte räkna med att allt ska få plats, något som Stockholms- och Västerviks-föreningarna märker vars artiklar är kraftigt bantade för att komma ner i total balans. Det finns tyvärr ingen tid för dialoger om innehåll som kan bantas bort och vilket som ska vara kvar utan här förbehåller sig redaktionen att självsvåldigt stryka det som inte får plats. Det bästa sättet att vara säker på att detta inte händer är att hålla sig till ovan nämnd rekommendation, max 400 ord och två bilder eller att redan vid inskick väldigt tydligt ange vad som är viktigast att få med.

SÖK EKONOMISKT UNDERSTÖD ELLER STIPENDIUM FÖR STUDIER FRÅN SEU – SJÖOFFICERARNAS ENSKILDA UNDERSTÖDSFOND!



Destinatärer som är i ekonomisk kris av något slag eller som har svårt att få vardagsekonomin att gå ihop är varmt välkomna att söka ekonomiskt understöd från SEU. Det kan också röra sig om exempelvis tandläkarkostnader, kostnader för mediciner eller för andra större utgifter. Varje ansökan behandlas individuellt och konfidentiellt av stiftelsen.

Därutöver så ger stiftelsen också stipendier för studier vid läroanstalt, främst för högre studier vid universitet och högskola, såväl i Sverige som utomlands. Stipendier ges även för grundskolelever för studier vid annan ort eller t.ex. sommarläger av olika slag.

VEM KAN SÖKA?

Sjöofficerare och ordinarie medlemmar vid Sjöofficerssällskapen i Stockholm, Karlskrona och Göteborg. **Samt äkta make/maka, änkor/änkemän, barn och efterlevande** till Sjöofficerare och ordinarie medlemmar vid ovan nämnda sällskap.

Ansökan skickas till per mejl till: kansli@soss.se

samt med vanlig post till: SEU C/O DVÖ, Teatergatan 3, 111 48 Stockholm.

Ansökningshandlingar återfinns på www.soss.se

Frågor ställs till: kansli@soss.se

Ansökningar mottages året runt.

VÄLKOMMEN MED DIN ANSÖKAN!